

Resurse educaționale în context european

ISSN .....

Articole, studii de specialitate, proiecte educaționale, resurse educaționale deschise / curriculare pentru disciplinele de studiu, puncte de vedere și lucrările prezentate la Simpozionul Interjudețean ”Ion Creangă - povestea sufletului românesc” (Ediția a XVII-a, CAERI, 2024 / poz. 186)

RESURSE EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT EUROPEAN
PERIODIC DE DIDACTICĂ - ANUL I - NUMĂRUL 1/ 2024 BOTOȘANI

Coordonatori:
Prof. Agache Mariana, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani
Prof. Avârvari Ioana Daniela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani
Prof. Cărăușu Alina Camelia, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Colectivul de redactie:
Prof. Agache Mariana, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani
Prof. Avârvari Ioana Daniela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani
Prof. Cărăușu Alina Camelia, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani
Prof. Knihinschi Ioana Cătălina, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Copertă:
Prof. Knihinschi Ioana Cătălina, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

ISSN:

Publicația cuprinde majoritatea lucrărilor Simpozionului Interjudețean „Ion Creangă- povestea sufletului românesc“, ediția a XVII-a, desfășurat la 30 martie 2024, la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor publicate și autenticitatea lor revine în exclusivitate autorilor.

Argument

Resursele educaționale în context european reprezintă un pilon fundamental în promovarea diversității culturale, a colaborării transfrontaliere și a îmbunătățirii procesului de învățământ în întreaga Uniune Europeană. Aceste resurse sunt concepute pentru a răspunde nevoilor și provocărilor specifice ale sistemelor de învățământ din diverse țări europene, contribuind la creșterea standardelor educaționale și la consolidarea cooperării transfrontaliere în domeniul educației.

Politica europeană privind Resursele Educaționale Deschise (RED) reprezintă un angajament ferm în promovarea accesului liber la cunoștințe și în sprijinirea inovației în educație. Prin intermediul resurselor educaționale deschise, educația devine mai accesibilă, flexibilă și adaptabilă la nevoile individuale ale elevilor și ale comunităților educative, contribuind la îmbunătățirea performanței și a incluziunii sociale în sistemul de învățământ european. Astfel, cu ajutorul acestora, elevii sunt încurajați să-și dezvolte abilitățile necesare pentru a deveni cetățeni activi, responsabili și adaptați la provocările societății contemporane.

Simpozionul interjudețean organizat la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ la Botoșani reprezintă un cadru oportun pentru dezbaterea și promovarea inițiativelor educaționale inovatoare, inclusiv a utilizării resurselor educaționale europene în contextul educației din România. Colaborarea și schimbul de experiențe, în cadrul unor asemenea evenimente educative, devin esențiale pentru valorificarea potențialului resurselor educaționale europene și pentru promovarea unei educații de calitate, incluzive și adaptate la nevoile societății actuale.

Astfel, prin intermediul acestor eforturi comune, se conturează o perspectivă optimistă asupra evoluției sistemului educațional european și a impactului pozitiv pe care aceste resurse îl pot avea asupra formării viitoarelor generații.

Prof. Camelia-Alina Cărăușu

CUPRINS

SECȚIUNEA 1 - „De la învățăturile lui Creangă la educația contemporană ”.....6

ION CREANGĂ, PORTRETUL UNUI MAESTRU AL POVESTIRII 7
Prof. Cărăușu Camelia-Alina / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Botoșani*

ION CREANGĂ, UN MAESTRU AL CUVINTELOR ȘI UN POVESTITOR AL INIMILOR.....9
Prof. Belciug Elena-Brîndușa / *Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga”, Botoșani*

ION CREANGĂ - VIAȚA ȘI OPERA MARELUI POVESTITOR ROMÂN.....10
Prof. Scutariu Larisa-Ionela / *Școala Gimnazială Nr.13 Botoșani*

ION CREANGĂ, SCRIITOR „POPORAL”.....15
Prof. înv. primar Dragotă Mirela / *Școala Gimnazială Nr.1 Concești, Botoșani*

ION CREANGĂ - POVESTEA SUFLETULUI ROMÂNESC.....17
Prof. înv. primar Lisenche Francisca Ioana / *Școala Gimnazială „Leon Dănăilă”Darabani, Botoșani*

O PRIVIRE ASUPRA *ABECEDARULUI* LUI ION CREANGĂ.....20
Prof. Knihinschi Ionela - Cătălina / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani*

DEZVOLTAREA LITERAȚIEI CU AJUTORUL OPEREI LUI ION CREANGĂ.....23
Prof. Avârvari Ioana-Daniela / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani*

$I_{od}O_{xigen}N_{itrogen}$ CREANGĂ - POVESTE DE LABORATOR.....24
Prof. Hudișteanu Marinela / *Inspectoratul Școlar Județean Botoșani*

ION CREANGĂ- STILUL ȘI LIMBAJUL NARATIV.....27
Prof. Scutariu Marius / *Liceul de Artă „Ștefan Luchian ”.Botoșani*

MĂRȚIȘORUL LITERATURII ROMÂNE.....31
Prof. Maravela Janeta Simona / *Școala Gimnazială Nr. 22 Galați*

CAPRA CU TREI IEZI 34
Prof. Ionelia Burghelea / *Școala Gimnazială „Oana-Diana Renea”, Focșani*

PĂȘIND ÎN „LUMEA” LUI CREANGĂ 35
Prof. Burlacu Geanina / *Liceul Pedagogic „N. Iorga” Botoșani*

ION CREANGĂ - POVESTEA SUFLETULUI ROMÂNESC.....37
Prof. Alecu Dorica / *Școala Gimnazială Nr. 12 / Grădinița P.P. Nr. 15 Botoșani*

IMAGINEA SATULUI ROMÂNESC ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ 39
Prof. Gînju Geanina / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani*

LUMEA LUI ION CREANGĂ: COPILĂRIA, AVENTURILE ȘI UMANITATEA ÎN OPERELE SALE 41
Boca Olivia Marina / Păduraru Iuliana-Claudia / *Școala Gimnazială Nr. 10, Grădinița cu P.P. Nr. 18 Botoșani*

,,POVEȘTILE, COMORI NEPREȚUITE" - PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ 45
Prof. înv. preșcolar Condurache Dorina / *Școala Gimnazială Nr.12 / Grădinița PP Nr.15 Botoșani*

ION CREANGĂ - MEDALION 53
Prof. Gavril Florentina / *Școala Gimnazială Nr.7 Botoșani*

VIAȚA OAMENILOR DE LA SAT, OGLINDITĂ ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ 56
Prof. Belecciu Daniela Mariana / *Școala Gimnazială „Teofil Vâlcu" Hănești* / Structura *Școala Gimnazială „Platon Ciucă" Borolea*

ION CREANGĂ – MĂRȚIȘORUL LITERATURII ROMÂNE.....59
Prof. Roșca Ana / *Școala Gimnazială Nr.10 Botoșani*

AMINTIRI DIN COPILĂRIE, DE ION CREANGĂ Metoda – „Harta Textului" 62
Prof. înv. primar, Dîrvariu Anca / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani*

VALENȚELE EDUCATIVE ALE POVEȘTILOR LUI ION CREANGĂ LA ȘCOLARII MICI.....65
Prof. Desculțu Magdalena / *Școala Gimnazială nr. 3 Mangalia / Constanța*

IMPORTANȚA OPEREI LUI ION CREANGĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR.....68
Prof. Bucătaru Ioana-Mirela / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani*

PROIECT EDUCAȚIONAL - „PRIMĂVARA ÎNCEPE CU CREANGĂ".....69
Prof. Marineac Elena / *Liceul cu Program Sportiv Botoșani*

CREANGA DE AUR A LITERATURII ROMÂNE.....72
Prof. Agache Mariana / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani*

În loc de încheiere „Scrisoare lui bădița Creangă" 78
de Mariana Dobrin

SECȚIUNEA 2 - EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ DIN ACTIVITATEA DIDACTICĂ 79

CĂLĂTORIA CĂTRE ÎNȚELEGERE ȘI APLICARE 80
Prof. Ionescu Mihaela / *Colegiul Național „Vasile Alecsandri" Iași*

IMPORTANȚA DISCIPLINEI ȘTIINȚE ÎN PROCESUL DIDACTIC 83
Prof. Marin Maria / *Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani*

PROIECTAREA INTEGRATĂ ÎN PERIOADA ACHIZIȚIILOR FUNDAMENTALE 86
Prof. Pușcașu Elena / *Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani*

IMPORTANȚA CUNOAȘTERII LIMBII ROMÂNE LITERARE PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ.....89
Prof. Belecciu Aurica / *Școala Gimnazială nr. 2 Sîrbi, comuna Vlăsinești, județul Botoșani*

MANAGEMENTUL CONFLICTULUI ÎN CADRUL COLECTIVULUI DE ELEVI.....94
Prof. Fociac Florentina Mariana / *Școala Gimnazială Nr. 1 Săveni*

METODE ŞI TEHNICI INTERACTIVE DE PREDARE FOLOSITE LA CLASA I 98
Prof. Penciuc Diana Elena / *Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani*

METODE DE EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR 104
Prof. Surdu Cristina / *Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani*

PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC CENTRAT PE COMPETENȚE - CONDIȚIE A REUȘITEI ACTIVITĂȚII DIDACTICE.....110
Prof. Sava Elena / *Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani*

STRATEGII ALTERNATIVE DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR.....119
Prof. Mogoşanu Iulia Liliana / *Școala Gimnazială Nr. 1 Răuseni, județul Botoşani*

PROIECT DIDACTIC.....124
Prof. Vasiliu Gabriela Loredana / *Gradinita P.P Nr.19 Botoșani*

EFICIENTIZAREA ÎNVĂȚĂRII PRIN UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR 126
Prof. Lungu Ramona Ioana / *Școala Gimnazială Nr. 1 Manoleasa, județul Botoșani*

INSTRUMENTE ȘI BUNE PRACTICI CARE SPRIJINĂ CULTIVAREA DORINȚEI DE A ÎNVĂȚA LA ȘCOLARUL MIC.....130
Prof. Popescu Ana Maria / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare", Botoșani*

PROIECTARE DIDACTICĂ LA DISCIPLINA MATEMATICĂ 133
Prof. Vatavu Lenuța / *Școala Gimnazială Nr. 7*

PROGRAMUL DE ACTIVITĂȚI CU CARACTER NON- FORMAL „SĂ ŞTII MAI MULTE, SĂ FII MAI BUN!”.....141

Prof. Iurescu Liliana / *Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani*

IMPORTANȚA CITITULUI PENTRU PREȘCOLARI.....148

Prof. Bălăucă Loredana / Prof. Aconstantinesei Iulia Mădălina / *G.P.N. „Căsuța cu povești” Brehuiești, Vlădeni-Botoșani*

PROIECT DIDACTIC CENTRAT PE COMPETENȚE LA DISCPLINA COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ.....149

Prof. înv. primar Curcă Elena – Lăcrămioara / *Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare” Botoşani*

RELAŢIILE PROFESOR- ELEV ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ.....157

Prof. Fociac Daniel / *Școala Profesioală „Gheorghe Burac” Vlăsinești*

PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII PRIN VALORIFICAREA TRADIŢIILOR ŞI OBICEIURILOR PASCALE.....158

Prof. Ursu Mariana, / *Școala Gimnazială „Stefan cel Mare“, Botosani*

DEZVOLTAREA INTERESULUI PENTRU LECTURĂ LA ELEVII DIN CLASELE PRIMARE 161

Prof. Todiraș Monica / *Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani*

SECȚIUNEA 1

„De la învățăturile lui Creangă la educația contemporană ”

Materiale prezentate în cadrul Simpozionului Interjudețean

„Ion Creangă- povestea sufletului românesc”

ION CREANGĂ, PORTRETUL UNUI MAESTRU AL POVESTIRII

Prof. Cărăușu Camelia-Alina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Botoșani

În inima literaturii românești tronează o figură iconică, o prezență care strălucește maiestuos în peisajul cultural al țării: Ion Creangă. Născut într-un sat românesc pitoresc, el este nu doar un scriitor de renume, ci și un pionier al poveștilor populare și un cunoscător al psihologiei copilăriei. Viața și creația sa sunt surse inepuizabile de inspirație și învățături, iar urmele sale rămân vii în inimile și imaginațiile celor care își îndreaptă privirea spre bogăția culturală a României.

Născut la sfârșitul secolului al XIX-lea, în satul Humulești din județul Neamț, Ion Creangă și-a petrecut copilăria într-un cadru idilic, presărat cu jocuri și aventuri. Satul său natal, cu ulițele sale liniștite și casele tradiționale din lemn, a fost sursa principală a inspirației sale timpurii. Copil fiind, a explorat fiecare colț al lumii satului, învățând din fiecare experiență și transformându-le apoi în povești și amintiri prețioase.

Jocurile din copilăria lui Creangă erau simple, dar pline de creativitate și îndemn la aventură. Împreună cu ceilalți copii din sat, el alerga prin pajiști și păduri, se lăsa dus de valurile copilăriei și descoperea cu inocență un univers pe care avea să-l facă nemuritor prin povestirile sale. Astfel, a descoperit nu doar bucuria jocului, ci și farmecul simplu al vieții de la țară.

Satul românesc, cu farmecul său autentic și atmosfera plină de viață, a avut o influență profundă asupra imaginției lui Ion Creangă. În poveștile sale, el reușește să redea cu măiestrie pitorescul satului românesc, cu toate tradițiile și obiceiurile sale. Fie că vorbește despre sărbătorile populare, despre meșteșugurile tradiționale sau despre viața de zi cu zi a locuitorilor, Creangă surprinde cu finețe și autenticitate esența acestui univers rural.

Tradițiile și obiceiurile românești sunt parte integrantă a creației lui Creangă. În poveștile sale, întâlnim personaje și situații care reflectă credințele și valorile comunității din care a făcut parte. De la sărbătorile de iarnă, cu colinde și obiceiuri specifice, până la ritualurile de trecere în lumea adultă, fiecare aspect al tradiției este prezent în operele sale, aducându-le astfel în fața cititorilor contemporani și viitoarelor generații.

Familia lui Ion Creangă a avut un rol central în formarea sa ca om și ca scriitor. Tatăl său, Ștefan, a fost o influență puternică în viața sa, jucând rolul paternal al omului care, în ciuda muncilor grele necesare pentru a asigura bunăstarea familiei, își găsea timp să se joace și cu

copiii. De asemenea, mama sa, Smaranda, i-a insuflat dragostea pentru natură și pentru tradițiile populare, oferindu-i astfel un cadru solid pentru dezvoltarea personalității sale creative.

Natura înconjurătoare a avut, de asemenea, un impact profund asupra vieții lui Creangă. Peisajele sălbatice ale Moldovei au fost sursa sa de inspirație și refugiu în momentele dificile. Prin intermediul naturii, el a descoperit frumusețea simplă a existenței și conexiunea sa cu lumea înconjurătoare. Acest simț al unității cu natura se reflectă în mod subtil în poveștile sale, adăugându-le o profunzime și autenticitate aparte.

Moștenirea literară a lui Ion Creangă este una de neprețuit pentru cultura românească. Poveștile sale, pline de umor, înțelepciune și farmec, au cucerit inimile cititorilor de toate vârstele și au fost traduse și apreciate în întreaga lume. De la „Povestea lui Harap-Alb" la „Amintiri din copilărie", fiecare operă a sa păstrează vie tradiția orală a poporului român și îi îmbogățește universul cultural.

Ceea ce face ca poveștile lui Creangă să fie atât de captivante este capacitatea sa de a surprinde esența umană într-o manieră atât de autentică și universală. În fiecare personaj și în fiecare situație, el explorează teme precum prietenia, curajul, iubirea și sacrificiul, oferind astfel cititorilor o oglindă în care să își recunoască propriile trăiri și emoții.

Ion Creangă rămâne, fără îndoială, unul dintre cei mai importanți scriitori din istoria literaturii române. Cu umorul său inconfundabil și cu capacitatea sa de a transpune în cuvinte farmecul și frumusețea satului românesc, el a reușit să cucerească inimile a milioane de cititori din întreaga lume. Moștenirea sa culturală și literară continuă să strălucească ca un far de lumină în întunericul veacurilor, inspirând și încântând generații întregi de cititori și scriitori.

În concluzie, viața și opera lui Ion Creangă rămân un testament al bogăției și diversității culturii românești, precum și o sursă inepuizabilă de inspirație și învățături pentru întreaga umanitate. Prin intermediul poveștilor sale pline de farmec și înțelepciune, el continuă să trăiască în inimile și imaginațiile noastre, ca un adevărat povestitor al vieții și al lumii înconjurătoare.

Bibliografie:

1. Mircea Tomuș, „Ion Creanga Romancier? Un fabulos roman initiatic.", Editura Limes, București, 2017;

2. Bogdan Ulmu, „Ion Creangă, dramaturg fără voie", Editura Princeps Edit, București, 2006.

ION CREANGĂ, UN MAESTRU AL CUVINTELOR ȘI UN POVESTITOR AL INIMILOR

Prof. Belciug Elena-Brîndușa

Liceul Pedagogic „Nicolae Iorga”, Botoșani

În peisajul cultural al României, numele lui Ion Creangă strălucește ca un far de lumină, marcând o prezență inconfundabilă în istoria literaturii române. Născut într-un sătuc idilic din Moldova, el a fost nu doar un scriitor de renume, ci și un povestitor desăvârșit, cunoscut pentru umorul său inconfundabil și pentru capacitatea de a reda cu măiestrie farmecul și pitorescul satului românesc.

Copilăria lui Ion Creangă a fost marcată de aventuri și jocuri în natură, în mijlocul peisajului sălbatic al Moldovei. Satul său natal, Humulești, a fost locul în care a învățat primele lecții de viață și a descoperit frumusețea simplă a existenței. Împreună cu ceilalți copii din sat, el a explorat fiecare colț al lumii înconjurătoare, transformându-le apoi în povești și amintiri de neprețuit.

Unul dintre elementele definitorii ale creației lui Creangă este abilitatea sa de a reda cu autenticitate și umor situațiile și personajele din viața satului românesc. În poveștile sale, întâlnim personaje memorabile precum Harap-Alb, Făt-Frumos sau Ivan Turbincă, fiecare având trăsături distinctive și aventuri pline de învățăminte. De la comedii la drame, poveștile lui Creangă acoperă întreaga gamă a experienței umane, oferind astfel cititorilor o perspectivă captivantă asupra vieții și valorilor culturale românești.

Un alt aspect notabil al creației lui Ion Creangă este legătura sa profundă cu tradițiile și obiceiurile românești. În poveștile sale, el surprinde cu finețe și autenticitate atmosfera sărbătorilor populare, tradițiile meșteșugurilor și modul de viață al locuitorilor din sat. Astfel, operele sale devin nu doar povești captivante, ci și o oglindă a valorilor și credințelor comunității din care a făcut parte.

Familia lui Ion Creangă a avut, de asemenea, un rol important în formarea sa ca om și ca scriitor. Tatăl său, Ștefan, a fost o influență puternică în viața sa, oferindu-i sprijinul și îndrumarea necesare pentru a-și dezvolta talentele literare. De asemenea, mama sa, Smaranda, i-a insuflat dragostea pentru natură și pentru tradițiile populare, oferindu-i astfel un cadru solid pentru dezvoltarea personalității sale creative.

Natura a avut, de asemenea, un rol central în viața și creația lui Ion Creangă. Peisajele sălbatice ale Moldovei au fost sursa sa de inspirație și refugiu în momentele dificile. În mijlocul naturii,

el găsea liniștea și înțelesul vieții, iar această conexiune cu mediul înconjurător se reflectă în mod subtil în operele sale, adăugându-le un iz de autenticitate și profunzime.

Moștenirea literară a lui Ion Creangă rămâne una de neprețuit pentru cultura românească. Poveștile sale, pline de umor și înțelepciune, au cucerit inimile a milioane de cititori din întreaga lume și au fost traduse în numeroase limbi străine. De la copii la adulți, operele sale continuă să fascineze și să inspire, demonstrând astfel puterea nemuritoare a poveștilor bune.

În concluzie, Ion Creangă rămâne unul dintre cei mai importanți și apreciați scriitori din literatura română. Prin intermediul poveștilor sale captivante și a umorului său inconfundabil, el continuă să trăiască în inimile și imaginațiile cititorilor din întreaga lume, ca un adevărat povestitor al vieții și al lumii înconjurătoare.

Bibliografie:

1. George Călinescu, „Ion Creangă. Viața și opera”, Editura Eminescu, București, 1986;
2. Eugen Simion, „Ion Creangă. Cruzimile unui moralist jovial”, Editura Princeps Edit, Iaşi, 2011.

ION CREANGĂ - VIAŢA ȘI OPERA MARELUI POVESTITOR ROMÂN

Prof. Scutariu Larisa-Ionela

Școala Gimnazială Nr.13 Botoșani

Motto: **„**Nu ştiu alţii cum sunt, dar eu, când mă gândesc la locul naşterii mele, la casa părintească din Humuleşti, la stâlpul hornului unde lega mama o şfară cu motocei la capăt, de crăpau mâţele jucându-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă ţineam când începusem a merge copăcel, la cuptiorul pe care ma ascundeam, când ne jucam noi, băieţii, de-a mijoarca, şi la alte jocuri şi jucării pline de hazul şi farmecul copilăresc, parcă-mi saltă şi acum inima de bucurie !” – Ion Creangă, „Amintiri din copilărie”.

Scriitorul Ion Creangă, un mare clasic al literaturii române s-a născut la 1 martie 1837 la Humulești, județul Neamţului şi a decedat la 31 decembrie 1889 la Iași , din părinții români: Ștefan al lui Petre Ciubotariul din Humulești și soția sa Smaranda. Creangă a mai avut încă șapte frați și surori: Zahei, Maria, Ecaterina, Ileana, Teodor, Vasile și Petre. Recunoscut datorită măiestriei basmelor, poveștilor și povestirilor sale, Ion Creangă este considerat a fi unul

dintre clasicii literaturii române mai ales datorită operei sale autobiografice Amintiri din copilărie. Data nașterii lui Creangă este incertă. El însuși afirmă în Fragment de biografie că s-ar fi născut la 1 martie 1837. O altă variantă o reprezintă data de 10 iunie 1839, conform unei mitrici de nou-născuți din Humulești. Tinerețea lui Creangă este bine cunoscută publicului larg prin prisma operei sale capitale Amintiri din copilărie. În 1847 începe școala de pe lîngă biserică din satul natal.

Casa unde a copilărit Ion Creangă

Fiu de țăran, este pregătit mai întîi de dascălul din sat, după care mama sa îl încredințează bunicului matern. În 1853 este înscris la Școala Domnească de la Tîrgu Neamț sub numele Ștefănescu Ion, unde îl are ca profesor pe părintele Isaia Teodorescu. După dorința mamei, care voia să-l facă preot, este înscris la Școala catihetică din Fălticeni. Aici apare sub numele de Ion Creangă, nume pe care l-a păstrat tot restul vieții. După desființarea școlii din Fălticeni, pleacă la Iași, absolvind cursul inferior al Seminarului teologic «Veniamin Costachi» de la Socola. S-a despărțit cu greu de viața țărănească, după cum mărturisește în Amintiri.La 19 decembrie 1860 se naște fiul său Constantin. În 1864, Creangă intră la Școala de la Trei Ierarhi, unde l-a avut profesor pe Titu Maiorescu. Acesta îl aprecia foarte mult și l-a numit învățător la Școala primară nr. 1 din Iași. După ce timp de 12 ani este dascăl și diacon la diferite biserici din Iași, este exclus definitiv din rîndurile clerului, deoarece și-a părăsit nevasta și s-a tuns ca un mirean, lucruri considerate incompatibile cu statutul de diacon. Dedică din ce în ce mai mult timp literaturii și muncii de elaborare a manualelor școlare.În anul 1867 apare primul abecedar conceput de Ion Creangă, intitulat Metodă nouă de scriere și citire.În 1871 apare în Columna lui Traian articolul Misiunea preotului la sate, semnat de preotul Ion Creangă. Publică un manual de citire intitulat "Învățătorul copiilor" , unde inserează trei povestiri: Acul și barosul, Prostia omenească și Inul și cămeșa.

Ion Creangă şi Mihai Eminescu

În această perioadă îl cunoaște pe Mihai Eminescu, atunci revizor școlar la Iași și Vaslui. Creangă a preţuit foarte mult prietenia sa cu Eminescu . La îndemnul lui Eminescu frecventează societatea Junimea, unde citește din scrierile sale. În cadrul revistei Convorbiri literare publică "Soacra cu trei nurori "și "Capra cu 3 iezi". Între 1875 și 1883, la îndemnul poetului, scrie cele mai importante opere ale sale. La 1878 , pentru activitatea sa didactica, este decorat cu ordinul Bene-merenti. Publică basmul "Ivan Turbincă". Cîţiva ani mai tîrziu a fost bolnav de epilepsie și a suferit foarte mult la aflarea bolii și apoi a decesului

lui Eminescu, și al Veronicăi Micle. Ion Creangă călătorește la Slănicul Moldovei pentru a-și îngriji sănătatea,îl vizitează pe Mihai Eminescu la Mănăstirea Neamțului. Umorul lui Creangă este însuşi umorul vieţii, al acestui fenomen , în care durerea şi bucuria, răul şi binele, prostia şi inteligenţa, umbra şi lumina se îmbrăţişează alternativ, ca s-o exprime în toata realitatea. La 31 decembrie 1889 se stinge din viață în urma unui atac cerebral. Ion Creangă este înmormîntat la 2 ianuarie 1890 la cimitirul Eternitatea din Iași. Opera lui Creanga este realizata cu ajutorul naratiunii si dialogului care incanta sufletul omului la orice vârstă, dar mai cu seamă, pe cel al copilului. Ea este o creatie artistica si proiectează ruralitatea materiei in imaginea literară, coexistând in acelaşi timp in ficţiune si in realitate. În poveştile si povestirile sale sunt satirizate cu lirism şi umor moravurile si lacunele fiinţei umane: lenea, prostia, lacomia, credulitatea si multe altele.Povestile lui Creanga incep cu formula obisnuita a basmului popular: a fost odata… si se incheie la fel: am incalicat pe o sa si v-am spus povestea asa…Personajele sale provin si din randul animalelor ca in "Capra cu trei iezi" si "Punguta cu doi bani". In aceste situaţii deliciul si hazul este dat de isteţimea animalelor care, in plan simbolic, gândesc, vorbesc, acţionează şi mai ales, simulează ca şi oamenii. Ion Creangă este şi va rămâne expresia monumentală a naturii umane in ipostaza ei istorică ce se numeşte poporul român, sau, mai simplu, e poporul român însuşi într-un moment de genială expansiune. Alături de Eminescu, Caragiale și Coșbuc, Creangă a devenit stâlp de temelie al literaturii românești.

Context cultural

Impactul operei lui Ion Creangă în contextul său cultural a fost asigurat inițial de *Junimea*. Căutând să revitalizeze literatura română prin recuperarea autenticității și reacționând împotriva acelor importuri culturale pe care le considera excesive, grupul a încurajat în special creativitatea individuală în rândul țăranilor.Reflectând asupra rolului lui Maiorescu în proces, George Călinescu scria: „Un salon literar în care meritul personal să fie în prim-plan nu a existat [înainte de *Junimea*] și, dacă Creangă s-ar fi născut cu două decenii mai devreme, nu ar fi fost capabil să prezinte oricui „materialul său țărănesc". Convocarea creativității clasei țărănești și punerea ei în contact direct cu aristocrații este opera *Junimii*."Colegul de generație (și istoricul literar) Tudor Vianu a emis un verdict similar, comentând: „*Junimea* este ea însăși... o societate aristocratică. Cu toate acestea, prin *Junimea* a ieșit la suprafață primul gest de transmitere a unei direcții literare unor scriitori de origine rurală: un fenomen de mare importanță, a cărui neglijare ar face inexplicabilă întreaga dezvoltare ulterioară a literaturii noastre."Referindu-se și la poziționarea culturală în interiorul și în afara grupului, Carmen-Maria Mecu și Nicolae Mecu au luat acceptarea „țăranilor alfabetizați" precum Creangă ca dovadă exemplară a „diversității" și „toleranței" *junimiste*. Maiorescu se

știe că a avut multă apreciere pentru Creangă și pentru alți scriitori de origine țărănească, precum Ion Popovici-Bănățeanu și Ioan Slavici. Târziu în viață, el a folosit această conexiune pentru a contesta acuzațiile de elitism *junimist* în fața criticilor din partea tradiționaliștilor mai populiști. Cu toate acestea, membrii *Junimea* în general l-au găsit pe Creangă mai degrabă un divertisment decât un scriitor serios și l-au prețuit doar în măsura în care le-a ilustrat teoriile despre validitatea literaturii rurale ca sursă de inspirație pentru autorii cultivați. Prin urmare, Iacob Negruzzi în mod simpatic, dar controversat, s-a referit la prietenul său drept „un talent primitiv și nepoliticos". Textele critice ale lui Maiorescu oferă, de asemenea, puțină acoperire individuală a contribuțiilor lui Creangă, probabil pentru că acestea nu au reușit să respecte întocmai stratificarea sa a operelor literare în *poporane* („populare", adică anonime sau colective) și altfel.Teoria lui Tudor Vianu îl definește pe Creangă drept un prim reprezentant al orientărilor „realismului popular" (așa cum a recomandat sporadic însuși decanul *junimist*), avertizând însă că exemplul lui Creangă nu a fost niciodată menționat într-un asemenea context de către Maiorescu personal. Deși ocazional și-a minimalizat propria contribuție la literatură, Creangă însuși era conștient de faptul că textele sale treceau dincolo de înregistrările tradiției populare și depunea eforturi semnificative pentru a fi recunoscut ca autor original (prin corespondență cu colegii scriitori și trimiterea de bunăvoie a cărților sale spre examinare critică).Vianu a comentat pe larg relația exactă dintre narațiunea împrumutată din tradiția orală și metoda „oarecum pe furiș" a lui Creangă de a-și îmbina propriul stil în standardul folcloric, asemănând-o cu procesul istoric prin care pictorii locali improvizau peste canoanele stricte ale artei bizantine.Preluarea complexă a individualității și a artei de a scrie a lui Creangă a fost atestată de propria sa prefață la o ediție a poveștilor sale adunate, în care se adresa direct cititorului: *„Iubite cetitoriu, multe prostii oi fi cetit de când ești. Cetește, rogu-te, și ceste și, unde-i vedea că nu-ți vin la socoteală, ie pană în mână și dă și tu altceva mai bun la ivală, că eu atâta m-am priceput și atâta am făcut*."O excepție în rândul promotorilor *Junimea* a fost Eminescu, el însuși remarcat pentru că a exprimat o perspectivă socială disidentă care reflecta doar parțial interpretarea conservatorismului lui Maiorescu. Potrivit istoricului Lucian Boia, „țăranul moldovean autentic" care a fost Creangă a completat și țărănimea „mai metafizică " a lui Eminescu.În mod similar, Z. Ornea observă că poetul a folosit pozițiile lui Creangă pentru a ilustra propria sa interpretare etnonaționalistă asupra culturii românești și, în special, afirmația sa că autenticitatea rurală stă ascunsă de un „strat suprapus" de minorități etnice urbanizate. Criticii secolului XX l-au descris pe Creangă drept una dintre cele mai realizate figuri ale generației sale și un exponent de frunte al literaturii *junimiste*. Acest verdict se regăsește în mai multe dintre textele lui Vianu, care îl susțin pe Creangă ca pe un mare exponent

al literaturii generației sale, comparabil cu colegii de la *Junimea* Eminescu, Slavici și Ion Luca Caragiale.Această viziune completează definiția lui George Călinescu, plasând autorul moldovean în compania lui Slavici și Caragiale drept unul dintre „marii prozatori" ai anilor 1880. Lucian Boia, care a remarcat că „triada clasicilor români" îl include pe Creangă alături de Eminescu și Caragiale, a avertizat și el că, în comparație cu ceilalți doi (cu care „românii au spus aproape tot ce este de spus despre ei înșiși"), Creangă are „un registru destul de limitat". Comparația frecventă dintre Creangă și Caragiale, în special, este văzută de Vianu ca provenind atât din „mijloacele stilistice cu amplitudine" comune, cât și din pozițiile lor complementare în relațiile cu două fenomene suprapuse, cu descrierea de către Caragiale a micii burghezii ca fiind echivalentul grosier al interesului lui *Creangă* pentru țărănime.Același paralelism este explicat de Ornea ca o consecință a concepției sociale a celor doi autori: „[Lucrările lor] au cimentat estetic portretizarea a două lumi. A lui Creangă este lumea țărănească, a lui Caragiale cea suburbană și cea urbană. Două lumi care reprezintă, de fapt, doi pași caracteristici și două modele sociopolitice în evoluția structurilor românești care... se confruntau într-un proces care avea să se dovedească ulterior decisiv."Potrivit aceluiași comentator, cei doi plus Eminescu sunt marii scriitori ai generației lor, cu Slavici ca unul „în succesiunea lor imediată".Deși enumeră ceea ce el crede că sunt elemente care leagă lucrările lui Creangă și Caragiale, alți critici au descris drept ciudat faptul că cei doi nu par să se fi menționat niciodată unul pe celălalt și au subliniat că, deși nu imposibilă, o întâlnire directă între ei nu a fost niciodată înregistrată în surse.

Bibliografie:

1. George Călinescu, *Ion Creangă (Viața și opera)*, Editura Minerva, București, 1972
2. George Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, Editura Minerva, București, 1986
3. Tudor Vianu, *Scriitori români*, Vol. I-III, Editura Minerva, București, 1970–1971

ION CREANGĂ, SCRIITOR „POPORAL”

Prof. înv. primar, Dragotă Mirela

Școala Gimnazială Nr.1 Concești, Botoșani

„Creangă este o expresie monumentală a naturii în ipostaza ei istorică ce se numeşte poporul român sau, mai simplu, este poporul român însuşi, surprins într-un moment de genială expansiune...". "Şi Anton Pann şi Creangă sunt arhivari de tradiţii, dar în înţelesul rabelaisian. Creangă e-un umanist al ştiinţei săteşti, scoţând din erudiţia lui un râs gros, fără a fi totuşi un autor vesel în materie". "Conţinutul poveştilor şi Amintirilor este indiferent în sine, ba chiar apt pentru a fi tratat liric ori fantastic, veselă este hohotirea interioară, setea nestinsă de vorbe, sorbite pentru ele însile, dintr-o voluptate strict intelectuală."

O atenţie deosebită acordă George Călinescu analizei limbajului folosit de Creangă: "Creangă aduce în scrierile lui lexic ţărănesc, dar mai cu seamă proverbe, zicători, ce alcătuiesc aşa-zisele lui "ţărănii". Plăcerea stârnită de audiţia scrierilor lui Creangă e de rafinament erudit..."

Limba lui Creangă este sufletul povestitorului, în măsura în care şi acesta se aşază ca voroitor în mijlocul ascultătorilor, şi, totodată, sufletul eroilor săi. Naraţiunea are două realităţi concentrice: întâi pe aceea a povestitorului, care stârneşte hazul şi mulţumirea prin chiar prezenţa lui, cum se întâmplă cu actorul şi cu oratorul, apoi pe aceea a lumii din naraţiune. Nici Amintirile şi cu atât mai puţin Poveştile nu sunt opere propriu-zise de prozator, valabile în neatârnare, ci în părţi narate dintr-o întocmire dramatică cu un singur actor, monologica. Creangă este aci povestitor de basme, aci actor de compuneri ce intră în definiţia veche a nuvelei.

Scriitori precum Creangă nu pot apărea decât acolo unde cuvântul e bătrân şi echivoc şi unde experienţa s-a condensat în formule nemişcătoare. Era mai firesc ca un astfel de prozator să răsară peste câteva veacuri, într-o epocă de umanism românesc. „Născut cu mult mai devreme, Ion Creangă s-a ivit acolo unde există o tradiţie veche şi deci o specie de erudiţie, la sat, şi încă la satul de munte, de dincolo de Siret, unde poporul e neamestecat şi păstrător."

Ion Creangă purta un suflu nou în curentul literar al contemporanilor săi, introducand un limbaj simplu, desprins din vorbirea populară și condimentat cu anecdote și expresii pline de haz, într-o fluidă istorisire în grai dulce, moldovenesc, care aducea surâsul pe buze până și celor mai simandicoși reprezentanți ai înaltei societăți românești.

Pasionat culegator de povestiri și în același timp un veritabil rapsod popular, Creangă „aduse din condei” o serie din cele mai frumoase basme românești ale tuturor timpurilor, descoperindu-și vocația creată și dăruind unui lung șir de generații de copii, până în zilele noastre. „Într-un basm…totul e simbolic și universal. În poveste și nuvelă nu se observă, ci se demonstrează observațiuni morale milenare. În „Soacra cu trei nurori” dăm de eternul conflict dintre noră și soacră; „Capra cu trei iezi” este ilustrarea iubirii de mamă; „Dănilă Prepeleac” dovedește că prostul are noroc; „Punguța cu doi bani” dă satisfacție moșilor care trăiesc rău cu babele lor”;„Povestea porcului” verifică adevărul că pentru o mamă și cel mai pocit prunc e un Făt-Frumos. Referindu-se la "Amintiri din copilărie", Călinescu spunea: "În ele este simbolizat destinul oricărui copil: de a face bucuria şi supărarea părinţilor şi de a o lua şi el pe-ncetul pe acelaşi drum pe care l-au luat şi-l vor lua toţi. În Amintirile lui Creangă nu este nimic individual, nimic cu caracter de confesiune ori de jurnal care să configureze o complexitate sufletească nouă. Creangă povesteşte copilăria copilului universal. (...) În materie de emoţii, cazul lui Creangă e mai simplu. Nu are de spus despre copilărie mai mult decât alţii. Chiotul lui este însă mai plin, sonor ca o voce minunată distinsă într-o gloată, şi se rezumă la: 'Şi, Doamne, frumos era pe atunci...' (...) Creangă este o expresie monumentală a naturii umane în ipostaza ei istorică ce se numeşte poporul român, sau, mai simplu, e poporul român însuşi, surprins într-un moment de genială expansiune".

Academicianul Eugen Simion a descoperit în Creangă "nu numai figura jovială, pe care am moştenit-o din interpretările anterioare, umoristul de calitate, ci şi un moralist foarte sever, cu cruzimi neaşteptate care, de multe ori, scapă la lectură pentru că sunt înfăţişate în stilul lui caracteristic"."Biografia lui Creangă e creată de opera lui. Cazul lui Creangă este totuşi mai complicat pentru că nu numai opera se substituie vieţii sale, dar şi viaţa lui începe să se identifice tot mai mult cu opera sa. O dublă comunicare, aşadar, o dublă substituire, o sinteză, în cele din urmă, pe care este greu s-o mai separi. Cine pe cine povesteşte? Cine pe cine creează la infinit? Ce datorează Amintirile din copilărie povestitorului (...) care, mâhnit de urâciunea vieţii, începe să evoce cu nostalgie lumea prin care a trecut şi în ce măsură, scriind, autorul se alcătuieşte pe sine şi scrie, în fond, o autobiografie verosimilă?"

Bibliografie:

1. George Călinescu, „Viața și opera lui Ion Creangă” Ed. Litera, 1938
2. Alexandru Dima, „G. Călinescu, scriitor total”, Ed, Eminescu București, 1971

ION CREANGĂ - POVESTEA SUFLETULUI ROMÂNESC

Prof. înv. primar, Lisenche Francisca Ioana

Școala Gimnazială „Leon Dănăilă”Darabani, Botoșani

Opera lui Creangă este epopeea poporului român. Creangă este Homer al nostru.În Creangă trăiesc credințele, eresurile, datinile, obiceiurile, limba, poezia, morala, filozofia poporului, cum s-au format în mii de ani de adaptare la împrejurările pământului dacic, dedesubtul fluctuațiunilor de la suprafațaviețiinaționale. Creangă este un reprezentat perfect al sufletului românesc.Basmul, povestea valorează cât valorează talentul celui care povestește. Și Creangă a avut un așa de mare talent, încât în toate poveștile sale oamenii trăiesc cu o individualitate și cu o putere de viață extraordinare.

(G.Ibrăileanu)

Ion Creangă s-a născut la 1 martie 1837, în Humulești Noi, Neamțdin apropierea vestitei cetăți a Neamțului, sat răzășesc, așezat pe malul Ozanei "cea frumos curgătoare si limpede ca cristalul", într-o familie de țărani, ca întâiul copil al lui Stefan a Petrei si Smaranda Creanga și a murit la 31 decembrie 1889 la Iași. A fost scriitor, dascăl și diacon. Figură principală a literaturii române din secolul al XIX-lea, este cunoscut pentru autobiografia *Amintiri din copilărie*, precum și pentru nuvelele și povestirile sale. Principala contribuție a lui Creangă la literatura fantastică și pentru copii include narațiuni structurate în jurul unor protagoniști eponimi Ivan Turbincă, Dănilă Prepeleac, Stan Pățitul, precum și basme ce pictează tabloul valorilor autohtone cum sunt „Povestea porcului”, „Capra cu trei iezi”, „Soacra cu trei nurori”, „Punguța cu doi bani”, „Fata babei și fata moșneagului”. Considerate pe scară largă drept capodopere ale limbii și umorului românesc, scrierile sale ocupă o poziție de mijloc între o culegere din surse folclorice și o contribuție originală la un realism literar de inspirație rurală.

Alături de I. L. Caragiale, Ioan Slavici și Mihai Eminescu, Ion Creangă este considerat unul dintre cei patru mari clasici ai literaturii române.

Despre autorul care a scris primul roman al copilăriei, din literatura romana, "Amintiri din copilărie", George Călinescu vorbea ca despre "întâiul mare scriitor roman, ieșit din sânul poporului, scriind despre popor însă ridicându-se la mijlocul marii arte".

Nu este copil care să nu fi auzit măcar una din poveștile lui Creangă chiar înainte să știe să citească. Cu toții am ascultat povești spuse de părinți sau bunici înainte de culcare visând în

lumea de basm din Harap-Alb sau stând cu sufletul la gură și ascultând povestea „Capra cu trei iezi”.

Acest învățător priceput, autor de manuale pentru elevi, acest povestitor neîntrecut a adus o mare contribuție la dezvoltarea literaturii românești cu poveștile sale, inspirate din popor (Povestea porcului", Povestea lui Harap Alb", "Ivan Turbincă", "Soacra cu trei nurori") si cu relatarea din "Amintiri din copilărie" a năzdrăvăniilor din vremea când era "o bucata de humă însuflețită", "fericit si așa cred că au fost toți copiii de când îi lumea și pământul, măcar să zică cine ce-ar zice", "la casa părinților"- o copilărie obișnuită a copilului universal, cu bucurii si necazuri, petrecută în mijlocul unor oameni gospodari și harnici, dar plini de voie bună, într-un sat patriarhal cu tradițiile si obiceiurile sale.

Lumea poveștilor lui Creangă este lumea copilăriei poporului român, a personajelor din folclor ce au devenit prietenii de joacă și aventuri a generații întregi de copii.

Flămânzilă, Setilă și Ochilă sunt de asemenea inspirați din folclorul românesc cu defecte umane exacerbate, dar folosite de aceasta dată în slujba binelui. Ochilă este spre deosebire de ceilalți un personaj mitologic inspirat din mitologia greacă ce probabil a influențat folclorul românesc.

Păsări-Lăți-Lungilă este în întregime creația lui Creanga. Înfățișarea și isprăvile acestuia ne duc mai degrabă cu gândul spre super eroii din benzile desenate moderne. Cu siguranța că aceste făpturi miraculoase au existau în folclor sub diferite forme, Creangă dându-le o consistența literară și înscriindu-i oficial în lista eroilor poveștilor românești.

Dincolo de aceste personaje fantastice, marea majoritate a personajelor poveștilor lui Ion Creanga sunt obișnuite: baba, moșneagul, fata babei, cocoșul, iezii, capra, lupul sau vulpea. Toate sunt prezențe cotidiene ale vieții satului românesc, dar dăruite de autor cu atribute fantastice, de poveste.

O altă categorie de personaje din poveștile lui Creanga sunt cele de inspirație religioasă: dracii, moartea, Sfânta Vineri, Sf. Petru. Aceștia întruchipează atât personaje negative cât și pozitive fiind de asemenea zugrăviți după toate regulile în care se încadrau în mitologia populară.

Personajele feminine sunt de asemenea de factură populară și se comportă exact ca și membrii comunității satului românesc chiar dacă sunt prinți, prințese sau împărați. Lipsa unor arhetipuri nobiliare în mitologia populară românească a făcut ca aceste personaje nobile să nu fie nimic altceva decât niște țărani, cu bun simț și cu frică de Dumnezeu cum spune chiar autorul.

Toate personajele din poveștile lui Creangă împărtășesc valorile morale și spirituale ale satului românesc. Ion Creangă este cel ce pune bazele lumii fantastice inspirate de mitologia populară românească. Poveștile lui Ion Creangă sunt unice și au deschis calea și altor scriitori români precum Mihai Eminescu sau Petre Ispirescu să creeze sau să adapteze mituri românești în povești și chiar basme românești.

Despre Ion Creangă s-a spus că a fost un mare povestitor, dar și un pedagog exemplar. După cum afirmă Grigore Tocilescu, Creangă a fost „pedagog învățător, romancier și poet, un campion învins în lupta vieții, dar biruitor în cea a spiritului".

Un aspect interesant al personalității lui Creangă este legat de faptul că el nu a fost doar un simplu povestitor, ci și un om care a promovat o morală învățată din poveștile sale. Într-o lume în care moralitatea și etica sunt adesea puse în umbră de interese personale sau de dorința de a avea succes, poveștile lui Creangă au rămas un exemplu de înțelepciune și bunătate. Acesta a lăsat posterității o moștenire valoroasă, prin intermediul căreia copiii și adulții pot învăța lecții importante despre valori și tradiții.

O altă trăsătură interesantă a lui Ion Creangă a fost faptul că a fost un om cu mult umor și auto apreciere. Într-o scrisoare adresată lui Titu Maiorescu, acesta își prezintă modestia și recunoaște că nu este un om cu multă cultură: „Nu aveam nici o carte, și nici cine să mă învețe, căci mama mea, care era nevoită să se întrețină cu acești doi bătrâni, nici ea n-a avut învățătură. Cu toate acestea, am ajuns învățător, ba mai mult, am ajuns să scriu câteva povești. În literatura mea, n-am citit niciodată decât istorioare, povești și legende."

Ion Creangă este și va rămâne expresia monumentală a naturii umane în ipostaza ei istorică ce se numește poporul român sau mai simplu - e poporul român însuși într-un moment de genială expansiune.

Ion Creangă este un nume important în literatura română, iar poveștile sale sunt cunoscute și iubite de toți românii. Cu toate că a trăit cu mai bine de un secol în urmă, lucrările sale rămân relevante și astăzi, datorită faptului că povestirile sale sunt pline de umor, înțelepciune și învățături morale.

Bibliografie:

1. Creangă, Ion. „Amintiri din copilărie" – Bucureşti.: Litera Internaţional, 2005

O PRIVIRE ASUPRA *ABECEDARULUI* LUI ION CREANGĂ

Prof. Knihinschi Ionela - Cătălina

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Botoșani

Motto: „Fie-vă dragi copiii, purtaţi-vă cu ei blând, învăţaţi-i ce e de folos, fiţi drepţi şi-şi vedea că nu-s sălbatici. Schimbaţi-le des ocupaţia, jucaţi-vă cu ei, căci între copii trebuie să fii şi tu copil. Nu vă vărsaţi veninul amărăciunii voastre în sufletul copiilor, că-i păcat...”
(Ion Creangă)

Ion Creangă a adus o schimbare radicală în modul de predare în școală, eliminând învățarea mecanică prin folosirea fricii și impunând o abordare vie și intuitivă în care copiii învățau prin intermediul poveștilor și al jocurilor.

În timpul celor 20 de ani de activitate la catedră Ion Creangă a fost un pedagog remarcabil, modelând suflete și formând caractere. Elevii săi îl descriau ca pe un învățător iubit de copii care reușea să creeze o atmosferă prietenoasă în clasă: „Era un dascăl blând, comunicativ şi glumeţ. Vara privea la jocurile noastre şi ne învăţa cum să batem mingea. Iarna se urca în sanie cu noi şi ne arăta cum să o cârmuim cu piciorul. Înainte de a începe lecţia, ne întreba ce am mai făcut pe acasă, dacă mai avem fraţi şi surori, ce mai fac ai noştri. Aceste întrebări erau puse cu blândeţe, aşa încât lecţia ni se părea o continuare a convorbirii prietenoase dintre noi, copiii, şi bunul nostru învăţător”, rememora scriitorul Jean Bart în povestirea „Creangă, dascălul nostru”.

Interesul lui Ion Creangă pentru bunăstarea și dezvoltarea copiilor s-a extins și către viitorii învățători. El discuta adesea şi cu elevii de la Institutul Pedagogic, cărora le vorbea despre menirea învăţătorului, îndemnându-i să fie muncitori şi blânzi cu şcolarii: „Unde nu-i dragoste de breaslă şi menire şi tragere de inimă, nu-i Doamne-ajută, mă băieţi!”

METÓDĂ NOUĂ
DE
SCRIERE ȘI CETIRE
PENTRU USULU CLASSEI I PRIMARĂ
de
Institutori: I. Créngă, C. Grigorescu, G. Ienăchescu, N. Climescu, V. Recéun si A. Simionescu.
Aprobată și adoptată de Ministeriulu Instrucțiunei Publice și alu Cultelorn.
EDITIUNEA A CINCEA
CORECTATĂ ȘI ADĂOGITĂ
JASI
Tipografia H. Goldner.
1871.

La îndemnul lui Titu Maiorescu, încă din primii ani de activitate Ion Creangă începe să strângă material pentru un manual destinat învățării scrierii și citirii. Astfel, lucrarea „Metodă nouă de scriere și cetire pentru uzul clasei I primară", cunoscută și sub numele de *Abecedarul lui Creangă*, a apărut în anul 1868 și a avut o influență majoră în învățământul primar românesc. Acesta a fost scris în colaborare cu C. Grigorescu, Gh. Ienăchescu, N. Climescu, V. Răceanu și A. Simionescu și a avut 23 de ediții succesive până

în 1893. Editată cu sprijinul lui. Maiorescu, cartea s-a bucurat de aprecierea *„Junimii”* și de analiza *„Societății pentru învățătura poporului român”* care, mai târziu, o recomanda. Ea costa 43 de parale sau 33 de bani și a fost aprobată de către Ministerul de resort. Eforturile lui Creangă de a edita Abecedarul au atras și o realizare personală, scriitorul reușind să-și cumpere o casă.

Lucrarea propunea o metodă practică de învățare a scrisului, eliminând sistemul lancasterian (bazat pe ajutorul elevilor mai avansaţi, folosiţi ca monitori) și promovând scrierea directă. Abecedarul lui Creangă era structurat în trei părți și conținea povești morale, fabule, poezii și proverbe. În prima parte erau 23 de „lecțiuni”, dintre care primele 10 erau destinate învățării literelor mici ale alfabetului latin al limbii române, iar lecțiile următoare se refereau la grupurile de litere. Prima parte a purtat inițial titlul „Litere mici de scrisu și de tipariu - Cuvinte une-silabe și propuseciuni” (termenul „propuseciuni” era preluat din lucrarea *Regulele limbei române* a lui Titu Maiorescu și a fost înlocuit ulterior cu acela de „propoziții”, iar „une-silabe” a fost înlocuit cu descrierea „de câte-o silabă”). Ordinea introducerii literelor individuale era: *i - n - u - c - m - o - t - ț - a - d - ḍ - p - b - h - e - l - f - j - g - s - ș - r - v - z - ă - ĕ - â - ê - î.* Ea s-a păstrat neschimbată de-a lungul diferitelor ediții, cu mici excepții: litera *ḍ* a fost eliminată ulterior, iar literele *b - h* și *â - ê - î* au fost permutate între ele, în cadrul acelorași secțiuni. Fiecare lecție începea cu recapitularea tuturor literelor învățate anterior. La sfârșitul lecției 10, cele 29 de litere sunt rearanjate în ordine alfabetică, iar apoi împărțite în vocale și consoane. Sunt recapitulate cele 10 cifre arabe. Lecțiile11-23 se refereau la grupuri de litere cu rol special în formarea silabelor și pronunțare: consoane „nedespărțibile”, *i* și *u* semivocalice în diftongi și triftongi, grupurile *ce – ci – ge – gi*.

— 16 —

a) Literele mici de scrisu și de tipariu, în șiru alfabetic

a b c d e f g h i j l m n o p

a b c d e f g h i j l m n o p

r s t u v z (ă ĕ) (â ê î)

r s t u v z (ă ĕ) (â ê î)

ḍ (ț ç) ș

ḍ (ț ç) ș

b) Vocale.

a e i o u ă ê

c) Consône.

b c d f g h j l m n p r s t v z d (ț ç) s.

d) Cifrele.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

c). Literele sunt semne pentru sunet. Literele se scriu și se vădu, sunetele se aud.

b). Vocale se numesc sunetele, care se aplaudă singure și se aude bine.

c). Consône se numesc sunetele, care se aplaudă cu greu și se aude incetu.

d). Cifrele sunt semne pentru numere.

Învățătorulu. Spuneți numele literelor!

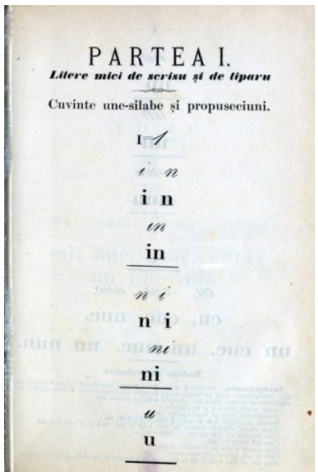
Care sunetu se potrivesc cu numele literelor! — (Vocalele).

Și care nu? — (Consonele).

Partea a doua cuprindea, la prima ediție a abecedarului, 18 lecții în cadrul cărora erau învățate alte grupuri de litere cu probleme ortografice și ortoepice, primele noțiuni de gramatică și semnele de punctuație.

Se găseau și unele texte („Mărirea strămoșilor”, „Ștefan cel Mare și șoimul”, „Unirea face puterea”) care tratau probleme ținând de statul român și istoria sa în contextul național și geografico-istoric. În primul abecedar apar şi trei poezii scrise de Creangă, care înseamnă, de fapt, debutul literar al acestuia („Nu lucrezi, n-ai ce mânca!”, „Ia, clopoţelul sună”, „Păsărica în timpul iernii”).

Partea a treia conținea istorioare morale, fabule, poezii și proverbe. Astfel, aici se puteau găsi texte cu rol moralizator, subiecte din literatura populară, altele care descriau fenomene naturale şi unele texte istorice.

PARTEA I.

Litere mici de scrisu și de tiparu

Cuvinte une-silabe și propuseciuni.

i *i*

i n

i n

in

in

n i

n i

ni

ni

u

u

PARTEA II.

Cuvinte*) de mai multe silabe**) și propuseciuni***).

24.

a-pă re-ce, so-bă cal-dă, ma-mă bu-nă, ca-să mi-că, la-dă pli-nă, fa-tă ma-re, car-te scum-pă, lap-te dul-ce, car-ne frip-tă. — ca-lulu fu-ge. va-ca ra-ge. lu-pulu ur-lă. ca-pra sa-re. to-ma scri-e. cu-culu cântă.

a-pă re-ce, so-bă cal-dă, ma-mă bu-nă, ca-să mi-că, la-dă pli-nă, fa-tă ma-re, car-te scum-pă, lap-te dul-ce, car-ne frip-tă. — ca-lulu fu-ge. va-ca ra-ge. lu-pulu ur-lă. ca-pra sa-re. to-ma scri-e. cu-culu cântă.

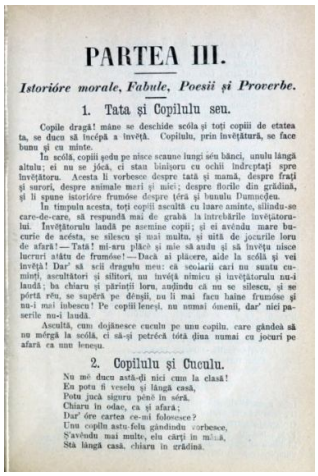
Învățătorulu. Să spuuă scolarilorŭ, ce se numesce silabă; după acea să întrebe câte silabe au cuvintele: *apă, sobă* ? etc. Câte sunetŭ sunte în silaba a. — În silaba pă. — în silaba ce. — în silaba so, — etc. Câte vocale și câte consone sunte, în fiecare cuvîntu ?—

Scolarii. Să scrie cuvintele cu silabele împreunate; apoi să le despartă prin atâte linii tonse în josu, câte silabe vorŭ fi în fiecare cuvîntu.

*) Cuvintele se numescu părțile vorbirei, prin care înțelegemu ceva. D. E. când dicu: casă, copilă, rață, lapte, dulce, etc. înțelegu nume de lucrurĭ și de ființe, însușirĭ ale acestora etc.

) Silaba se numesce o părticică sau bucățică de cuvîntu, care se spune cu o singură deschidere de gură. Una cuvîntu are atâte silabe, câte vocale întregĭ se află în elu. D. E. la cuvîntulu apă, deschidemu de două orĭ gura când îlu spunemu, ară două vocale întregĭ: **a și **ă**; prin urmare este de două silabe etc.

***) Glăsurile limbei dosăcuprinse și altele, se numescu propuseciuni. Propuseciunile (vorbele) se compunu din cuvinte, cuvintele din silabe, silabele din sunetŭ și vice-versă.

PARTEA III.

Istorióre morale, Fabule, Poesii și Proverbe.

1. Tata și Copilulu seu.

Copile dragă! mâne se deschide scóla și toți copiii de etatea ta, se ducu să începă a învĕță. Copilulu, prin învĕțătură, se face bunu și cu minte.

În scólă, copiii ședu pe nisce scaune lungi séu bănci, unulu lângă altulu; ei nu se jócă, ci stau binișoru cu ochii îndreptați spre învĕțătoru. Acesta li vorbesce despre tată și mamă, despre frați și surori, despre animale mari și mici; despre florĭle din grădină, și li spune istorióre frumóse despre țĕră și bunulu Dumnedeu.

În timpulu acesta, toți copiii ascultă cu luare aminte, silindu-se care-de-care, să respundă mai de grabă la întrebările învĕțătorului. Învĕțătorulu landă pe acemine copii; și ei avêndu mare bucurie de acésta, se silescu și mai multu, și uită de jocurile loru de afară! — Tată! mi-aru plăcé și mie să audu și să învĕțu nisce lucrurĭ atâtu de frumóse! — Dacă ai plăcere, aide la scólă și vei învĕță! Dar' să scii dragulu meu: că scolariĭ carĭ nu sunțu cuminți, ascultători și silitorĭ, nu învĕță nimicu și învĕțătorulu nu-i landă; ba chiaru și părinții loru, auzindu că nu se silescu, și se pórtă rĕu, se supĕră pe dênșiĭ, nu li mai facu haine frumóse și nu-i mai iubescu! Pe copiiĭ leneșĭ, nu numai ómenii, dar' nici pasĕrile nu-i landă.

Ascultă, cum dojănesce cucuțu pe unu copilu, care gândea să nu mérgă la scólă, ci să-și petréca tótă diua numai cu jocurĭ pe afară ca unu leneșu.

2. Copilulu și Cucuțu.

Nu mĕ ducu astă-di nici cum la clasă!
Eu potu fi veselu și lângă casă,
Potu jucă sĕgurŭ pênă în sĕră,
Chiaru în odae, ca și afară;
Dar' óre cartea ce-mi folosesce?
Unu copilu astu-felu gândindu órbesce,
S'avêndu mai multe, elu cărțĭ în mână,
Stă lângă casă, chiaru în grădină.

Datorită succesului abecedarului, Creangă a continuat să scrie și alte lucrări didactice, printre care „Învățătorul copiilor", „Carte de cetire în clasele primare de ambele sexe", „Povățuitoriu la cetire prin scriere după sistema fonetică" și „Geografia județului Iași".

La câțiva ani de la apariție lucrarea „Metodă nouă de scriere și cetire pentru uzul clasei I primară" a fost criticată și etichetată ca fiind un plagiat. Aron Densușianu a dat startul în 1876, prin acuzația de plagiat după abecedarul din 1864 al lui Schwartz, unei serii de critici adresate lui Creangă în ceea ce privește manualul, critici căreia i s-au asociat în 1877 și I. Pop. Florantin (Florentin). Ulterior, Creangă i-a replicat lui Florantin în *„Răspuns la criticele nedrepte și calomniile înverșunate îndreptate contra cărților noastre de școală de către domnul Ioan Pop Florantin”,* apărându-și lucrarea. Deși era o lucrare perfectibilă, manualul a fost apreciat de către corpul profesoral, fiind utilizat pe scară largă în România timp de mai multe decenii.

Prin faimosul său abecedar, învățătorul și autorul Ion Creangă a reformat modul de predare în școlile primare, punând accent pe o învățare interactivă și intuitivă. Abecedarul său a fost o sursă de educație formativă, o resursă nouă pentru formarea copiilor din acea perioadă, aducând poveștile în clasă. Astăzi Abecedarul lui Creangă este recunoscut ca o contribuție semnificativă în acel moment la educația primară în România, autorul lăsând în urmă un impact durabil, schimbând modul în care copiii români învață să citească și să scrie și demonstrând că educația poate fi accesibilă, interactivă și plină de bucurie.

Bibliografie:

1. Călinescu, G., *Ion Creangă (Viața și opera)*, Editura Minerva, București, 1972

2. Creangă, I., Grigorescu, C., Ienăchescu, Gh. , Climescu, N., Răceanu V., Simionescu, A., *Metódă noua de scriere și cetire pentru usulu clasei I primară,* Ediția a V-a, 1871 transpusă in format electronic și accesată online la Biblioteca județeană „G.T. Kirileanu" Piatra Neamț (2024)

DEZVOLTAREA LITERAȚIEI CU AJUTORUL OPEREI LUI ION CREANGĂ

Prof. Avârvari Ioana-Daniela

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

În ultima vreme se vorbește tot mai mult despre literație, acea abilitate de a identifica, înțelege, exprima și crea concepte, sentimente, opinii atât verbal cât și în scris sau altfel spus capacitatea de a comunica și a stabilii conexiuni cu alte persoane. Literația sau mai bine zis lipsa acesteia duce spre analfabetismul funcțional, dușmanul cel mai mare al fiecărui elev.

Ion Creangă este unul dintre cei mai importanți scriitori din literatura română, iar opera sa este adesea folosită pentru a dezvolta literația și pentru a îmbunătăți abilitățile de lectură și scriere la elevi. Prin lucrările sale, precum "Amintiri din copilărie" sau basmele și povestirile sale, Creangă oferă oportunități excelente de a explora limbajul, stilul literar și valori culturale specifice perioadei sale.

Iată câteva moduri în care opera lui Ion Creangă poate contribui la dezvoltarea literației la elevi:

1. Îmbogățirea vocabularului: Folosirea limbajului bogat și expresiv din operele lui Creangă poate ajuta elevii să-și îmbunătățească vocabularul și să învețe cuvinte noi și expresii idiomatice.
2. Dezvoltarea abilităților de citire: Textele lui Creangă sunt accesibile și captivante pentru elevi, ceea ce îi poate încuraja să citească mai mult și să își îmbunătățească abilitățile de înțelegere a textului.
3. Învățarea despre tradiții și valori culturale: Operele lui Creangă oferă o imagine a vieții și a tradițiilor românești din secolul al XIX-lea, ajutând elevii să înțeleagă mai bine contextul cultural și social al vremii sale.
4. Dezvoltarea abilităților de scriere: Citirea și analiza textelor lui Creangă pot servi drept inspirație pentru elevi în momentul în care își exprimă propriile idei în scris. Aceștia pot fi încurajați să creeze compuneri sau eseuri bazate pe temele și stilul literar al autorului.

5. Dezvoltarea capacității de analiză și interpretare: Înțelegerea personajelor, a conflictelor și a mesajelor din operele lui Creangă poate dezvolta abilitățile critice și analitice ale elevilor.

Pentru a folosi opera lui Ion Creangă pentru a dezvolta literația, profesorii pot integra texte din lucrările sale în curriculumul școlar, pot organiza discuții în clasă, activități de analiză a textului, compuneri creative sau proiecte de cercetare legate de viața și opera sa. Combinate cu activități variate, aceste metode pot ajuta elevii să își dezvolte abilitățile de lectură, scriere și înțelegere a textului într-un mod captivant și educativ.

Valorificarea operei lui Ion Creangă în diverse forme artistice nu numai că promovează cultura și valorile românești, dar și oferă oportunități artistice pentru a aduce în viață și a conserva moștenirea literară a acestui scriitor remarcabil. Astfel, artiștii și creatorii pot continua să transmită și să împărtășească bogăția și frumusețea poveștilor lui Creangă cu publicul lor.

Bibliografie:
1. Gârbea Daniel. *Ion Creangă: biografia unui om liniștit.* Editura Humanitas, 2018.
2. https://edict.ro/despre-literatie
3. https://cursuri.noi-orizonturi.ro/curs/toti-copiii-citesc/lectie/ce-este-literatia/

$I_{od}O_{xigen}N_{itrogen}$ CREANGĂ - POVESTE DE LABORATOR

Prof. Hudișteanu Marinela
Inspectoratul Școlar Județean Botoșani

„Nu ştiu alții cum sunt, dar eu, când mă gândesc la” fețișoarele curioase ale elevilor mei atunci când vin în laboratorul de chimie și descoperă sau testează proprietățile unor substanțe, la satisfacția lor când obțin dovada că procesul decurge așa cum au presupus, la mirarea că ora a trecut foarte repede, îmi tresaltă ” inima de bucurie”!

Ce legătură să fie între substanțe din laboratorul de chimie și literatură, ba chiar cu opera povestitorului copilăriei noastre?

De mici copii știm că pentru a da gust mâncării, mama și bunica pun în mâncare acel praf alb sau acele cristale numite ”sare”. La vârsta copilăriei evident că puțini s-au întrebat care

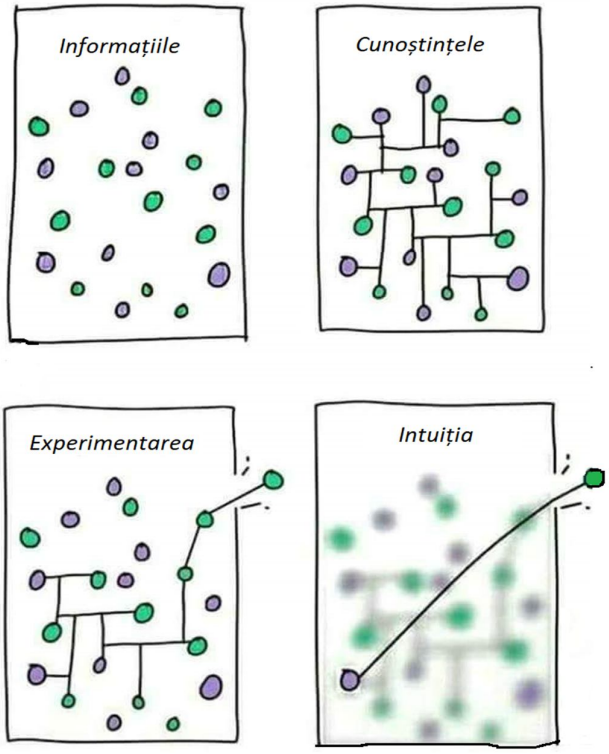
este formula sau cu cine reacționează, dar importanța clorurii de sodiu pentru gustul alimentelor, am aflat-o din povestea lui Petre Ispirescu „Sarea în bucate”.

Împreună cu elevii clasei a VIII-a B, prin oportunitatea oferită de Ziua Internațională a Cititului Împreună, am identificat în opera marelui povestitor al sufletului românesc, ***leșia***. Unde? În ”Amintiri din copilărie”, partea I, când Nică a fost dus la Broșteni de către bunicul David pentru a merge la școală. A fost cazat la Irinuca, într-o casă la marginea pădurii unde ”nu se rușina lupul și ursul a se arăta ziua-miaza-mare” motiv pentru care două capre ”dormeau pururea în tindă”. De la capre a luat Nică râia și s-a tratat ungând-se cu leșie, stând la soare și scăldându-se în Bistrița.

Ce este leșia? O fiertură din apă și cenușăvegetală ce conține NaOH-sodă caustică sau KOH –potasă caustică cu proprietăți tensioactive,folosită din vremurile străvechi atât cu scop medicinal, cât și pentru curățire. Oamenii din zona noastră foloseau leșia pentru spălarea țesăturilor, dezinfectarea lenjeriei, spălarea pardoselilor și meselor dar și pentru îndepărtarea durității apei. Cenuşa este uningredient de bază în obţinerea săpunului natural, care nu necesită fierbere. Reţeta e ştiută de femeile de la ţară şi astăzi, care folosesc grăsime, apă şi cenuşă.
Din timpuri străvechi, oamenii au observat că din cenuşă se pot obţine leacuri pentru diferite boli. Dar nu orice cenuşă este bună, se foloseşte şi azi cenuşa vegetală rezultată prin arderea de coceni de porumb, paie de cereale, frunze uscate, coada-calului, urzică moartă, păpădie, teci de fasole uscată. Cenuşa diferitelor esenţe de lemn este de asemenea valoroasă ca remediu, fiind bogată în calciu şi magneziu, zinc, seleniu, sodiu şi potasiu. Lemnul de tei sau mesteacăn lasă o cenuşă bună de mestecat, deoarece ajută la îmbunătăţirea digestiei, a activităţi cerebrale, prevenirea insolaţiei şi a infarctului.

În documentarea noastră despre leșie am găsit și următoarea ipoteză:
Obiectele din aramă (Cu) devin ca noi dacă sunt spălate în zeamă de varză (acid) fierbinte şi apoi frecate cu cenuşă (bază).
Am procurat materialele necesare pentru a testata ipoteza, am experimentat, am notat observațiile, am analizat, discutat și am tras concluzii.
De ce? Pentru că investigația conferă înțelegerea științei iar elevii pot deveni „investigatori” pe tot parcursul vieţii.

Rolul experimentării în cunoaștere poate fi analizat din reprezentarea grafică următore:

Poate fi acesta un exemplu de educația pozitivă și școala deschisă?

În centrul modelului pozitiv de educație stă elevul văzut ca un ghem de posibilităţi cultivabile, care pot fi crescute şi modelate într-o mare complexitate.

Copilul este ființă căreia i se datorează respect, căreia i se vrea binele în termeni de a-l ajuta să se dezvolte, să devină mai bun și mai complex, responsabil, să ajungă să dețină o gândire critică, o minte capabilă de înțelegere rațională și discernământ, altoită pe o structură morală.

Educaţia pozitivă reprezintă o stare mai complexă, asemănătoare stării excitate a unui electron. Necesită mai multă energie şi mai multe resurse fără de care ar recădea în starea fundamentală de energie mai joasă, deci mai stabilă. Educaţia pozitivă propune mai multă complexitate şi mai mult efort, pe care le recompensează cu cetăţeni autonomi, mai critici, cu mai multă toleranţă, cu mai multă implicare civică, culturală sau antreprenorială şi, desigur, cu mai multă consistenţă morală.

Altfel stăteau lucrurile în vremea copilăriei lui Nică când familia era un mediu etic sănătos, iar model educativ era unul tradițional, valorile morale erau puternice, obiceiurile și tradițiile transmise de la generație la generație aveau impact semnificativ asupra formării copilului. Școlile erau puține și plătite de părinți, iar dascălul avea autoritate deplină asupra învățăcelului fiind permisă și pedagogia biciului.

Desen: Adam Sandra, clasa a VIII -a B, Școala Gimnaziala "Ștefan cel Mare" Botoșani

Bibliografie:

1. Creangă, Ion. Opere. Ediţie critică, coord. Daniel Corbu, Iași: Editura Princeps Edit, 2006.

2.https://simplitaly.wordpress.com/2014/02/19/cum-fac-si-cum-folosesc-lesia/

3.https://www.contributors.ro/

4. http://www.ccdcluj.ro/Fisiere/2015/proiecte/Ghid_Predarea_stiintelor_prin_investigatie.pdf

ION CREANGĂ- STILUL ȘI LIMBAJUL NARATIV

Prof. Scutariu Marius

Liceul de Artă ,,Ștefan Luchian ”.Botoșani

Evidențiind recurgerea lui Ion Creangă la particularitățile regionalismelor și arhaismelor moldovenești, acumularea lor făcând opera lui Creangă foarte dificil de tradus, George Călinescu a reacționat împotriva afirmațiilor conform cărora narațiunile reflectau modele antice. El a concluzionat că, de fapt, limbajul scris al lui Creangă era echivalentul unui „muzeu glosologic”, și chiar a contrastat cu limbajul cotidian mai modern al scriitorului. De asemenea, se discută despre impresia că opera lui Creangă ar trebui citită cu accent moldovenesc, remarcată pentru „moliciunea sunetului” în raport cu fonologia standard românească, Călinescu avertizând împotriva exagerărilor interpretative, susținând că textele actuale oferă doar sugestii slabe de pronunție regională. Contrastând pe Creangă cu tradițiile literaturii produse de munteni în ceea ce a devenit limba literară standard, Călinescu a susținut și el în favoarea unei diferențe de mentalitate: „echilibrul” evidențiat de vorbirea moldovenească și ilustrat în scrierile lui Ion Creangă este contrastat de „decolorarea și rugozitatea” „valahismului”. De asemenea, a criticat acele concepții conform cărora varianta

lui Creangă a limbajului literar era „frumoasă”, întrucât nu a reușit să „mulțumească pe toată lumea pe temeiul unei frumuseți acustice” și întrucât cititorii din afara zonei natale a scriitorului se puteau confrunta „cu o oarecare iritare.” Pentru Călinescu, rezultatul manifestă totuși „o capacitate enormă de vorbire autentică”, întâlnită și în operele lui Caragiale și, în al XX-lea, la Mihail Sadoveanu. Potrivit aceluiași comentator, intervențiile dialectice au format un fundal pentru un vocabular viu, un tip „ermetic” de „argou”, care conținea „dublu sens hilar și onomatopee indecentă”, trecând de la „frumusețe erudită” la „râs obscen”. Unele dintre expresiile caracteristice stilului lui Creangă sunt obscure ca semnificație, iar altele, precum „seceta a făcut să țipe șarpele în gura broaștei” par spontane și fără sens. O altă trăsătură specifică a acestui limbaj, comentată de Vianu și comparată de acesta cu estetica clasicismului, e că acesta vede o mare parte din proza lui Creangă pusă la un metru poetic discret.

Recursul la schemele literaturii orale a ajuns în scrierile sale, unde a devenit o trăsătură definitorie. Ca parte a acestui proces, Călinescu a apreciat: „Creangă acționează ca toate personajele sale pe rând, căci poveștile sale sunt aproape în întregime rostite... Când Creangă povestește, compoziția nu este extraordinară, dar odată ce eroii lui încep să vorbească, gesticularea și formularea ating o înălțime în povestirea tipică.” Potrivit criticului, descoperirea acestei noțiuni „fundamentale” despre opera lui Creangă a fost meritul istoricului literar și redactor al Vieții Românești Garabet Ibrăileanu, care a menționat-o ca principală dovadă a apartenenței la realism. Modul distinctiv de caracterizare prin „dialoguri realiste” este privit de Vianu ca o intervenție extrem de personală și un indicator al originalității scriitorului moldovean. Atât Vianu, cât și Călinescu au discutat despre această trăsătură, împreună cu tehnica transmiterii narațiunii subiective între răspunsurile personajelor, ca creând alte puncte de apropiere între Creangă și omologul său Caragiale. Replicând parțial pe hârtie esența adunărilor sociale, Ion Creangă a încercat adesea să transpună în scris efectele particulare ale povestirii orale. Printre aceste atingeri caracteristice s-au numărat interogațiile adresate cititorilor ca ascultători imaginari și pauzele pentru efect cu ajutorul vizual al punctelor de suspensie. De asemenea, el și-a întrerupt adesea narațiunile cu ilustrații concise ale părerii sale, adesea sub formă de versuri, și de obicei introdusă de vorba ceea. Un exemplu în acest sens conectează noțiunile de abundență ți satisfacție personală:

De plăcinte râde gura,

De vărzare și mai tare.

În alte cazuri, ghicitorile scurte se referă la teme mai mari, cum ar fi justificarea divină pentru averea aparentă:

Dă-mi, Doamne, ce n-am avut,

Să mă mir ce m-a găsit.

Privire de ansamblu asupra operei

Portretul lui Ion Creangă pe o marcă poștală, cu valoarea nominală de 2,20 lei moldovenești din Republica Moldova.

În primul volum postum sunt publicate basmele. Culese din gura poporului de către un povestitor care însușii crescuse în mijlocul lumii din sate, ele au un farmec deosebit, au expresiuni, construcții și gândiri ciudate care se vor personifica în Ivan Turbincă. În aceasta din urmă regăsim tema din Toderică, povestirea lui Costache Negruzzi. Aici Dumnezeu blagoslovește turbinca lui Ivan ca să intre într-însa cine o vrea Ivan și fără voia lui să nu poată ieși.

A doua categorie de lucrări a lui Creangă o formează anecdotele, povestiri cu dezvoltări lungi, cu o intrigă bine condusă și cu subiecte cel mai adesea din istoria contemporană lui. În "Cinci pâini" aflăm o satiră la adresa judecătorilor și avocaților, pe care îi numește "ciorogari, porecliți și apărători"; această povestire demonstrează că, pe lângă umor, Creangă se pricepea și la matematică. În două povestiri de acest tip aflăm despre o persoană istorică interesantă. Ion Roată, unul dintre deputații țărani în divanul ad-hoc. Cea intitulată "Ion Roată și Unirea" (Arhivat în 30 august 2006, la Wayback Machine.) este o glumă cu multă finețe satirică la adresa stratului conducător al țării, care nu voiește a recunoaște drepturile țărănimii.

Pe când se discutau punctele programului partidului unionist prin toate cercurile sociale din Moldova, mai mulți boieri, membri ai partidului, cheamă pe deputații țărani ca să le explice programa și în special chestiunea „Unirii”. Toți țăranii păreau convinși de argumentele boierilor afară de Moș Ion Roată.

În cele din urmă unul din boieri îl invită să ridice singur o piatră mare ce se afla în grădină. Neputând s-o facă singur, Roată e ajutat de ceilalți țărani. "Acum ai înțeles", întreabă boierul. Roată răspunde: Am înțeles așa, că până acum noi țăranii am dus fiecare câte o piatră mai mare sau mai mică pe umere, însă acum suntem chemați a purta împreună tot noi, opinca, o stâncă pe umerele noastre.

Prima parte a operei lui Creangă o formează, precum am văzut, mai mult reproducerea producțiunilor poporane. Ne-am înșela însă dacă l-am socoti ca un culegător de folclor: trebuie să-l privim ca pe unul ce a trăit la țară, a supt oarecum sucul acestei literaturi poporane și apoi a dat drum liber fanteziei sale. De aceea basmele și poveștile lui, deși înfățișează în mod admirabil spiritul poporului de la țară, pun însă în evidență însușiirile lui literare proprii.

O altă față, mai puțin cunoscută, a lui Creangă este cea a poveștilor licențioase: Povestea poveștilor.

Reprezentare a iadului într-o pictură murală ortodoxă românească din secolul al XVIII-lea (Biserica Sfântul Elefterie Vechi , București)

Amintirile din copilărie

Amintirile din copilărie reprezintă partea cea mai personală a operei lui Creangă. Acestea i-au stabilit reputația de mare prozator. Într-adevăr, alcătuirea meșteșugită a frazei, în care se vede totuși tonul poporan, - scoaterea la iveală a multor provincialisme cu o putere de expresie deosebită, vivacitatea narațiunii și sinceritatea cu care povestește cele mai intime detalii ale vieții lui de copil, toate acestea fac din opera lui Creangă una din cele mai însemnate opere ale literaturii române.

A doua parte a Amintirilor din copilărie sub formă de manuscris, paragrafe introductive. Facsimil, originalul se află la Muzeul Literaturii Române.

Moș Nichifor Coțcariul și „corozivii”

Privită de criticul român Radu Voinescu ca o anecdotă extinsă, nuvela Nichifor Coțcariul stabilește o legătură cu limbajul basmelor, fiind situată într-o epocă legendară și non-istorică. Detaliază seducția elaborată a unei tinere mirese evreiești de către un cărușar moldovenesc, pe ruta dintre Târgu Neamț și Piatra. Episodul, despre care textul însuși indică că este doar unul dintr-o serie de cuceriri ale lui Nichifor în rândul clientelor sale de sex feminin, evidențiază monologul pronunțat al seducătorului, care acoperă relatări despre căsătoria lui nefericită, aluzii despre naturalețea iubirii fizice și sugestii intimidante că lupii ar putea fi tentați să atace căruța (îndemnând-o pe tânără să caute refugiu în brațele lui). Comportamentul seducătorului, notează Constantinescu, prezintă o alternativă la tema bătrâneții ca timp al imobilizării: „bătrânul încă verde, glumețul care se bucură de escapadele sale amoroase, în timp ce le justifică prin firescul curs al vieții”. Nichifor se exprimă mai ales cu ajutorul zicalelor populare, pe care le amestecă dezinvolt cu observații personale despre situație. Contextul complotului este o consemnare a diferitelor superstiții, unele anticlericale sau antisemite: Nichifor îți exprimă credința că preoții care trec în calea cuiva vor produce ghinion, precum și afirmaia că apoticarii evrei vindeau „otrăvuri”.

Recepția lui Moș Nichifor Coțcariul de către Junimea a ilustrat ambivalența acestuia față de Creangă. Maiorescu a găsit textul „interesant în felul lui și decisiv românesc”, dar a cerut revistei Convorbiri Literare fie să-l modifice, fie să se abțină de la a-l publica. Acest lucru a fost completat de evaluarea ei însușiită a autorului său: numind textul „un lucru copilăresc”, el i-a sugerat lui Maiorescu că sunt necesare revizuiri, afirmând „L-am scris mult, pentru că nu

am avut timp să-l scriu scurt.” Dimpotrivă, posteritatea scriitorului s-a referit la aceasta ca fiind una dintre cele mai mari contribuții românești la gen: după George Călinescu, pătrunderea în gândurile lui Nichifor a avut ca rezultat transformarea scrisului în ansamblu în „prima mare novelă românească cu un erou stereotip”, în timp ce Voinescu a descris întreaga poveste drept „o adevărată capodoperă”.

Abordările narative ale lui Moș Nichifor Coțcariul s-au învecinat cu contribuțiile lui Creangă la literatura erotică, piese cunoscute colectiv sub numele de „corozive” și care au fost tratate de multă vreme cu discreție de către istoricii literari. În viziunea lui Călinescu, acest capitol din literatura lui Creangă a creat o altă legătură între scriitorul moldovean și tradiția renascentistă a lui Rabelais: „Toți rabelaisienii au pătruns adânc în tărâmul vulgarității”. Gustul pentru relatările emoționante a fost cultivat și de membrii Junimea, care și-au semnalat discret dorința de a auzi conținut mai explicit, cerându-i lui Creangă să povestească de pe „strada largă”. ??Produs al acestui context, Moș Nichifor Coțcariul însuși se spune că ar fi avut cel puțin o variantă sexual explicită, vehiculată oral.

Cu toate acestea, potrivit criticului literar Mircea Iorgulescu, „Povestea tuturor poveștilor” se poate baza de fapt pe Parapilla, un pliant pornografic care circulă în italiană și franceză.

Bibliografie:

1. George Călinescu, Ion Creangă (Viața și opera), Colecția „Biblioteca Eminescu". Editura Eminescu, București, 1975.
2. Tudor Vianu, Scriitori români, Vol. I-III, Editura Minerva, București, 1970–1971.

MĂRȚIȘORUL LITERATURII ROMÂNE

Prof. Maravela Janeta Simona
Școala Gimnazială Nr. 22 Galați

Ion Creangă este un remarcabil scriitor român, cunoscut pentru contribuția sa semnificativă la literatura română. Opera sa cuprinde povești și basme care au avut un impact deosebit în educația copiilor.

Creangă s-a născut în 1837 și a trăit într-o perioadă în care literatura pentru copii nu era la fel de dezvoltată precum în prezent. Cu toate acestea, operele sale, în special "Povestea

poveștilor" și "Amintiri din copilărie", au devenit repede pietre de temelie ale literaturii pentru copii în România.

Poveștile lui Creangă au o forță educativă subtilă, adesea învăluită în umor și înțelepciune populară. Ele explorează teme precum prietenia, onestitatea și consecințele acțiunilor, oferind copiilor nu doar divertisment, ci și lecții morale importante.

Importanța poveștilor lui Creangă în educația copiilor rezidă în abilitatea acestuia de a transmite valori fundamentale într-o formă accesibilă și captivantă. Personajele colorate și aventurile pline de învățăminte îi captivază pe cei mici, contribuind la dezvoltarea imaginației și la înțelegerea subtilităților morale.

Poveștile lui Ion Creangă aduc contribuții semnificative în educația copiilor prin diversitatea lor tematică.

„Capra cu trei iezi" ilustrează importanța ascultării și respectului față de autoritate. Copiii pot învăța că ignorarea avertismentelor și nesupunerea pot avea consecințe nedorite.

În "Povestea poveștilor", Creangă subliniază importanța cunoașterii și învățării continue. Prin intermediul personajului principal, cititorii descoperă că lecturile și experiențele diverse contribuie la înțelegerea lumii într-un mod mai profund.

În "Harap-Alb", Creangă abordează tema curajului și a perseverenței în fața provocărilor. Prin aventurile lui Harap-Alb, copiii pot învăța că depășirea obstacolelor și încercarea de a-și atinge scopurile necesită curaj și determinare.

"Moș Nichifor Coțcariul", această poveste umoristică, subliniază importanța muncii și a responsabilității. Personajul principal, Moș Nichifor, îi învață pe copii că succesul și împlinirea personală vin adesea prin efort și consecvență în activități.

"Punguța cu doi bani" explorează tema echității și corectitudinii. Prin intermediul personajelor, copiii învață că este important să împărțim resursele în mod echitabil și să avem grijă de cei mai puțin norocoși.

Prin povestea "Fata moșului și fata babei", Creangă evidențiază valoarea muncii și importanța relațiilor interpersonale. Copiii pot înțelege că colaborarea și bunăvoința sunt esențiale în atingerea obiectivelor comune.

"Ursul păcălit de vulpe", această poveste umoristică, ilustrează tema inteligenței și a înțelepciunii. Prin iscusita vulpe și naivul urs, copiii învață că gândirea strategică și discernământul pot fi instrumente importante în evitarea înșelăciunii.

Aceste exemple demonstrează cum poveștile lui Creangă transcend simplul divertisment și oferă lecții de viață valoroase. Prin intermediul aventurilor și personajelor sale, scriitorul reușește să transmită mesaje profunde și educative, contribuind la formarea unei

conștiințe morale și la dezvoltarea unor calități importante în educația copiilor precum justiția, munca în echipă, inteligența practică.

Poveștile lui Creangă ajung în sala de clasă prin lectură, dramatizare, joc de rol, activități extrem de benefice pentru copii, care aduc o serie de avantaje importante în procesul lor de învățare și dezvoltare.

Prin dramatizare și jocuri de rol, copiii își îmbogățesc vocabularul și învață să folosească cuvintele în contexte relevante și interactive. Ei pot experimenta cu diverse tonuri de voce, exprimând emoții și reprezentând personaje din povești.

Poveștile lui Creangă facilitează îmbunătățirea abilităților sociale și emoționale. Participarea la dramatizări și jocuri de rol îi ajută pe copii să învețe să coopereze, să împartă și să comunice eficient cu ceilalți. Ei pot învăța să-și exprime gândurile și sentimentele și să-și dezvolte empatia față de alți copii sau personaje.

Stimularea creativității și imaginației se realizează prin interpretarea personajelor și a situațiilor din povești. Copiii pot veni cu soluții neașteptate și idei originale, contribuind la dezvoltarea gândirii lor critice și inventive.

Actul de a juca diferite roluri și de a reprezenta scene din povești ajută la consolidarea înțelegerii și reținerii conținutului poveștilor. Copiii își pot conecta experiențele personale și cunoștințele cu evenimentele și personajele din poveste, ceea ce îi ajută să își aprofundeze înțelegerea și să-și consolideze memoria.

Prin implicarea în dramatizare și jocuri de rol, copiii își pot câștiga încrederea în propriile abilități și pot fi încurajați să-și exprime liber ideile și sentimentele. Această încredere în sine le poate fi de folos în toate aspectele vieții.

Dramatizarea și jocul de rol sunt activități esențiale în educația copiilor, oferindu-le oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile lingvistice, sociale, emoționale și creative într-un mod interactiv și distractiv.

Ion Creangă rămâne un pilon în literatura pentru copii din România, oferind o moștenire literară bogată care continuă să inspire și să educe generații de copii într-un mod autentic și captivant.

CAPRA CU TREI IEZI

Prof. Ionelia Burghelea

Școala Gimnazială „Oana-Diana Renea”, Focșani

A venit un lup, odată, să caute iezișori
Și, știind capra plecată de cum se trezi, în zori,
A ales ușa din față, unde el știa că mama
Cântă iezilor din suflet, căci îi învățase gama.

Și-a dres glasul, și-a umflat, cu o respirare lungă,
Sumbrii lui plămâni puternici, aerul să îi ajungă
Pentru-a intona cu chin melodia ascultată
Lângă un copaci (sic!) de unde priveghea postața toată.

,, - Trei iezi pădureți, ușa tatei descuieți,
Că dibaci facut-a vouă bojdeuca asta nouă,
Nici dihanie să vină, să vă fie tot senină
Viața cea lăsată vouă, cu ierbi înecate-n rouă! "

- E mămuca, e mămuca, au strigat atunci îndată
Iezii cei zglobii, mai mari, ce n-ascultă niciodată!
- Nu-i mămuca, fiți atenți: ce mai voce dezlânată,
Firul glasului mămucăi e subțire și de-ndată
Te străbat fiori de bine, frunzele de lămâiță
(De la buna ei vecină, care-i cresc la subsuori)
Își trimit aroma dulce, pe sub prag, în odăiță,
Nu deschideți, frățiori!!!

Dar parcă avea cu cine! Iezii mari, nătângi, știi bine,
S-au grăbit să lase-n casă arătarea ticăloasă
(Care nu știa nici versul, dar improvizase textul),
Nefiind atenți la masă când mămuca inimoasă

Le-a tors cânt doar dintr-un fir pe care mezinu'-l ține
Tupilat ca un ecou în auzul absolut
Pe care mămuca lui chiar din pântec l-a țesut
Pentru puiul ei născut când tătuca s-a pierdut
Prin pădurile de cețuri dinspre care niciodată
Nicio inimă-mblânzită nu s-a înturnat la vatră!

Nu există monolog pentru-a cadența urgia
Ce i-a așteptat pe iezii ce nu prețuiau frăția.
Nu există vers măcar, unic precum iedul mic,
Să ne spună despre mama care n-a greșit nimic:

Numai că venit-a lupul să-i batjocorească neamul
Și-a plătit cu blana-i răul care-și crește-n lume ramul:
,, Arsură pentru arsură! " și o mamă răzbunată,
Căci în lume ,,Nicio faptă nu rămâne fără plată! " .

A venit un lup, odată, să mănânce iezișori,
Pătimit-a pentru toate fiarele ce-ți dau fiori!

PĂȘIND ÎN „LUMEA” LUI CREANGĂ

Prof. Burlacu Geanina
Liceul Pedagogic „N. Iorga” Botoșani

Nu este copil să nu fi auzit măcar una din poveștile lui Ion Creangă chiar înainte să știe să citească. Cu toții am ascultat povești spuse de părinți sau bunici înainte de culcare visând la lumea de basm din Harap Alb sau stând cu sufletul la gură, ascultând Capra cu trei iezi.

Lumea poveștilor lui Ion Creangă este lumea copilăriei poporului român, a personajelor din folclor ce au devenit prietenii de joacă și aventuri a generații întregi de copii.

Poveștile lui Ion Creangă deschid copiilor o lume de basm privită prin ochii copilului Nică și transpusă în text de scriitorul Ion Creangă de mai târziu. De la Capra cu trei iezi la Harap

Alb și Ivan Turbincă, toate basmele lui Ion Creangă au ca sursă de inspirație viața țăranilor români din Moldova din perioada copilăriei scriitorului. Poveștile lui Ion Creangă nu surprind doar obiceiurile satului românesc ci și filozofia de viață a țăranilor, felul în care ei văd și judecă lumea, principii de viață sănătoase îmbinate cu credințe populare de origine creștină si precreștină.

Poveștile lui Ion Creangă creează o lume nouă desprinsă din lumea satului, dar diferită de aceasta în multe privințe, mult mai aplecată spre fantastic și basm.

Personaje precum Statul-Palmă-Barbă-Cot, Strâmbă-Lemne, deprinse din mitologia populară românească, arată dimensiunea imaginației și a fantasticului din viața de familie a satului românesc.

Flamânzilă, Setilă si Ochilă, sunt de asemenea inspirați din folclorului românesc cu defecte umane exacerbate, dar folosite de această dată în slujba binelui. Ochilă este, spre deosebire de ceilalți, un personaj mitologic inspirat din mitologia greacă ce probabil a influențat folclorul românesc.

Păsări-Lăți-Lungilă, este în întregime creația lui Creangă, înfățișarea și isprăvile acestuia ne duc mai degrabă cu gândul spre super eroii din benzile desenate moderne. Cu siguranță că aceste făpturi miraculoase au existau în folclor sub diferite forme, Creangă dându-le o consistență literară și înscriindu-i oficial în lista eroilor poveștilor românești.

Dincolo de aceste personaje fantastice, marea majoritate a personajelor poveștilor lui Ion Creangă sunt obișnuite: baba, moșneagul, fata babei, cocoșul, iezii, capra, lupul sau vulpea. Toate sunt prezențe cotidiene ale vieții satului românesc dar dăruite de autor cu atribute fantastice, de poveste.

O altă categorie de personaje din poveștile lui Creanga sunt cele de inspirație religioasă: dracii, moartea, Sfânta Vineri, Sf. Petru. Aceștia întruchipează atât personaje negative cât și pozitive, fiind de asemenea zugrăviți după toate regulile în care se încadrau în mitologia populară.

Personajele feminine sunt de asemenea de factură populară și se comportă exact ca și membrii comunității satului românesc, chiar dacă sunt prinți, prințese sau împărați. Lipsa unor arhetipuri nobiliare în mitologia populară românească a făcut ca aceste personaje nobile să nu fie nimic altceva decât niște țărani, cu bun simț și cu frică de Dumnezeu, cum spune chiar autorul.

Toate personajele din poveștile lui Creangă împărtășesc valorile morale și spirituale ale satului românesc, făcând din acestea personaje pur românești, diferite de cele din basmele Fraților Grimm sau ale lui H. C. Andersen.

Dincolo de valoarea literară a poveștilor lui Ion Creangă va rămâne impactul pe care acestea le au asupra copiilor. Spre deosebire de poveștile Frații lor Grimm, care inițial erau scrise pentru adulți, conținând și scene grotești sau chiar macabre, poveștile lui Creangă sunt scrise pentru copii. De menționat aici totuși ca și în cele ale lui Creangă apar scene ceva mai dure, ca cea din Capra cu trei iezi, când capra pune capetele iezilor în geam.

Exceptând aceste scene, poveștile lui Creangă sunt idilice, dintr-un tărâm în care și cei răi nu sunt chiar atât de răi și în care întotdeauna binele și morala sănătoasă învinge.

Ion Creangă este cel ce pune bazele lumii fantastice inspirate de mitologia populară românească. Poveștile lui Ion Creanga sunt unice și vor deschide calea și altor scriitori români, precum Mihai Eminescu sau Petre Ispirescu, să creeze sau să adapteze mituri românești în povești și chiar basme românești.

ION CREANGĂ - POVESTEA SUFLETULUI ROMÂNESC

Prof. Alecu Dorica

Școala Gimnazială Nr. 12 / Grădinița P.P. Nr. 15 Botoșani

Ion Creangă este una dintre cele mai luminoase figuri ale literaturii române, recunoscut pentru contribuția sa semnificativă la dezvoltarea povestirii și la conturarea identității culturale a poporului român. Operele sale păstrează farmecul și relevanța în timp, ilustrând aspecte esențiale ale vieții, tradițiilor și valorilor românești. În acest referat, ne propunem să explorăm cum creațiile lui Ion Creangă reprezintă o oglindă a sufletului românesc.

Context istoric și cultural

Născut în 1837, în satul Humulești, din Moldova, Ion Creangă a trăit într-o perioadă de transformare și agitație pentru români. Moldova și Țara Românească se aflau sub dominația otomană, iar lupta pentru independență și unitate națională era în plină desfășurare. În acest context, operele lui Creangă devin o cronică a vieții cotidiene a oamenilor simpli, ilustrând tradițiile, credințele și obiceiurile acestora.

Satul românesc și viața de zi cu zi

Operele lui Creangă sunt înrădăcinate în mediul rural al Moldovei, reflectând viața simplă și autentică a satului românesc. Acesta descrie cu măiestrie peisajele pitorești, tradițiile ancestrale și obiceiurile locale, surprinzând atmosfera vibrantă și autentică a vieții de la țară. Personajele sale, precum Harap-Alb, Țapul Căpșunii sau Ivan Turbincă, devin simboluri ale umanității românești, ilustrând calități precum curajul, ingeniozitatea și generozitatea.

Umanitatea și umorul

Una dintre trăsăturile definitorii ale operei lui Creangă este umorul său inconfundabil și cald. El surprinde umanitatea în toate nuanțele ei, de la cele mai luminoase până la cele mai întunecate, prezentând personaje complexe și vii. Prin intermediul umorului său, Creangă reușește să transmită învățăminte esențiale despre viață, ilustrând modul în care românii se raportează la bucurii și greutăți cu un zâmbet pe buze.

Moralitatea și învățăturile

Sub aparența simplă a poveștilor sale, Ion Creangă ascunde adesea învățăminte morale profunde. Poveștile sale nu sunt doar divertismente pentru copii, ci și alegorii cu mesaje profunde despre onoare, cinste, generozitate și compasiune. Ele reprezintă o comoară de înțelepciune populară, transmisă din generație în generație, care continuă să inspire și să ghideze comportamentul și atitudinile oamenilor.

Creangă a scris povești care reflectă viața rurală și tradițiile românești, aducând în prim-plan personaje memorabile și întâmplări pline de învățăminte și umor. Operele sale celebre, precum "Povestea lui Harap-Alb", "Amintiri din copilărie" și "Capra cu trei iezi", explorează aspecte esențiale ale culturii și tradițiilor românești.

Moștenirea literară și culturală

Operele lui Ion Creangă constituie un pilon al literaturii române, reprezentând o sursă inestimabilă de inspirație și învățăminte pentru generațiile actuale și viitoare. Ele sunt studiate și apreciate în întreaga lume pentru farmecul lor universal și pentru mesajele lor atemporale. Prin intermediul acestor creații remarcabile, Creangă a reușit să încrusteze în conștiința colectivă a poporului român un portret autentic al sufletului său.

Ion Creangă rămâne una dintre cele mai luminoase stele ale literaturii române, iar operele sale sunt podoabe ale patrimoniului cultural și literar al României. Prin intermediul poveștilor sale captivante și umorului său inconfundabil, el a reușit să surprindă și să păstreze în eternitate esența și farmecul vieții de la țară, oferindu-ne o panoramă vie și captivantă a

sufletului românesc. Astfel, Ion Creangă rămâne unul dintre cei mai importanți reprezentanți ai literaturii române, continuând să ne inspire și să ne încânte cu creațiile sale nemuritoare.

Bibliografie:
1. Creangă, Ion. "Povești." Editura Minerva, București, 1982.
2. Creangă, Ion. "Amintiri din copilărie." Editura Litera Internațional, București, 2015.
3. Crohmălniceanu, Ovid S. "Viața lui Ion Creangă." Editura pentru literatură, București, 1969.
4. Perpessicius. "Ion Creangă: Scrieri alese." Editura Minerva, București, 1972.
5. Călinescu, George. "Istoria literaturii române de la origini până în prezent." Editura Minerva, București, 1986.

IMAGINEA SATULUI ROMÂNESC ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ

Profesor, Gînju Geanina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare“ Botoșani

Imaginea satului românesc este relatată cel mai frumos în opera lui Creangă și anume în romanul ,,Amintiri din copilărie'' cu toate tradițiile și obiceiurile sale.

Este prezentat un univers uman necunoscut până la jumătatea secolului XIX în literatura română. Autorul construiește un spațiu ideal, față de care își exprimă fidelitatea și dragostea.

Creangă prezintă cu mândrie satul natal, ,,sat mare și vesel cu vechi răzeși'', ,,întemeiat în toată puterea cuvântului''; îl descrie ca un sat etern, al cărui oameni întruchipează vieți legate de munca și viața familiei.

Autorul „Amintirilor'' descrie cu nostalgie casa părintească în care era înțelegere, veselie și bunăstare acolo unde a petrecut ani fericiți între: părinți, frați și surori ,,casa părintească din Humulești cu stâlpul hornului...prichiciul vetrei...cuptorul pe care mă ascundeam când mă jucam cu băieții...doamne frumos era pe atunci!''

,,Amintiri din copilărie'' reprezintă principala operă a lui Ion Creangă. Este primul roman al copilăriei țărănești din literatura română. Scrise la vârsta maturității autorul reușește să intre în rezonanță cu timpul trecut și să ne facă să trăim alături de el anii fericiți ai copilăriei în frumosul ținut al Humuleștiului. Evocarea lui Ion Creangă este plină de nostalgie, duioșie, când se referă la satul natal ți la părinți: este plină de umor când reconstituie aventurile copilăriei. Farmecul ,,amintirilor'' rezultă din sinceritatea cu care autorul povestește și din

umorul poznelor povestite. Călinescu spunea că în ,,Amintiri din copilărie'' Creangă evocă copilăria copilului universal; aceasta înseamnă că autorul evocă poznele copilului dintotdeauna și de peste tot; cu toate acestea amintirile redau copilăria autorului, evoluția sa spirituală într-un mediu specific, acela a satului moldovean de la jumătatea secolului al XIX- lea.

Ion Creangă este considerat unul dintre cei mai mari scriitori ai neamului românesc. Măiestria scrierilor sale i-a atribuit un loc de cinste în registrul clasicilor literaturii române. Traiectoria talentului de povestitor al lui Creangă îl situează în continuarea lui Neculce (având ,,înscrise în inimă'' faptele pe care le povestea) și a lui Anton Pann, cu care se aseamănă prin oralitatea stilului reușind să redea poveștii funcția ei estetică primitivă. Opera lui Creangă este extrem de unitară sub aspectul conținutului și al mijloacelor artistice, fiind o operă alcătuită din povești, povestiri și romanul – opera de maturitate - ,,Amintiri din copilărie'' ce constituie un monument al prozei artistice românești.

Creangă a intrat în literatura română cu un fond sufletesc și intelectual de origine țărănească, prezentând mai întâi perimetrul satului natal, Humulești, extins pe urmă într-un univers rural mai larg care poate fi considerat al întregului popor român.

Opera sa are o individualitate netă, pornită de la folclor, prin care Creangă a valorificat întregul tezaur al limbii populare dintr-un trecut milenar ceea ce denotă o inteligență artistică sclipitoare și o remarcabilă înzestrare lingvistică. Acest font de origine țărănească, caracterizat de jovialitate și vitalitate, este nucleul operei humulesteanului și face din acesta scriitorul român cel mai apropiat de spiritul creației folclorice.

Ion Creangă reprezintă mai mult decât un profil literar. Personalitatea și întreaga sa operă indică un climat și un studiu în literatura română, un filon de specific național prezente în cultura și psihologia originală. Chiar dacă opera sa are dimensiunea unei singure cărți, Ion Creangă este creatorul unei legende, al unei tradiții, al unui mod unic de tratare a limbii literare plasată în raport cu realitatea. În opinia lui Garabet Ibrăileanu, adevăratul autor al operei lui Creangă este poporul: „ concepțiile lui Creangă sunt ale poporului; al lui Creangă e numai talentul pe care îl are din naștere. Creangă este un reprezentant perfect al sufletului românesc între popoare; al sufletului moldovenesc între români; al sufletului țărănesc între moldoveni; al sufletului omului de munte între țăranii moldoveni.'' De aceeași părere este și George Călinescu: ,,Creangă este o expresie monumentală a naturii umane în ipostaza ei istorică ce se numește poporul român, sau, mai simplu e poporul românăn însuși surprins într-un moment de genială expansiune.''

Creangă prezintă Humuleștiul ca un sat etern, nu este un sat oarecare lăuntric, izolat ca alte sate, este prezentat în relațiile cu așezările învecinate. Satul este așezat la încrucișarea marilor drumuri care duc spre mănăstiri: Agapia, Văratic, Secu.

Autorul insistă asupra geografiei economice și spirituale a ținutului. Astfel oamenii sunt definiți prin ocupație și psihologia lor. Vânătorii Neamțului sunt semințe de viteji, se ocupă cu olăritul, prelucrarea lânii, stupăritul, creșterea animalelor.

Cu nostalgie, Creangă descrie ținuturile Ozanei cu apele curgătoare și limpezi în care se oglindesc vechile ziduri ale Cetății Neamțului. Satul este văzut prin ceea ce impresionează sufletul său de flăcău-hore, petreceri.

Ion Creangă reprezintă mai mult decât un profil literar. Personalitatea și întreaga sa operă indică un climat, un studiu în literatura română, un filon fundamental de specific național prezente în cultura și psihologia originală. Chiar dacă opera sa are dimensiunea unei singure cărți, Ion Creangă este creatorul unei legende, al unei tradiții, al unui mod unic de tratare a limbii literare plasată în raport cu realitatea.

Bibliografie:

1. Holban, Ioan, ,,Ion Creangă-spațiul memoriei'', Editura Junimea, Iași, 1984
2. Munteanu, George, ,,Introducere în opera lui Ion Creangă'', Editura Minerva, București, 1976

LUMEA LUI ION CREANGĂ: COPILĂRIA, AVENTURILE ȘI UMANITATEA ÎN OPERELE SALE

Boca Olivia Marina

Păduraru Iuliana-Claudia

Școala Gimnazială Nr. 10, Grădinița cu P.P. Nr. 18 Botoșani

Ion Creangă a fost unul dintre cei mai importanți scriitori români din secolul al XIX-lea, cunoscut în special pentru operele sale literare destinate copiilor. Printre cele mai cunoscute lucrări ale sale se numără „Povestea lui Harap-Alb", „Amintiri din copilărie" și „Povestea porcului". Opera sa este apreciată pentru umorul său, farmecul povestirilor și detaliile realiste despre viața rurală din acea perioadă. Aceasta reflectă în mod profund trăirile, valorile și

tradițiile poporului român. Prin intermediul povestirilor sale, el reușește să surprindă esența și autenticitatea sufletului românesc.

Opere semnificative:

1.„Amintiri din copilărie” este o operă semnificativă a lui Ion Creangă, surprinde cu sensibilitate și umor detaliile vieții sale de copil în satul natal din Moldova. În această lucrare, Creangă explorează trăirile sale, folosește simboluri și descrie situații specifice care contribuie la construirea unei imagini autentice a copilăriei și a vieții rurale din acea perioadă.

Fiecare povestire din "Amintiri din Copilărie" este plină de culoare și viață, oferind cititorilor o privire în lumea copilăriei lui Creangă, îmbinând elemente de realism și imaginație. De la întâmplări comice la momente de adâncă emoție și înțelegere, această operă este un adevărat testament al vieții și tradițiilor moldovenești din acea perioadă.

Trăiri:

1. **Bucurie și inocență:** Copilăria lui Creangă este marcată de momente de bucurie pură și inocență, în special în relația sa cu prietenii săi și în timpul jocurilor din copilărie.
2. **Curiozitate și aventură:** Personajul principal este deseori în căutare de aventuri și este extrem de curios în legătură cu lumea din jurul său. Această curiozitate îl conduce spre diverse experiențe și întâmplări amuzante.
3. **Tristețe și dezamăgire:** Nu lipsesc nici momentele de tristețe sau dezamăgire, precum când este pedepsit pentru neascultare sau când se confruntă cu pierderea unui prieten sau a unei animale de companie.

Simboluri:

1. **Nucul: -** este un simbol recurent în "Amintiri din copilărie", reprezentând locul de joacă și adăpost pentru copii, dar și locul unde se desfășoară diverse întâmplări importante din viața personajului principal.
2. **Pisica neagră: -** care îl urmărește pe personajul principal într-o noapte este un simbol al fricii și al necunoscutului, oferind o notă de mister și tensionare în povestire.
3. **Cartea -** reprezintă accesul la cunoaștere și educație, fiind un simbol al aspirațiilor personajului principal de a-și depăși condiția și de a-și îmbunătăți viața prin învățare.

Situații specifice:

1. **Jocurile din copilărie: -** oferă cititorilor o imagine vie și autentică a vieții de zi cu zi în satul moldovenesc din secolul al XIX-lea.
2. **Relații cu ceilalți copii: -** dezvăluie dinamica socială și valorile comunității rurale, precum prietenia, loialitatea și solidaritatea.
3. **Învățăturile de la părinți și învățători: -** sunt situații importante care evidențiază importanța educației și a valorilor morale în creșterea și formarea personajului principal.

„Amintiri din Copilărie" rămâne un pilon al literaturii române, oferind cititorilor o fereastră către lumea și sufletul lui Ion Creangă, și reprezentând o comoară culturală de neprețuit pentru literatura română.

2. „Povestea lui Harap-Alb" este un basm cult cu simboluri magice care joacă un rol crucial în poveste, aducând elemente fantastice și supranaturale care îmbogățesc întreaga narativă. Aceste simboluri adaugă profunzime și mister poveștii, evidențiind lupta dintre bine și rău și oferind eroului, Harap-Alb, sprijinul necesar în călătoria sa.

Povestea începe cu încercările regelui Roșu de a-și găsi un ginere potrivit pentru fiica sa, frumoasa și înțeleapta Ileana Cosânzeana. Harap-Alb, un tânăr simplu și harnic, este ales să îndeplinească cele trei probe pentru a câștiga mâna prințesei (proba cunoașterii, a puterii și a înțelepciunii).

Trăiri:

1. **Curajul și înțelepciunea:** - Harap-Alb reprezintă un erou clasic care înfruntă provocările cu curaj și înțelepciune, învingând obstacolele și demonstrându-și calitățile de lider.
2. **Lupta dintre bine și rău: -** Întâlnirea lui Harap-Alb cu demonii și cu Zmeul Verde simbolizează lupta dintre bine și rău, iar triumful său reprezintă victoria binelui asupra forțelor malefice.
3. **Prietenia și ajutorul reciproc:** - Relația lui Harap-Alb cu celelalte personaje evidențiază importanța prieteniei și a ajutorului reciproc în depășirea obstacolelor.

Simboluri:

1. **Personajele cu puteri supranaturale: -** reprezintă sprijinul și înțelepciunea divină care îi asistă pe cei buni în lupta împotriva răului.

2. **Calul alb: -** este un simbol puternic al purității și vitejiei. Acesta nu este un cal obișnuit, ci o ființă magică transformată temporar în cal pentru a-l ajuta pe Harap-Alb în călătoria sa. Calul alb reprezintă puterea și noblețea, fiind un tovarăș de nădejde în momentele dificile.
3. **Cifra 3 –cele trei probe: -**Harap-Alb este pus să treacă prin trei probe dificile pentru a-și dovedi calitățile și a câștiga mâna prințesei. Aceste probe simbolizează inițierea și trecerea de la imaturitate la maturitate, iar numărul lor, trei, poate reprezenta completitudinea sau echilibrul.

3. „Povestea porcului” este o povestire plină de umor și înțelepciune scrisă de Ion Creangă. Această poveste oferă o imagine autentică a vieții rurale și a relațiilor umane din Moldova secolului al XIX-lea.

Trăiri:

1. **Umor:** Povestea este plină de momente comice și situații absurde, care stârnesc râsul și bucuria cititorilor. Umorul este un element esențial al povestirii și reflectă spiritul ludic al lui Ion Creangă.
2. **Empatie:** Personajele povestirii, în special porcul, sunt prezentate într-un mod realist și uman, ceea ce provoacă empatie și simpatie din partea cititorilor. Chiar și porcul devine un personaj cu trăiri și emoții, ceea ce subliniază abilitatea autorului de a crea personaje vii și memorabile.
3. **Ironie:** În spatele umorului și a comicului, povestea ascunde uneori și un mesaj ironic sau critic față de anumite aspecte ale societății sau ale naturii umane.

Simboluri:

1. **Porcul: -** poate fi interpretat ca un simbol al sărăciei și al muncii grele din mediul rural. Însă, în același timp, porcul devine și un simbol al perseverenței și al norocului, deoarece în final, el reușește să scape de necazuri și să ajungă la un final fericit.
2. **Bătrâna bătrână: -** Femeia bătrână care îl adoptă pe porc și îl tratează ca pe propriul ei copil poate fi interpretată ca un simbol al bunătății și al compasiunii umane. Ea reprezintă altruismul și generozitatea care pot fi întâlnite în comunitățile rurale.
3. **Înțepelciunea: -** Personajele secundare din povestire, cum ar fi bătrâna și alți săteni, pot fi văzuți ca purtători de înțelepciune populară și tradițională. Prin intermediul acțiunilor lor și a sfaturilor pe care le oferă, ei transmit cititorilor lecții de viață și înțelepciune acumulată de-a lungul generațiilor.

„Povestea porcului” este o povestire simplă, dar plină de profunzime și umanitate, care surprinde cu umor și sensibilitate viața și valorile din lumea rurală românească.

În concluzie, povestirile "Amintiri din copilărie", "Povestea lui Harap-Alb" și "Povestea porcului", scrise de Ion Creangă, sunt opere semnificative ale literaturii române, fiecare oferind o perspectivă unică asupra vieții și tradițiilor din Moldova secolului al XIX-lea. „Amintiri din copilărie” ne poartă în lumea inocenței și aventurii copilăriei lui Creangă, dezvăluind trăiri autentice și valorile profunde ale vieții rurale. „Povestea lui Harap-Alb” ne introduce într-o călătorie epică plină de pericole și încercări, ilustrând lupta dintre bine și rău și victoria virtuții și curajului. „Povestea porcului” ne aduce în atenție umorul și înțelepciunea înrădăcinate în viața cotidiană a satului moldovenesc, oferind lecții de viață și trăiri umane universale. Împreună, aceste trei opere reflectă bogăția și diversitatea culturii românești, evidențiind tradițiile, valorile și înțelepciunea unei lumi tradiționale.

Bibliografie:

1. Creangă Ion. *Amintiri din copilărie*. Editura Tineretului, 1968.
2. Creangă Ion. *Povestea lui Harap-Alb.* Editura Litera, 2019.
3. Creangă Ion. *Povestea porcului.* Editura Cartea Copiilor, 2015.
4. Călinescu George. *Istoria literaturii noastre de la origini până în prezent.* Editura Minerva, 1986.
5. Gârbea Daniel. *Ion Creangă: biografia unui om liniștit.* Editura Humanitas, 2018

„POVEŞTILE, COMORI NEPREŢUITE” - PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Prof. înv. preșcolar, Condurache Dorina
Școala Gimnazială Nr.12 / Grădinița PP Nr.15 Botoșani

Grupa : Mare

Tema anuală : ,, Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim ?

Tema proiectului:,, Călătorie în lumea poveștilor’’

Tema săptămânii:„Magia poveștilor lui Creangă”

Tema activității integrate: ,, Poveștile comori neprețuite! ”

Forma de realizare :Activitate integrată DLC+DOS

Tipul de activitate :verificare și consolidare de cunoștințe

Scopul activității:

Sistematizarea cunoștințelor copiilor cu privire la poveștile învățate, precum și stimularea potențíalului creativ atât în comunicare cât și în lucrările practice

Obiective operaționale:

- să recunoască personaje din povești, titlul poveștilor, pe baza unor imagini, jetoane, ghicitori, replici folosite sau pe baza descrierii făcute de educatoare ;
- să repovestească pe baza imaginilor prezentate ;
- să utilizeze cuvinte și expresii consacrate din poveștile cunoscute ;
- să recunoască siluetele unor personaje din povești, denumind atât personajul cât şi povestea din care face parte;
- să identifice şi să clasifice personajele pozitive şi negative, să stabilească trăsăturile de
- caracter ale acestora ;
- să realizeze lucrări practice valorificând deprinderile de lucru însuşite ;
- să exprime propriile opinii, sentimente, atitudini;
- să-şi aprecieze propriul comportament în raport cu persoane, personaje şi situații cunoscute ;
- să respecte reguli și sarcini date.

Strategii didactice:

Metode si procedee: explicaţia, conversaţia, demonstraţia, exercițiul, observaţia, ghicitorile, jocul, brainstorming, problematizarea, turul galeriei, aprecierea verbală.

Mijloace didactice: imagini din poveşti, jetoane cu personaje din poveştile învăţate, bagheta magică, siluete ale personajelor din poveştile propuse cunoscute de copii, flipchart, siluete cu personaje ce aparţin poveştilor, magneți, materialul necesar pentru aplicaţie, recompense.

Sarcina didactică:

Identificarea personajelor și a poveştilor pe baza imaginilor, ghicitorilor, replicilor personajelor sau a versurilor prezentate;

Alegerea jetoanelor specifice poveştii;

Completarea unor propoziţii cu cuvinte potrivite;

Confecţionarea unor măști ale personajelor din poveşti

Regula jopcului:Copilul care a fost atins cu bagheta fermecată va recunoaşte şi descrie personajul ales, va selecta imagini, le va aşeza la locul potrivit, va realiza lucrarea practică.

Elemente de joc:surpriza, bagheta fermecată, ghicirea, aplauzele, mimica, mânuirea materialelor, recompense.

Bibliografie:

1. Curriculum pentru educație timpurie (a copiilor dela naștere până la vârsta de 6 ani), 2019;

2. Manea. A., Tăbârcă, M. Dubnicov, 2021 ,,Suport didactic pentru aplicarea curriculumului pentru educație timpurinivel II,", București Editura Delta Cart Educațional

DEMERSUL DIDACTIC

Nr. crt.	Etapele activității	Conținut instructiv-educativ	Strategii didactice			Evaluare
			Metode, procedee tehnici	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric	Se amenajează spațiul grupei pentru începerea activităților. Se pregătesc materialele pentru activități.				
2. 3.	Reactualizarea cunoștințelor Captarea atenției/ noutatea zilei	Voi porni de la mesajul,,Poveștile ne învață lucruri bune despre viață !" Ce lucruri bune învățăm din povești ? Captarea atenției se realizează cu ajutorul unei păpuși-Zâna poveștilor, care a venit să vadă cât de multe lucruri au învățat copiii din poveștile lui Ion Creangă.,,Cine a fost I. Creangă ?"	Conversația Brainstor-ming Surpriza Explicația	 Zâna Poveștilor	Frontal Individual Frontal	Observarea compor-tamentului Observarea atenției și interesului pentru tema propusă
4.	Anunțarea temei/ obiectivelor	Tema zilei de astăzi este ,,Poveștile,comori neprețuite". Vă veţi întâlni cu personaje din poveştile marelui povestitor I. Creangă.Voi trebuie să recunoaşteţi personaje, să spuneţi din ce poveste fac parte, să le caracterizaţi, să recunoaşteţi din ce poveşti fac parte anumite fragmente prezentate, să dezlegaţi ghicitori. In poveşti întâlnim personaje bune şi personaje rele, prietenoase şi neprietenoase, care spun adevărul sau care iubesc minciuna, iar voi va trebui sa le clasificati în	Explicația Conversația		Frontal	1,2 copii repetă tema zilei

		personaje pozitive si negative Veti demonstra astfel că iubiti poveştile care va învaţă multe lucruri bune si sunt adevărate comori(exemple).				
5.	Dirijarea învățării	Voi prezenta regulile jocului şi sarcinile pe care copiii trebuie să le îndeplinească. 1-Dezlegarea unor ghicitori despre personaje şi poveştile din care fac parte. „Sub o covată s-a băgat, Iar când lupul a strănutat Sănătate i-a urat !” Ghicește cine este ? „Era foarte frumoasă, bună la inimă și ascultătoare .Ghiciți cine este oare ?” „Când miros de peşte mi-a venit/Eu moartă-n drum m-am prefăcut.” Ghiciţi, cine sunt? „Cucurigu, boieri mari ?E punguța mea cu doi bani !”Cine credeți că era ? 2- Recunoaşterea poveştilor din care fac parte anumite fragmente prezentate de educatoare. Voi citi fragmente din poveşti, iar copiii vor recunoaşte şi denumi titlul poveştii . 3- Recunoaşterea unor scene din poveşti, precizarea titlului poveştii, si interpretarea scenei respective. Voi prezenta copiilor planşe cu scene din poveştile cunoscute.Copiii trebuie să precizeze din ce poveste face parte scena respectivă, ce moment din	Explicația Conversa-ția Instructajul verbal Ghicitori Explicația Conversația Conversația Exercițiul Explicația	Ghici-tori ilus-trate Frag-mente din povești /replici Scene din povești	Frontal Individual Frontal Individual Frontal Individual	Evaluez însuşirea corectă a regulilor jocului Apreciez dezlegarea corectă a ghicitorilor Evaluez capacitatea de recunoș-tere a poveștilor după un fragment/ replică Apreciez recunoaște-rea în imagini a unei povești Apreciez verbal și aplaud

		poveste reprezintă, să spună care este mesajul educativ al poveştii. 4-Completarea unor propoziţii eliptice. „Iedul cel mare a fost….” “Ursul a …pe vulpe ” „Găina a găsit pe drum o …” „Fata babei era…” „Lupul și-a ascuțit dinții la…”etc	Conversația Explicația Exercițiul		Frontal Individual	răspun-surile corecte
6.	Obținerea performanței	Cobținerea performanței se va realiza prin complicarea jocului clasificând personajele întâlnite în povești în personaje pozitive şi personaje negative, după trăsăturile şi faptele lor. Fiecare copil , atins cu bagheta magică va alege câte un personaj dintr-o poveste. Pe o coală de hârtie care este împărţită în două(o parte albă şi una neagră) ei trebuie să aşeze personajele în funcţie de trăsăturile lor de caracter în personaje pozitive și personaje negative. Tranziție :„Ne plac poveștile, copii”	Conversația Exercițiul Problema-tizarea	Siluete ale perso-najelor din povești Flip-chart Mag-neți	Frontal Individual	Evaluez capacitatea de clasifica-re corectă a persona-jelor Apreciez partici-parea copiilor la joc
7.	Asigurarea retenției și a transferului	DOS - activitate practică: „Măști”- confecționare Solicit copiii să intuiască materialele de pe măsuțe. Se execută câteva exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinilor. Fiecare copil va primi materialele necesare de lucru. Folosind aceste materiale, copiii vor decora masca primită rupând și	Conversația Explicația Demonstrația Exercițiul	Chipuri de măști Hârtie glasată autocolantă	Frontal Individual	Apreciez capacitatea de realizare a unei lucrări originale Aprecieri verbale

		lipind bucățele de hârtie autocolantă pe ea. Explic modul de lucru. Pe tot parcursul activității urmăresc îndeaproape modul de lucru și ofer explicații individuale sau colective , ofer ajutorul acolo unde este cazul. Copiii își vor spune părerea despre lucrările realizate. Voi face aprecieri individuale și colective. Voi adresa copiilor următoarele întrebări: -Cum s-a numit activitatea noastră? -Credeţi că din poveştile acestea aţi învăţat lucruri bune, aţi învăţat cum să vă comportaţi în anumite împrejurări? -Ce se întâmplă cu personajele pozitive ? (sunt recompensate) -Cum sunt ele la sfârşitul poveştilor ?(fericite) -Ce se întâmplă cu personajele negative? (sunt pedepsite) -Cum sunt ele la sfârşitul poveştilor ? (triste) -Sunt poveştile comori nepreţuite pentru cei care le ascultă sau le citesc? Voi reaminti copiilor mesajul zilei: "Poveştile ne învaţă, lucruri bune despre viaţă". Le voi adresa îndemnul : ,,Iubiți poveștile,copii Pentru că ne aduc bucurii ! Din ele multe învățăm, Frumos să ne purtăm !"	Turul galeriei Conversația Explicația		Frontal Individual	Organizez expoziția cu lucrările copiilor Apreciez răspunsurile copiilor Întăresc idea potrivit căreia I.Creangă este cel mai mare povestitor ale cărui povești sunt cu adevărat comori neprețuite

		Cine a scris toate aceste povești ?				
8. 9.	Evaluarea activității Încheierea activității	Voi face aprecieri individuale și colective cu privire la implicarea copiilor în activitățile desfășurate . Drept recompensă, copiii vor primi medalioane cu personaje din povești. *Cum s-a numit jocul nostru ?* *De ce sunt poveștile comori neprețuite ?* *Cum îl numim pe I. Creangă ?* *Vom încheia activitatea interpretând cântecul,,În lumea basmelor”*	Conversația Explicația Conversația Explicația,		Individual Frontal Individual Frontal	Apreciez întreaga activitate a copiilor și ofer recom-pense

ION CREANGĂ - MEDALION

Prof. Gavril Florentina

Şcoala Gimnazială Nr.7 Botoşani

Ion Creangă era feciorul întâi născut dintr-o familie cu opt copii ai lui „Ştefan a Petrii Ciubotariu ”, gospodar din Humuleşti,căsătorit cu Smaranda, fiica lui David Creangă –vornicul din satul Pipirig.

Tatăl lui Ion Creangă nu ştia carte,dar era om de ispravă în sat,harnic pe ogor, sârguincios la munca în pădure şi priceput în negustoria cu lemne şi cu sumane ,pe care le făcea cu mare îndemânare soţia sa ,Smaranda ,ca să le vândă soţul pe la târguri,mai ales la Fălticeni,şi cu banii agonisiţi să facă faţă nevoilor casei şi să ostoiască pofta de mâncare a copiilor.

Nici mama lui Ion Creangă nu ştia carte,dar îi preţuia pe cărturari ,ceea ce a făcut-o să înveţe buchiile în acelaşi timp cu Nică,şi visul ei cel mai scump era să-l vadă pe acesta popă.De aceea a stăruit pe lângă soţul său să-i înlesnească băiatului mersul la învăţătură:”Din partea tatei puteam să rămân cum era mai bine:Nică a Ştefan a Petrii,om de treabă şi gospodariu în sat la Humuleşti. Mama însă, era în stare să toarcă-n furcă şi să învăţ mai departe .”

Viaţa lui Ion Creangă a fost luminoasă în copilărie şi adolescenţă,zbuciumată şi plină de greutăţi în tinereţe şi la maturitate.

Copilăria şi adolescenţa,Ion Creangă le-a descris însuşi în „Amintiri “,când avea vârsta de 43 de ani,după ce trecuse prin multe necazuri şi înţelesese,din experienţă, că unul din cele mai mari bunuri pe care oamenii nu ştiu să-l preţuiască aşa cum se cuvine este tocmai copilăria,pe care fiecare şi-o petrece sub pavăza puternică şi sigură a iubirii părinteşti.

De aceea,evocarea chipului mamei şi tatălui său e făcută cu căldură şi recunoştinţă,cu duioşie respectuoasă care ţâşneşte din slova scrisă,ne învăluie şi ne face să simţim,în noi, ceea ce a simţit scriitorul când şi-a prins gândul în condei:”Aşa era mama în vremea copilăriei mele,plină de minunăţii,pe cât mi-aduc aminte; şi-mi aduc bine aminte,căci braţele ei m-au legănat,când îi sugeam ţâţa cea dulce şi mă alinam la sânu-i gângurind şi uitându-mă în ochii ei cu drag!” „...Când venea tata noaptea de la pădure din Domeşnicu,îngheţat de frig şi plin de promoroacă,noi îl spăriam sărindu-i în spate pe întuneric. Şi el,cât era de ostenit,ne prindea câte pe unul,ca la baba oarba,ne rădica în grindă zicând:”Tâta mare”şi ne săruta mereu pe fiecare (Amintiri din copilărie)”.

Fără să vrem,gândul ne zboară şi la mama lui Petre Ispirescu,care cam în acelaşi timp, cam în aceleaşi împrejurări îşi îndruma şi ea feciorul să înveţe cu sârguinţă,nutrind aceleaşi

speranţe de a-l vedea cărturar,în timp ce tatăl,ca şi tatăl lui Creangă,se gândea mai mult la partea practică a vieţii.Subliniem asemănarea sentimentelor de recunoştinţă şi veneraţie pe care le exprimă pentru mamele lor cei doi povestitori cam la aceeaşi vârstă(Ispirescu şi-a scris „Jurnalul" la 35-37 de ani, Creangă a scris „Amintirile"cam la 43 de ani),când omul cu experienţa maturităţii poate judeca ceea ce merită preţuire în viaţă.

Pentru Ionică, primul an de şcoală n-a ţinut prea mult, fiindcă "bădiţa Vasile" a fost prins cu arcanul şi dus la oaste. Înlocuitorul său, dascălul Iordache n-a putut face faţă şi şcoala s-a pustiit. Iată că în iarna lui1848,bunicul David Creangă din Pipirig, care venise de la Târgu Neamţ cu treburi, la plecare l-a luat şi pe nepotul său să-l dea la învăţătură la şcoala dascălului Nicolae Nanu din Broşteni, împreună cu Dumitru, feciorul său mai mic,care era de o vârstă cu Nică.

La Broşteni, băieţii n-au rămas multă vreme pentru că s-au îmbolnăvit de râie de la caprele gazdei şi învăţătorul nu i-a mai primit la şcoală. Abia la Pipirig, cu greu, datorită dohotului (ulei de mesteacăn, un fel de gudron),s-au făcut sănătoşi, iar în sâmbăta Paştelui, Nică s-a întors la Humuleşti . A doua zi de Paşti, Ion a lui Ştefan a Petrii a cântat la strana bisericii" de au rămas toţi oamenii cu gurile căscate la mine şi îi venea mamei să mă înghită de bucurie!" De atunci a continuat să cânte la strană, fiindcă mama îl dăduse să înveţe „psaltichia" cu un dascăl din Tg. Neamţ.

În anul 1853,când la 1 iunie s-a deschis Şcoala Domnească din Tg .Neamţ, printre elevi era şi Nică, înscris cu numele Ştefănescu Ion , pe care l-a schimbat în Ion Creangă în 1855,nume pe care şi l-a păstrat toată viaţa. În toamna lui 1855,Creangă s-a înscris la Seminar şi în luna decembrie 1858 a căpătat certificatul de absolvire cu note foarte bune,ceea ce arată că învăţase cu sârguinţă şi că firea zburdalnică i se schimbase odată cu trecerea anilor primei copilării.

În anul 1859,Creangă s-a căsătorit la Iaşi mai mult la întâmplare ,ca să împlinească o condiţie ce se cerea celor ce intrau în tagma preoţească, şi în ziua de Crăciun a fost hirotonisit diacon la biserica din Tg. Neamţ.

Diaconul Creangă avea o fire bună şi o înfăţişare plăcută .Era înalt, cu părul, sprâncenele şi barba de culoare blondă alburie, cu faţa albă, senină, cu ochii vioi, inteligenţi, luminoşi. Dragostea pentru studiu îi era din ce în ce mai mare şi gândul de a deveni profesor îl stăpânea din ce în ce mai puternic. În anul 1864,Creangă a dat concurs de intrare la Şcoala Normală de la Trei Ierarhi, Institutul Vasile Lupu, a fost admis şi a obţinut certificatul de absolvire cu nota „eminenţă" în iunie 1865.Cu începere din 1868,Titu Maiorescu l-a făcut membru al Societăţii literare „Junimea" care îşi avea atunci sediul la Iaşi. În această perioadă

Creangă s-a ocupat serios de problemele pedagogice, şi pentru îmbunătăţirea învăţământului a scris, în colaborare cu alţi institutori, un manual de şcoală intitulat ” Metodă nouă de scriere şi citire” şi o carte de citire pentru şcoala primară cu titlul ”Învăţătorul copiilor”, care a avut mare succes şi i-au adus lui Creangă un foarte bun renume de pedagog.

Pe lângă aceasta el a urmărit cu stăruinţă să-şi îmbogăţească cunoştinţele, a învăţat limba franceză, încât citea şi traducea cu uşurinţă, cerceta manualele de limba latină, manuale generale de matematică, preocupări pe care le-a păstrat toată viaţa.Totuşi, în acestă perioadă, când păşise cu entuziasm într-o activitate care-l pasiona, când intrase cu succes în viaţa publică şi ajunsese cunoscut şi preţuit, încercând să frângă multe prejudecăţi ale societăţii timpului, ducându-se la teatru, tăindu-şi mai scurt părul pe care trebuia să-l poarte strâns la ceafă într-un fel de coadă, punându-şi pe cap pălărie în loc de potcap, împuşcând ciorile care năpădiseră turla bisericii, aceste fapte au fost folosite de invidioşi în reclamaţii şi denunţuri făcute împotriva lui şi i-au adus caterisirea în luna octombrie 1871.Ceea ce a urmat a fost o lovitură mai grea, care i-a umplut inima cu amărăciune ,i-a măcinat tinereţea şi a contribuit probabil la agravarea bolii care încă nu se arătase, dar care mai târziu i-a pus capăt zilelor : în luna iunie 1872, ministrul l-a destituit pe Creangă din învăţământ,pentru că îşi „pierduse demnitatea preoţească” şi nu-l mai socotea apt să fie învăţător.

După ce Titu Maiorescu, ajuns ministru al învăţământului, îl reintegrează în profesiunea care îi era atât de dragă, îl cunoaşte pe Mihai Eminescu în 1875 când acesta era revizor şcolar şi a venit la Iaşi, în inspecţie. Mihai Eminescu l-a preţuit atât de mult pe învăţătorul Creangă, pe care atunci îl cunoscuse, încât între cei doi s-a legat o prietenie adâncă, frumoasă şi caldă, care le-a luminat reciproc viaţa. Cea dintâi poveste, citită după îndemnul lui Eminescu la una din adunările Junimii la Iaşi, a fost „Soacra cu trei nurori”, al cărei succes a fost hotărâtor pentru scriitor.

Multora dintre noi, Creangă le apare ca un mare scriitor care se învaţă în şcoală, că el este autorul ”Amintirilor din copilărie” şi al unor poveşti de neuitat (Povestea lui Harap Alb, Dănilă Prepeleac, Ivan Turbincă, Capra cu trei iezi, Ursul păcălit de vulpe),povestiri (Moş Ion Roată şi Unirea, Povestea unui om leneş, Cinci pâini). Ion Creangă este un scriitor la a cărui operă fiecare copil poate să-şi raporteze propria-i copilărie şi pot spune că îl predau cu plăcere elevilor mei.

Bibliografie:

1. Călinescu ,George – „Ion Creangă”- Bucureşti , 1953
2. Cioculescu ,Şerban – „Centenarul lui Ion Creangă”, 1964
3. Iorga , Nicolae - „Istoria literaturii româneşti” , Bucureşti, 1929

VIAȚA OAMENILOR DE LA SAT, OGLINDITĂ ÎN OPERA LUI ION CREANGĂ

Prof. Belecciu Daniela Mariana
Școala Gimnazială „Teofiul Vâlcu” Hănești
Structura Școala Gimnazială „Platon Ciucă” Borolea

Opera lui Ion Creangă a fost și rămâne a fi un izvor inepuizabil de inspirație pentru artiștii din sfera artelor audiovizuale. Întreaga sa creație de la Amintirile din copilărie până la poveștile cu mult tâlc formează o lume specifică cu eroi organic angajați în marele Theatrum mundi. Despre darul crengian de a teatraliza întâmplări și povești rurale scriu majoritatea cercetătorilor operei lui. Criticul literar Constantin Trandafir percepe în creația lui Creangă o „...metaforă a lumii ca teatru și a lumii ca joc ce solicită existența unei „scene”, pe care actorii-jucători să-și exercite numerele”. Și această „scenă” pentru „marele spectacol al lumii” se extinde din opera scriitorului în artele audiovizuale. Satul și țăranul au constituit o permanentă sursa de inspirație pentru scriitorii noștri care au creat in operele lor tipuri umane de o deosebita autenticitate si vigoare pornind de la realități aparținând unor epoci si zone geografice diferite.

Marele povestitor Ion Creangă realizează în "Amintiri din copilărie" fresca satului moldovean din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. Lumea satului apare în toată complexitatea ei cu aspecte și figuri tipice, munca, petreceri și obiceiuri.

În monografia sa "I. Creangă- Viața și Opera" G. Călinescu afirma (ca și Maiorescu, G. Ibrăileanu, s.a.) ca marele nostru povestitor este "poporul român însuși, surprins într-un moment de geniala expansiune". G. Ibrăileanu vede în creatorul lui "Harap - Alb" un "Homer al nostru", fiindcă în "Creanga trăiesc credințele, eresurile, datinile, obiceiurile, limba, poezia, morala, filosofia poporului" ("Scriitori români și străini"). N. Manolescu este primul critic care îi atribuie povestitorului o gândire originară asupra vieții, scoțându-l astfel din categoria scriitorilor populari, teorie ce a fost dezvoltată de G. Munteanu ("Introducere in opera lui I. Creangă").

Întrucât privește "Amintirile" se poate vorbi de tipuri vii în sensul autenticității. O mama de la țară își cearta copiii, un tată se întreabă cu ce o să-și țină băieții în școli, copiii fac nebunii, un popa joaca cu poalele anteriului prinse în brâu, toate aceste anecdotic pe puține imagini. Întâmplările sunt adevărate, dar tipice, fără adâncime. Aceeași materie povestită cu altă gesticulație și-ar pierde tot aerul acela viu. În "Amintiri din copilărie" este simbolizat destinul oricărui copil : de a face bucuria și supărarea părinților și de a o lua și el cu încetul pe același

drum pe care l-au luat și-l vor lua toți. În "Amintirile" lui Creangă nu este nimic individual, cu caracter de confesiune ori jurnal. Creangă povestește copilăria copilului universal.

Deși satul lui Creangă pare a trăi fericit, amărăciunea răzbate: "mai bine despre copilărie să povestim, căci ea singură este veselă și nevinovată".

În romanul "Amintiri din copilărie" de Ion Creangă este normal ca totul să pară frumos și fericit, fiind privit satul cu ochii copilului care nu are altă ocupație decât jocul și zburdălnicia. Însă unele afirmații ale autorului lasă să se înțeleagă că neajunsurile și necazurile nu i-au ocolit nici pe humulești : "Ce-i pasă copilului când mama și tata se gândesc la neajunsurile vieții, la ce poate să le aducă ziua de mâine, sau că-i frământa alte gânduri pline de îngrijorare."

Oamenii din Humulștiul copilăriei sale, "sat vechi răzășesc, întemeiat în toata puterea cuvântului" erau "gospodari tot unul și unul" care știau "a învârti și hora, dar și suveica". Creanga ne vorbește despre ocupațiile de bază ale locuitorilor care erau negustori, harabagii, ciubotari, crescători de vite. Taranul lui Creangă este un om harnic, muncitor, neștiutor de carte, dar dornic să-și dea copilul la școala pentru a-l face preot întrucât acesta este scutit de o serie de obligații. Smaranda Creangă, mama autorului, dorește ca fiul ei să ajungă preot chiar dacă ar trebui să facă mari sacrificii. În lumea satului descris de Creangă, omul este privit prin prisma utilității lui. Semnificativ pentru satul lui Creangă este chiar gospodăria părintească. Mama sa țesea și făcea sumane, iar tatăl sau le vindea la iarmaroc.

Ceea ce caracterizează satul lui Creangă este hărnicia care aduce bunăstare și veselie. În prima și a treia parte a "Amintirilor", autorul descrie așezarea satului într-un registru foarte întins de activități, întemeiat pe treburile gospodărești, într-o dinamica permanentă, de aceea dimensiunile sunt de viața eternă. Humulștiul este ca viziune artistică un sat etern pentru că oamenii lui întruchipează virtuți și capacități morale legate de viața de familie, cu nevoile si aspirațiile ei din totdeauna.

Atât în basme cât și in "Amintiri", omul și comunitatea umană sunt surprinși, însă, ca permanente, "materia e mereu universală, personajele tipice în gradul cel mai înalt" (N. Manolescu , "Recitind poveștile lui Creanga").

La începutul fiecărui capitol din "Amintiri" autorul descrie satul ori casa părintească, mediul. Descrierea e însă foarte săracă. Numărul personajelor este mare fără ca portretul lor să fie adâncit în mod deosebit. Eroii se pot împărți nu după "caracterul interior, moral puțin desfășurat, ci după debitul verbal" : vorbitorii sunt "molatici ori plini de reticență, ori gâlgâietori și mușcători" (G. Călinescu). Femeile fac parte din ultima categorie și autorul le pune să vorbească cu o voluptate extraordinară. Iat-o pe Smaranda : "- Sărmane omule! dacă nu știi boaba de carte, cum ai să mă înțelegi? Când tragi sorcoveții la mustață, de ce nu te olicăiești

atâta? Bărbații au dimpotrivă, vorba apăsată, moale, cu o intonație ușoară de dispreț pentru femeie, ca Stefan a Petrei : "Doamne, măi femeie. Doamne, multă minte-ți mai trebuie.", "Ian taci, mai femeie, că biserica-i în inima omului.". Povestitorul surprinde personalitățile neaccentuate, așa cum apar în viața de toate zilele, atunci când nu cunoaștem nimic din intimitățile lor, din gândurile sau sentimentele ce le anima.

În partea a doua, Creangă evocă gospodăria și celula familiei, iar în ultima parte a "Amintirilor", apare sentimentul solidarității cu vatra care este atât de puternic, încât desprinderea de ea este dureroasă. Creangă nu vrea să plece din Humulești în toamna anului 1855 la Iași așa cum "nu se da scos ursul din bârlog, țăranul de la munte, strămutat la câmp și pruncul dezlipit de sânul mamei sale".

În satul lui Creangă, munca este o forma de existență și apare în coordonatele cele mai intime, în ritmurile și mișcarea ei specifice. Humulești, răzeși fără pământuri sunt harnici și iscusiți. Îndeletnicirile se desfășoară la claca sau la șezători, iar cântecele și jocurile de sărbători colorează timpul și locul. Ion Creangă își pune eroii să acționeze într-un mediu autentic, respectiv satul moldovenesc de la poalele muntelui în esența lor din totdeauna, cu tot ce are specific : relații inter-umane, ocupații și obiceiuri, instituții. Întâlnim agricultori, crescători de animale, dar mai ales negustori cum este tatăl lui Nică, ca si majoritatea humulești lor, "răzeși fără pământuri". Bărbații vindeau "ițari, bernevici, cămeșoaie, lăicere și scorțuri înflorite, ștergare de borangic alese și alte lucruri", de aceea săptămânal sunt organizate târguri și iarmaroace. Femeile stăteau acasă, torceau, țeseau, ocupându-se totodată și de copii. Femeile au grija casei, bărbații pe aceea a ogorului și a vânzării produselor, iar copiii se joacă. Cu toții își știu rostul dintotdeauna, ca în "vorba" lui Ștefan a Petrei : "Dacă-i copil, să se joace; dacă-i cal să tragă; si dacă-i popa, să cetească."

Dintre chipurile de țărani ce reține atenția sunt cel al mamei și al tatălui lui Creangă. Ștefan a Petrii este un om harnic și gospodar care disprețuiește învățătura pentru că o găsește străină de firea țăranului, își iubește copiii și face totul pentru a le asigura cele necesare. Smaranda Creangă insista ca fiul ei să învețe pentru ca ea are frați cu învățătură. Este o femeie harnică, cu dragoste față de copiii ei. Portretul fizic lipsește, dar Creangă insistă asupra celui moral scoțând în evidentă dragostea de mama care se sacrifică pentru copiii ei.

Creangă vorbește despre școala în care învățau copii și care era o chilie a bisericii, învățătorul era dascălul bisericii, iar manualele erau cărțile bisericești. De asemenea își aduce aminte de luarea la oaste cu arcanul a flăcăilor din sat.

Realitatea satului moldovean al lui Creangă este completată și cu alte aspecte. Creangă ne vorbește de medicina empirică practicată de "doftorii" satului, cum era moș Vasile Tandură

și alții care-l scăpa de "cinstita" holera frecându-l cu oțet de leuștean și apoi înfășurându-l într-o pânzătură pe care au întins hoștinele fierbincioare după ce le-au prăjit la foc într-un ceaun mare. Un loc însemnat în mentalitatea înapoiată a sătenilor îl ocupa superstițiile, de care cu ironie, uneori, vorbește Creangă.

Deși lumea operelor lui Creangă nu este complexă, în sensul că eroii nu sunt urmăriți până la capăt, aceștia au totuși semnificații umane autentice, sunt simboluri de viață. "Oamenii lui Creanga sunt vii ca viața, schimbători ca ea, naturali ca rădăcinile ei de care nu se por desprinde." (P. Constantinescu, "Figuri literare").

Iată că satul și țăranul au dat literaturii romane opere remarcabile dezvăluind viața și aspirațiile omului de rând de-a lungul veacurilor.

Bibliografie :

1. G. Călinescu, "Istoria literaturii romane de la origini pana in prezent", Editura Minerva, București, 1986.
2. Nicolae Manolescu, "Arca lui Noe", Editura 100+1 GRAMAR, București, 2001.
3. C. Bărboi, P. Petroman, A. Ruja, M. Popescu, I. Stoia, E. Dinulescu, "Consultații pentru bacalaureat, pentru liceu, pentru învățători și profesori", Editura EUROBIT, Timișoara, 1994.

ION CREANGĂ – MĂRȚIȘORUL LITERATURII ROMÂNE

Prof. Roșca Ana
Școala Gimnazială Nr.10 Botoșani

La data de 1 martie, când România sărbătorește ziua mărțișorului, micul simbol vestitor al primăverii și regenerării naturii, nu putem să nu ne gândim la Ion Creangă, cel care poate fi asemănat cu acest emblematic obiect, mărțișorul literaturii române.

Pe 1 martie 1837, la Humulești, se năștea marele povestitor Ion Creangă. Data naşterii lui Ion Creangă a fost incertă, el însuşi afirmând în ”Fragment de biografie” că s-ar fi născut la 1 martie 1837, dar mai există și o altă dată la care se presupune că s-ar fi născut,10 iunie 1839, conform unui act prin care s-a înregistrat un nou-născut din Humuleşti. Copilăria sa a fost marcată de sărăcie, dar și de o atmosferă plină de tradiții și povești populare. A fost crescut de părinți și de bunicul său matern, care i-a influențat profund viața și creația literară, această

perioadă a vieții sale reflectându-se ulterior în operele sale, în special în capodopera sa, ”Amintiri din copilărie”.

Ion Creangă, mărețul povestitor al nostalgiei și al inocenței, unul dintre cei mai importanți scriitori clasici ai literaturii române, rămâne o prezență strălucitoare în peisajul literar românesc. Cu stilul său inconfundabil, bogat în expresivitate și umor, Creangă a reușit să aducă în prim-plan esența și farmecul vieții rurale moldovenești din secolul al XIX-lea.

A fost un povestitor desăvârșit, cu un dar unic de a reînvia tradițiile și obiceiurile moldovenești în povești fermecătoare, țesând, cu fiecare cuvânt, o plasă de amintiri, transformându-le în opere literare care au rezistat testului timpului și au rămas încărcate de farmec și învățăminte pentru generațiile următoare. Opera sa literară este bogată și diversă, însă a devenit celebru în special pentru povestirile sale, cuprinse în volumul ”Amintiri din copilărie”, publicat postum în 1892, volum prin care Creangă a transmis cu umor și căldură amintirile sale din copilărie, prezentând viața satului moldovenesc, obiceiurile și tradițiile, dar și întâmplări pline de haz.

Mai mult decât un simplu povestitor, Ion Creangă a devenit arhitectul unei lumi fantastice în care înțelepciunea populară și umorul tradițional se îmbină într-un dans literar memorabil. Printre cele mai cunoscute opere ale sale se numără ”Capra cu trei iezi”, ”Punguța cu doi bani”, ”Dănilă Prepeleac”, ”Fata babei şi fata moşneagului”, ”Făt Frumos, fiul iepei”, ”Povestea lui Harap-Alb”, ”Ivan Turbincă”, ”Cinci pâini”, ”Inul şi cămeşa”, ”Păcală”, ”Prostia omenească”, ”Ursul păcălit de vulpe” și multe altele, care au devenit povești clasice pentru copiii din România.

Ion Creangă a adus în literatură bucuria, simplitatea și înțelepciunea specifică tradiției românești, cu fiecare cuvânt, el a transmis nu doar amintiri personale, ci a creat o punte între trecut și prezent, dându-ne ocazia să explorăm rădăcinile culturii naționale într-un mod plin de căldură și umor.

Dincolo de timp și stiluri literare diferite, Ion Creangă și Mihai Eminescu au împărțit o prietenie profundă și o legătură care depășește granițele literaturii. Chiar dacă au manifestat abordări distincte în scrierile lor, cei doi au avut o conexiune care a rezistat testului timpului. Prietenia lor a fost cultivată în cadrul societății literare ”Junimea”, unde amândoi au contribuit la dezvoltarea și îmbogățirea culturii române. Ion Creangă, în calitate de povestitor și prozator, și Mihai Eminescu, în calitate de poet, au avut contribuții distincte și semnificative pentru această mișcare culturală.

Cu toate că preocupările lor literare au fost diferite, prietenia celor doi titani ai literaturii române s-a întemeiat pe respect reciproc și pe aprecierea talentelor unice ale celuilalt.

În ciuda faptului că Ion Creangă era cunoscut pentru povestirile sale pline de umor și tradiționalism, iar Mihai Eminescu pentru poezia sa profundă și lirică, cei doi au găsit în prietenie o sursă de inspirație și susținere. Se spune că între cei doi scriitori a existat o camaraderie sinceră, cu discuții literare și artistice care au contribuit la evoluția gândirii lor, Eminescu apreciind talentele de povestitor ale lui Creangă, în timp ce Creangă, la rândul său, se bucura de geniul poetic și de profunzimea gândirii lui Eminescu.

În ciuda unor diferențe stilistice și tematice, această prietenie a servit ca o punte între două voci distincte ale literaturii române și ilustrează faptul că bogăția și diversitatea culturii române pot coexista în armonie, precum și faptul că marii creatori pot găsi inspirație reciprocă, uneori chiar și în divergențe aparente, iar prietenia dintre Ion Creangă și Mihai Eminescu rămâne un exemplu demn de urmat și o parte integrantă a moștenirii culturale românești.

Ion Creangă a fost și un susținător al mișcării culturale și a contribuit la dezvoltarea învățământului.

Moartea sa prematură, la 31 decembrie 1889, a lăsat un gol în literatura română, dar moștenirea sa rămâne vie și influențează în continuare cititorii și generațiile de scriitori care i-au urmat.

Ion Creangă nu este doar un autor clasic, ci un etalon al spiritului românesc, care strălucește mereu în inimile cititorilor. Operele sale, adevărate comori ale literaturii naționale, rămân un testament al bogăției culturale și al talentului literar incontestabil al acestui remarcabil povestitor moldovean. Creangă a reușit să captureze esența umanității și sărbătoarea vieții de zi cu zi într-un mod care a rămas inegalabil, iar operele sale sunt un adevărat mărțișor literar, o comoară națională care strălucește cu autenticitate și originalitate.

În ziua în care sărbătorim mărțișorul, suntem datori să ne amintim de Ion Creangă, ”Mărțișorul literaturii române”, al cărui talent și imaginație ne încântă și ne inspiră în continuare, un simbol al creativității și al frumuseții literaturii române, o prezență vie și inconfundabilă în inimile tuturor românilor.

AMINTIRI DIN COPILĂRIE, DE ION CREANGĂ

Metoda – „Harta Textului”

Prof. înv. primar, Dîrvariu Anca

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” – Botoșani

Harta povestirii este o metodă care organizează și sintetizează conținutul informațional al unui text.

Exemplificarea acestei metode având text suport un fragment din „Amintiri din copilărie ” de Ion Creangă

Amintiri din copilărie, de Ion Creangă

„Odată, vara, pe-aproape de Moşi, mă furişez din casă şi mă duc, ziua miaza-mare, la moş Vasile, fratele tatei cel mai mare, să fur nişte cireşe; căci numai la dânsul şi încă la vro două locuri din sat era câte-un cireş văratic, care se cocea-pălea de Duminica Mare. Şi mă chitesc eu în mine, cum s-o dau, ca să nu mă prindă. Întru mai întâi în casa omului şi mă fac a cere pe Ioan, să ne ducem la scăldat.

- Nu-i acasă Ion, zise mătuşa Mărioara; s-a dus cu moşu-tău Vasile sub cetate, la o chiuă din Condreni, s-aducă nişte sumani. Căci trebuie să vă spun că la Humuleşti torc şi fetele şi băieţii, şi femeile şi bărbaţii; şi se fac multe giguri de sumani, şi lai, şi de noaten, care se vând şi pănură, şi cusute; şi acolo, pe loc, la negustori armeni, veniţi înadins din alte târguri: Focşani, Bacău, Roman, Târgu-Frumos, şi de pe aiurea, precum şi pe la iarmaroace în toate părţile. Cu asta se hrănesc mai mult humuleştenii, răzăşi fără pământuri, şi cu negustoria din picioare: vite, cai, porci, oi, brânza, lâna, oloiu, sare şi făina de popuşoi; sumane mari, genunchere şi sărdace; iţari, bernevici, cămeşoaie, lăicere şi scorţuri înflorite ; ştergare de burangic alese, şi alte lucruri, ce le duceau lunea în târg de vânzare, sau joia pe la mănăstirile de maice, cărora le vine cam peste mână târgul.

- Apoi dar, mai rămâi sănătoasă, mătuşă Mărioară! vorba de dinioarea; şi-mi pare rău că nu-i văru Ion acasă, că tare-aş fi avut plăcere să ne scăldăm împreună... Dar în gândul meu: „Ştii c-am nemerit-o? bine că nu-s acasă; şi, de n-ar veni degrabă, şi mai bine-ar fi!"...

Şi, scurt şi cuprinzător, sărut mâna mătuşei, luându-mi ziua bună, ca un băiet de treabă, ies din casă cu chip că mă duc la scăldat, mă șupuresc pe unde pot şi, când colo, mă trezesc în cireşul femeiei şi încep a cărăbăni la cireşe în sân, crude, coapte, cum se găseau. Şi cum eram

îngrijit şi mă sileam să fac ce-oiu face mai degrabă, iaca mătuşa Mărioara, c-o jordie în mâna, la tulpina cireşului

- Dar bine, ghiavole, aici ţi-i scăldatul? zise ea, cu ochii holbaţi la mine; scoboară-te jos, tâlharule, că te-oiu învăţa eu!

Dar cum să te cobori, căci jos era prăpădenie! Dacă vede ea şi vede că nu mă dau, zvârr! de vro două-trei ori cu bulgări în mine, dar nu mă chiteşte. Apoi începe a se aburca pe cireş în sus, zicând: „Stai, măi porcane, că te căptuşeşte ea, Mărioara, acuş!" Atunci eu mă dau iute pe-o creangă, mai spre poale, şi odată fac zup! În nişte cânepă, care se întindea de la cireş înainte şi era crudă şi până la brâu de naltă. Şi nebuna de mătuşa Mărioara, după mine, şi eu fuga iepureşte prin cânepă, şi ea pe urma mea, până la gardul din fundul grădinei, pe care neavând vreme să-l sar, o cotigeam înapoi, iar prin cânepă, fugind tot iepureşte, şi ea după mine până-n dreptul ocolului pe unde-mi era iar greu de sărit; pe de laturi iar gard, şi hârşita de mătuşa nu mă slăbea din fugă nici în ruptul capului! Cât pe ce să puie mâna pe mine! Şi eu fuga, şi ea fuga, şi eu fuga, şi ea fuga, până ce dăm cânepa toată palancă la pământ; căci, să nu spun minciuni, erau vro zece, douăsprezece prăjini de cânepă, frumoasă şi deasă cum îi peria, de care nu s-au ales nimica.

Şi după ce facem noi trebuşoara asta, mătuşa, nu ştiu cum, se încâlceşte prin cânepă, ori se împedecă de ceva, şi cade jos. Eu, atunci, iute mă răsucesc într-un picior, fac vro două sărituri mai potrivite, mă azvârl peste gard, de parcă nici nu l-am atins, şi-mi pierd urma, ducându-mă acasă şi fiind foarte cuminte în ziua aceea..."

Notă: Text preluat: https://www.satmareanul.net/2013/05/28/la-cirese-varianta-de-sauca/

Autorul utilizează un vocabular specific sătenilor din zona Moldovei.

HARTA POVESTIRII

Locul desfășurării:

.....
.....
.....
.....

Personaje:

.....
.....
.....

Titlul povestiri

Fragmentul preferat (desen)

Sfârșitul întâmplării

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Autorul

Evenimentele (în ordinea întâmplării lor):

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ce am învățat din această întâmplare?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

VALENȚELE EDUCATIVE ALE POVEȘTILOR LUI ION CREANGĂ LA ȘCOLARII MICI

Prof. Desculțu Magdalena

Școala Gimnazială nr. 3 Mangalia / Constanța

„Creangă este întâiul mare scriitor român, ieșit din sânul poporului, scriind despre popor, însă ridicându-se la mijloacele marii arte.” (George Călinescu)

E din ce în ce mai greu în ziua de astăzi, poate mai mult ca oricând, să-i convingem pe elevi să citească. Televizorul și internetul fac parte din ce în ce mai mult în viața lor, iar cărțile rămân neatinse în librării sau uitate într-un colț din biblioteca casei. Cu toții ne aducem aminte de cea mai frumoasa perioadă a vieții, copilăria; iar pe lângă jucăriile și jocurile specifice vârstei, evadăm spre tărâmul poveștilor care ne fascinau și ne purtau spre o lume fantastică, mult îndrăgită. Nu pot să cred că exista casă în care să nu se citească/spună poveștile îndrăgitului Creangă, iar neîntrecutul povestitor a creat un bogat și valoros tezaur de povești, care au fermecat copilăria a zeci de generații și care vor constitui mereu lectura preferată a copiilor.

Fiind un talentat povestitor, poveștile și povestirile lui Creangă sunt studiate încă de la grădiniță, acestea contribuind din plin la dezvoltarea personalității copiilor preșcolari, influențând mult conștiința morală. Poveștile aduc cu ele aspecte din lupta dintre bine și rău, bucurie și tristețe, adevăr și minciună, toate împletite într-o așa manieră artistică pentru a menține suspansul, pentru a stârni copiilor dorința de a asculta/lectura poveștile până la sfârșit. Astfel, prin fața ochilor copiilor li se perindă o mulțime de personaje: unele venite parcă din alte timpuri: Harap–Alb; dar și copilul zglobiu ca cel din amintirele autorului, urmat de personajele-animale, dar cu trăsături omenești, din „Capra cu trei iezi”, „Ursul păcălit de vulpe”, „Punguța cu doi bani”.

Preșcolarii nu înțeleg și nu pot explica ce înseamnă adevărul, binele, cinstea, altruismul dar puși în situația de a trăi diferite sentimente și de a reflecta asupra faptelor descrise, impresionați de comportamentul eroilor din povești, ei își conturează singuri adevărate convingeri, încep să aprecieze diferite situații din viața personală și reală, însușindu-și astfel anumite norme de conduită, trăsături pozitive de caracter.

Opera lui Ion Creangă este studiată apoi și în clasele primare, gimnaziu și liceu; cel puțin un text din opera sa apare în manualele școlare. Creangă este o ființă jovială și sociabilă,

care râde din inimă, râde spre a stârni hazul. Râsul lui nu pedepsește, e semn al dragostei de oameni, sentiment pe care l-a presărat și în opera sa.

Poveștile pentru copii sunt însoțite de imagini viu colorate, care le fac mai atractive, trezindu-le, astfel, copiilor curiozitatea. Lumea mirifică a poveștilor le dezvoltă copiilor imaginația, dar în același timp îi ajută să-și formeze o citire corectă, conștientă și cursivă. Dezbaterea conținutului acestora trebuie să urmeze o linie cronologică. Dacă întrebările puse sunt întrebări ce implică problematizarea, înțelegerea corectă a textului va fi garantată.

Să ne amintim de valoarea educativă si inestimabilă a creațiilor pentru copii aparținând lui Ion Creangă. În povestea „Capra cu trei iezi" tema operei o constituie drama unei mame, ai cărei copii au fost uciși fără milă și care va pedepsi după merit pe cel care a călcat în picioare legile nescrise ale omeniei. Ca în toate creațiile de acest gen, atât de îndrăgite de copii, deși personajele aparțin universului animalier, aluziile la viața și faptele omului sunt ușor identificabile. Creangă ilustrează astfel, concepția poporului nostru cu privire la necesitatea pedepsirii abuzului și nedreptății, în numele unui ideal de viață superior. Mama este caracterizată dintr-o perspectivă general umană: dragostea pentru copiii ei, dorința de a-o feri de orice primejdie sunt trăsături ușor de sesizat. Lupul, în ipostaza ticălosului criminal și cinic se definește mai ales din acțiune. Pedepsirea vinovatului se impune ca o necesitate de restabilire a echilibrului în raportuile dintre semeni.

Prin lectura acestei povești, școlarii mici recunosc cu ușurință imaginea mamei iubitoare, care, în grija ei deosebită pentru copiii rămași singuri acasă, le dă sfaturi înțelepte pentru a-i feri de nenorociri. După ce îi mănâncă pe cei doi iezi, capra îndurerată știe să se răzbune pe lup. Răzbunarea ei elimină din societatea ființelor pașnice elementul negativ și dăunător, care tulbură bunul trai, viața și munca celor din jur. Lupul are trăsăturile oamenilor răi, e șiret, fățarnic, crud și laș. Povestea iezilor arată micilor cititori consecința neascultării ce influențează conturarea personalității, astfel ei își însușesc una dintre valorile morale specifice vârstei – aceea de a fi ascultători și de a respecta sfaturile celor mai în vârstă.

„Ursul păcălit de vulpe" este un text în care Ion Creangă înfățișează prin cele două personaje animale, două tipuri umane antagoniste: omul viclean, isteț, răutăcios și batjogoritor și omul greoi, încet la minte și naiv, ușor de înșelat prin prefăcătorie. Printr-o citire atentă și analiză amănunțită, elevii pot fi conduși spre formarea unor trăsături pozitive de voință și caracter, și anume: vigilență, sinceritate, hărnicie și excluderea din comportament a celor negative: viclenie, înșelătorie, lene, minciună, zgârcenie.

În povestea „Fata babei și fata moșneagului" scoate în evidență antagonismul dintre oamenii buni, cinstiți și harnici și cei clevetotori, răi la suflet și leneși care disprețuiesc munca

și o fac în silă. Paralelismul expunerii urmărește prin situații antitetice să pună în valoare învățătura morală.

Poveștile lui Creangă implică un grad mare de participare din partea elevilor, aceștia nu participă motric, ci foarte mult intelectual și afectiv. Însoțind firul evenimentelor care se desfășoară într-o lume uneori total necunoscută, copilul nu face altceva decât un efort intens de a și-o reprezenta. Copilul este creatorul propriilor imagini, povestitorul fiind cel care le sugerează verbal. Copiii iubesc să asculte și să citească povești pentru că acestea răspund necesității lor de a ști, de a cunoaște, de a înțelege cum se împlinesc năzuințele spre bine, spre frumos. Poveștile contribuie la dezvoltarea exprimării orale, a creativității și expresivității limbajului. Identificându-se cu personajul preferat, ei participă intens la acțiune afectiv - imaginar. Pentru copil, visarea, ficțiunea au valoare de trăire, sentimente. Față de personajele întâlnite, micul cititor își arată simpatie sau antipatie, de aici își extrage modelele etice, sau față de care își manifestă repulsia, dezacordul.

În poveștile lui Creangă, copilul se găsește într-o lume în care virtuțile sunt răsplătite, iar ticăloșiile pedepsite. Valoarea instructiv-educativă a acestor povești este deosebită. Ele aduc o prețioasă contribuție la dezvoltarea proceselor afective, la formarea trăsăturilor de voință și caracter – la formarea personalității copiilor.

„Opera lui Creangă este epopeea poporului român. Creangă este Homer al nostru”.

(Garabet Ibrăileanu)

Bibliografie:

1. Barlea Ovidiu, Poveștile lui Creangă, București, Editura pentru literatură – 1967
2. Călinescu George – Ion Creangă – viața și opera – București, Editura pentru literatură – 1966
3. Vianu Tudor – Arta prozatorilor români, București, Editura Minerva - 1966

IMPORTANȚA OPEREI LUI ION CREANGĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. Bucătaru Ioana-Mirela

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

Opera lui Ion Creangă este de o importanță deosebită în învățământul primar, aducând numeroase beneficii elevilor în ceea ce privește dezvoltarea limbajului, a imaginației, a capacității de înțelegere și empatie, precum și în promovarea valorilor tradiționale și a culturii românești. Povestirile lui Ion Creangă oferă o sursă bogată de inspirație pentru dezvoltarea literației la școlarii mici. Prin intermediul acestor povești, copiii nu numai că învață să citească și să scrie, dar își dezvoltă și înțelegerea profundă a limbii și a structurilor narative.

Unul dintre cele mai semnificative aspecte ale operei lui Creangă este limbajul său vivace și plin de culoare. Folosind un vocabular accesibil și expresiv, Creangă creează personaje și situații care pot fi ușor înțelese de către copii. Acest lucru este deosebit de important în ciclul primar, întrucât contribuie la îmbogățirea vocabularului elevilor și la dezvoltarea abilităților lor de comunicare orală și scrisă.

În plus, operele lui Creangă sunt bogate în imaginație și fantezie, prezentând lumi fantastice și personaje memorabile precum Harap-Alb, Ivan Turbincă sau Păcală. Aceste povești stimulează imaginația copiilor și îi încurajează să exploreze lumea dincolo de limitele obișnuite. Prin intermediul acestor povești, copiii învață să-și dezvolte creativitatea și să-și folosească imaginația în mod constructiv.

De asemenea, operele lui Creangă sunt pline de înțelepciune și învățăminte morale. Multe dintre poveștile sale transmit valori importante precum prietenia, onestitatea, curajul sau altruismul. Lecturarea și discutarea acestor povești în școală oferă copiilor oportunitatea de a reflecta asupra acestor valori și de a le integra în propria lor viață.

În contextul actual, în care tehnologia și media domină viața copiilor, este crucial să se promoveze și să se conserve valorile și tradițiile culturale ale poporului român. Operele lui Creangă sunt parte integrantă a patrimoniului cultural al României și oferă oportunitatea copiilor de a se conecta cu rădăcinile lor culturale și de a înțelege și aprecia bogăția acestei moșteniri.

În concluzie, opera lui Ion Creangă are o importanță majoră în învățământul primar, contribuind la dezvoltarea limbajului, imaginației și a conștiinței morale a copiilor. Prin

intermediul poveștilor sale captivante și pline de înțelepciune, Creangă își lasă amprenta în inimile și mințile celor mici, inspirându-i și îndrumându-i în călătoria lor spre maturitate.

PROIECT EDUCAȚIONAL - „PRIMĂVARA ÎNCEPE CU CREANGĂ”

Prof. Marineac Elena
Liceul cu Program Sportiv Botoșani

,,Aşa eram eu la vârsta cea fericită, şi aşa cred că au fost toţi copiii, de când e lumea asta şi pământul; măcar să zică cine ce-a zice.” (Ion Creangă)

Argument: Ion Creangă este unul dintre cei mai cunoscuţi şi mai iubiţi povestitori români, supranumit şi „Împăratul poveştilor”. El a preţuit mult comorile folclorice şi a nutrit o dragoste caldă şi plină de înţelegere pentru copii. Animat de aceste sentimente, a creat un bogat şi valoros tezaur de poveşti care au încântat copilăria a zeci de generaţii de copii, din toate locurile și din toate timpurile. Petrecându-şi întreaga viaţă printre copii, marele povestitor a cunoscut preocupările şi preferinţele lor şi de aceea a reuşit să creeze pentru ei poveşti care să-i atragă, dar, în acelaşi timp, să-i educe şi să-i instruiască.

Creangă a realizat pentru prima dată în literatura noastră cea mai atractivă şi mai accesibilă operă, de o deosebită valoare artistică: „Amintiri din copilărie”. Citind poveştile lui Ion Creangă, copiii fac cunoștință cu numeroase figuri din viaţa satului: oameni şi buni şi răi, şi harnici şi leneşi, şi cinstiţi şi necinstiţi, optimişti, veseli, glumeţi, dar hotărâţi să lupte pentru o viaţă mai bună.

Întreaga operă este presărată cu proverbe, zicători şi expresii populare, care îmbogăţesc vorbirea copiilor şi-i fac să pătrundă în tainele limbii materne şi în comorile înţelepciunii populare.

Scopul proiectului: cunoaşterea, preţuirea și valorizarea operei marelui povestitor; îmbogăţirea vocabularului cu expresii populare, proverbe şi zicători; stimularea interesului pentru lectură, a creativităţii, cultivarea gustului estetic şi formarea deprinderilor de lucru în

echipă; popularizarea experienţelor pozitive din activitățile desfășurate; stimularea expresivităţii prin originalitatea interpretărilor.

Obiective:

- să caute şi să prezinte date biografice referitoare la viaţa povestitorului;
- să colecționeze imagini de la casa memorială din Humuleşti, de la bojdeuca din Ţicău şi din parcul tematic Ion Creangă;
- să citească fragmente din „Amintiri din copilărie”, poveşti şi povestiri;
- să recepteze mesajul educativ din poveştile lui Ion Creangă;
- să realizeze desene inspirate din opera scriitorului;
- să selecteze proverbele şi zicătorile din poveştile citite;
- să participe la concursul desfăşurat în cadrul proiectului;
- să lucreze în echipă pentru realizarea unei cărţi uriaşe, pe măsura povestitorului, care să cuprindă: date biografice, imagini de prin locurile prin care a trecut, xerocopii după paginile abecedarului său, proverbe, zicători, cimilituri din scrierile sale, scrisori adresate povestitorului sau personajelor din poveşti etc.

Domeniul: activitate extracurriculară;

Grupul țintă: elevii clasei a II-a A de la Liceul cu Program Sportiv Botoșani;

Locul de desfăşurare: sala de clasă; C.D.I. a L.P.S. Botoșani;

Resurse:

a) Umane: elevi, părinți, alți invitați;
b) Materiale: cărți cu poveștile lui Ion Creangă, portretul scriitorului, fișe de concurs, calculator, tabla interactivă, dictionar de arhaisme și regionalisme, D.E.X., acuarele, bloc de desen, hârtie glace și creponată, lipici, carioci, polistiren, obiecte de muzeu pentru organizarea unei expoziții.
c) Informaționale: site-uri, reviste, cărți etc.;
d) Metodologice: întâlniri de lucru, dialoguri, expuneri, ateliere de lucru, vizionare film video/audio, albume foto, jocul de rol, exerciții practice, povestirea, activități interactive, expoziții etc.;
e) Financiare: autofinanțare;
f) Temporale: 27 februarie – 27 martie 2024

Parteneri: Clasa a II-a A și C.D.I. a L.P.S. Botoșani

Perioada derulării proiectului: 27 februarie – 27 martie 2024

Beneficiari: direcți: elevii implicați în proiect**;**

indirecți: invitații de la activitatea de final;

Rezultate scontate: expunerea desenelor, eseurilor și a poeziilor; aprecieri din partea invitaților, participare la concursuri legate de această temă.

Tematica orientativă:

- Cunoașterea operei autorului
- Cunoașterea vieții scriitorului - perioada copilăriei - sursa de inspirație a amintirilor
- Cunoașterea meleagurilor copilăriei lui Creangă (imagini și prezentări power point)
- Umorul în opera lui Creangă
- Folclorul- sursa de inspirație în povești și povestiri
- Confecționarea de măști și costume pentru dramatizări

Evaluarea proiectului: Evaluarea se va realiza atât pe parcursul derulării proiectului, prin chestionare, jurnal de impresii, dar și prin metode specifice de evaluare: observarea sistematică, portofoliul, expoziția. Se vor acorda diplome de participare tuturor elevilor implicați în activitățile proiectului.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR:

1. Să ne amintim de Creangă! (popularizarea proiectului în rândul elevilor;

- stabilirea termenului şi a timpului derulării proiectului;
- organizarea colectivului de elevi, planificarea activităţilor;
- prezentarea de date biografice;
- audiţie: M. Sadoveanu citind din **„Amintiri din copilărie”** https://www.youtube.com/watch?v=5Mp3ulk13sQ;
- împărţirea responsabilităţilor şi a sarcinilor de lucru).

2. Stau câteodată şi-mi aduc aminte ... (prezentarea video a filmului „Amintiri din copilărie”

- urmată de discuţii; https://www.youtube.com/watch?v=-0mzCLyMhG8;
- selectarea de proverbe şi zicători din opera audiată;
- distribuirea rolurilor pentru programul artistic;
- cerc de discuţii elevi – învăţător, bibliotecar);

3. Stau câteodată şi-mi aduc aminte ... (prezentare ppt „Cel mai mare povestitor român”; scrisori adresate scriitorului sau personajelor din poveşti; repetarea programului artistic);

4. Drumul spre lumină (vizită la bibliotecă cu scopul de a împrumuta cărţi de şi despre Ion Creangă; colectarea unor obiecte de uz casnic de la bunici; repetarea programului artistic.)

5. Creangă şi traista cu poveşti (realizarea cărţii cu materialele adunate de copii; realizarea portofoliului; repetarea programului artistic).

6. Nică peste timp – moment omagial (prezentare de date biografice; recitare de versuri despre marele povestitor; concurs ,,Călătorie în lumea poveştilor lui Creangă**"**; dramatizări).

Diseminarea proiectului: La sfârșitul proiectului se va realiza o prezentare PPT care va fi popularizată și în rândul părinților elevilor. Se vor colecta impresii ale elevilor, părinților, bunicilor, cadrelor didactice.

Bibliografie:

1. Opran (coord.), Constantin, Stan, Sergiu, Năstasă, Steluţa, Abaza, Bogdan – Managementul proiectelor, Editura Comunicare.ro, Bucureşti, 2002.
2. Ciprian Ceobanu, Alois Gherguţ**,** Elaborarea şi managementul proiectelor în serviciile educaţionale. Ghid practic**,** Editura Polirom, București, 2009.

CREANGA DE AUR A LITERATURII ROMÂNE

Prof. Agache Mariana
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani

A. DENUMIREA PROIECTULUI: „Creanga de aur a literaturii române"

a. Motto: „Hai mai bine despre copilărie să povestim căci ea singura este vesela si nevinovata" (Ion Creangă)

b. Tipul de educaţie în care se încadrează: educație cultural-artistică

c. Tipul de proiect: la nivel de instituție

B. APLICANTUL:

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Botoșani / Biblioteca școlară

C. CONTEXT

Ion Creangă, „mărțișorul“ sau „creanga de aur“ a literaturii române este și va rămâne împăratul poveștilor, printre cei dintâi autori citiți de iubitorii de carte de toate vârstele.

Cel mai frumos mărțișor dăruit nouă, românilor, chiar de 1 Martie, a devenit motivul unui proiect menit să atragă elevii la lecturarea operei celui mai iubit povestitor român, Ion Creangă, citit şi recitit de toate generaţiile şi în egală măsură, necesitatea unor activităţi educative menite să pună în valoare copiii talentaţi.

Expresie a gustului estetic, arta plastică reprezintă formă și culoare, emoție și sensibilitate. Copilul trebuie să învețe să aprecieze frumosul din jur, să deosebească calitatea și valoarea unor lucrări artistice.

Ne-am propus prin acest proiect să dezvoltăm copiilor dragostea pentru lectură, pentru frumos, iar Creangă, aşa cum spunea Garabet Ibrăileanu - este un reprezentant perfect al sufletului românesc între popoare; al sufletului moldovean între români; al sufletului țărănesc între moldoveni; al sufletului omului de la munte între țăranii moldoveni".

D. DESCRIEREA PROIECTULUI

Scop: Cunoaşterea operei scriitorului Ion Creangă prin modalităţi specifice sistemului educaţional: simpozion, cerc de lectură, serbări școlare, opționale, dramatizări, creaţii plastic, măşti etc.

Obiective:

O1: cultivarea interesului şi gustului pentru lectură, precum şi a competenţelor de comunicare;
O2: educarea gustului pentru frumos, artă;
O3: diseminarea rezultatelor proiectului.

Grup țintă: cadrele didactice, elevii, bibliotecar, invitaţi
Durata: 15.02.2024 – 31 martie 2024
Metode şi tehnici de lucru: întâlniri de lucru; dialoguri; expuneri; expoziţii; ateliere de lucru; vizionare film video/audio; portofolii; dramatizări; excursie tematică etc.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

I: Elaborare, pregătire, iniţiere

Activități propuse:

1. Lansarea propunerii de proiect atât în clasă, cu elevii, cât și în cadrul unei ședințe cu părinții;

2. Vizitarea bibliotecii școlii pentru a împrumuta volume cu poveștile, povestirile și amintirile scriitorului;

3. Întocmirea unor fişe biografice;

4. Stabilirea temelor;

5. Stabilirea termenilor;

6. Pregătirea resurselor materiale necesare;

7. Grupele de lucru.

II. Implementare/ Desfăşurare/ Dezvoltare

ACTIVITĂȚI PROPUSE	**MODALITĂȚI DE REALIZARE**	**DATA/ LOCUL**	**EVALUARE**
Să cunoaștem viața și opera lui Ion Creangă 	o Vizionarea filmului „Amintiri din copilărie” https://www.bing.com/videos/riverview/relatedvideo?q=video+fil+ion+creanga Prezentare PPT despre viaţa şi opera marelui poet Audierea unor fragmente din poveștile și povestirile lui, în interpretarea unor actori renumiți Organizarea de expoziție de cărți scrise de Ion Creangă	Sala de clasă	Portofolii Fotografii Expoziție
Pe urmele paşilor lui Nică Excursie tematică la Humulești 	Excursie tematică la Humulești la Casa memorială „Ion Creangă“ În Bojdeucă sunt expuse: fotografii cărți, documente manuale didactice, reviste, patul foarte robust, din lemn de stejar, icoana pe perete, masa pentru scris pentru scris, raftul pentru cărți, laițe pentru stat jos, vatra sobei cu horn, cuptorul din lut, masa mică din lemn cu trei picioare, obiecte gospodărești	Humulești	Imagini Casa memorială „Ion Creangă“ Portofolii Proiect excursie tematică Pliante

	Muzeul Memorial „Ion Creangă” din Humulești – Târgul Neamț Exponate: obiecte tradiționale, unelte agricole, meșteșugărești, gospodărești, aspecte din viața rurală a satului moldovenesc. Portofolii ale elevilor		Site-uri/ https://familist.ro/casa-memoriala-ion-creanga-descopera-atmosfera-plina-de-farmec-din-povestile-lui-ion-creanga Fotografii
Liniște, se citește! Activitate la biblioteca școlii 	Lecturarea unor texte din opera scriitorului Crearea unor texte literare Învăţarea unor roluri, în vederea dramatizării unora dintre povești și povestiri	Biblioteca școlii Sala de clasă	Texte create Fotografii
Năzdrăvăniile lui Nică văzute prin ochi de copil- creații artistice 	Realizare de desene inspirate din opera lui Ion Creangă Realizarea portofoliului de autor Organizarea unei expoziții cu lucrările copiilor Selectarea lucrărilor pentru Concursul Interjudețean Ion Creangă și postarea acestora pe pagina de facebook a concursului: https://www.facebook.com/groups/470303678092848	Sala de clasă Holul școlii Sala de proiecte	Expoziție Atelier de creație Evaluare reciprocă Turul galeriei, aprecieri verbale; realizarea expoziției cu lucrările elevilor Fotografii

„Ghicește povestea!” Încheierea activității 	Interpretarea unor roluri din poveștile și povestirile lui Creangă Premierea elevilor 	Sala de clasă	Diplome Cupa “Ion Creangă“ Fotografii

Etapa a III-a : Finalizare, analiză

Activități propuse:

- organizarea unei expoziţii cu compoziţiile plastice realizate de elevi;
- turul galeriei şi selectarea unor lucrări pentru concursul interjudețean „Ion Creangă ”
- organizat de către scoala gimnazială „șȘefan cel Mare“ Botoșani;
- întocmirea unui raport final.

Etapa a IV-a : Mediatizare activităţi

Activități propuse:

- prezentarea proiectului în şcoli în cadrul consiliilor profesorale, consiliului elevilor;
- mediatizarea prin revistele claselor sau ale şcolilor;
- prezentarea proiectului, agenda activităţilor, rezultatele şi evaluarea pe site-ul școlii
- realizarea unui CD educaţional ce va cuprinde creaţiile plastice.

Impactul pe termen scurt:

- schimb de experiență pentru elevi şi profesori, cunoașterea reciprocă aparticipanților;
- dezvoltarea capacității de comunicare prin intermediulartei.

Impactul pe termen lung:

- creșterea calităţii în învăţământ.

Rezultatele aşteptate la finalul proiectului:

Rezultate cantitative:

- expoziţii de: desen/ pictură, colaje şi măşti;

- afişe şi pliante de prezentare a proiectului;
- portofoliu de prezentare a proiectului, cuprinzând: documentele, parteneriatele, produsele finale ale elevilor, fotografii de pe parcursul derulării activităţilor, semnalări în mass-media.

Rezultate calitative:

- îmbunătăţirea calităţii actului de lectură şi a rezultatelor la învăţătură ale elevilor din grupul - ţintă;
- valorificarea potenţialului creativ al elevilor participanţi la activităţile proiectului;
- dezvoltarea competenţelor de comunicare verbală şi nonverbală şi de interacţiune prin implicarea activă şi creativă în rezolvarea sarcinilor de lucru propuse;
- aprofundarea cunoaşterii operei lui Ion Creangă;

Evaluarea proiectului:

- expoziţii cu portofolii şi lucrări plastice inspirate din opera poetului Mihai Eminescu;
- acordarea diplomelor elevilor premiați și tuturor elevilor participanţi;
- realizarea unui album *ppt* cu aspecte din derularea proiectului;
- popularizarea activităţii pe site-ul şcolii și la panoul clasei.

Bugetul proiectului

Resurse proprii

Donații cărți de la Asociația „Scut botoșănean”

În loc de încheiere

„Scrisoare lui bădiţa Creangă”

de Mariana Dobrin

Mai vino pe la noi, bădiţă Creangă!
Ne este dor să ne mai spui poveşti
Şi amintiri hazlii şi buclucaşe
Din bojdeuca ta din Humuleşti.

Că azi poveştile sunt cam pe dos,
Nu mai au graiul blând, moldovenesc,
Sunt încărcate de picanterii,
Că-mi este jenă să-ţi mai povestesc.

Să ştii bădie, că acum Păcală,
Nu mai e fleţ ca-n basmu-ţi şugubăţ,
S-a înhăitat cu multe coate-goale
Şi umblă să ne pună pielea-n băţ.

Nici ursul nu mai e certat cu vulpea,
A devenit şi el mai diplomat,
Cocoşul are astăzi punga plină
Iar lupul rău, de iezi s-a săturat.

Scrisoarea mea, bădie, să te găsească-n pace!
Îmi pare rău că-ţi dau veşti triste, asta este.
În fiecare zi ne este dor de tine,
Când ai puţină vreme, mai scrie o poveste!

Foto din arhiva personală

SECȚIUNEA 2

EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ DIN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

CĂLĂTORIA CĂTRE ÎNȚELEGERE ȘI APLICARE

Prof. Ionescu Mihaela

Colegiul Național „Vasile Alecsandri” Iași

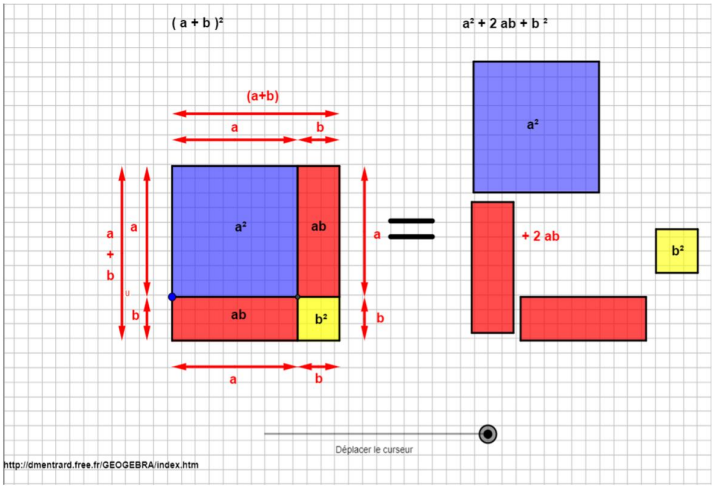
Ca obiect de studiu abstract şi complex, matematica şcolară este percepută de către mulţi elevi ca generatoare de eşec școlar, iar evaluările naționale și internaționale din ultimul timp confirm acest lucru. Din păcate, matematica practicată în şcoală tinde – în mod deliberat sau nu – să fie una încifrată, cu conexiuni şi transferuri care rămân nedezvăluite elevilor.

Rolul profesorului în această lume complexă a matematicii este să facă trecerea de la învățarea prin memorarea unor formule și metode de rezolvare, la înțelegerea profundă a conceptelor și capacitatea de a aplica cunoștințele în diverse contexte. Un posibil subiect de reflecție pentru profesorii de matematică (și nu numai) se referă la explorarea diferențelor între învățarea de bază și învățarea profundă, precum și modalitățile prin care acestea pot fi cultivate în lecțiile de matematică de la gimnaziu.

Învățarea de bază în matematică se referă la capacitatea elevilor de a memora și de a aplica algoritmi și formule fără a înțelege în profunzime conceptele din spatele lor. Această abordare poate fi utilă pentru rezolvarea unor probleme simple și repetitive, dar limitează capacitatea elevilor de a rezolva probleme mai complexe și de a aplica matematica în situații reale.Un exemplu de învățare de bază ar fi memorarea tablei înmulțirii sau a criteriilor de divizibilitate. Elevii pot învăța aceste tabele și reguli prin repetiție și exerciții, dar pot avea dificultăți în aplicarea lor în situații practice sau în rezolvarea problemelor care necesită gândire critică și creativă. Pentru învățarea de bază este important ca elevii să aibă o bază solidă pentru cunoștințele anterioare, necesare înțelegerii noilor cunoștințe. De exemplu, modelul balanţei este indispensabil înţelegerii proprietăţilor operaţiilor cu numere; în absenţa acestui model, elevii învaţă regulile de operare, ştiu cum să le aplice, dar nu vor putea să explice de ce sunt valabile aceste regului.

Învățarea este susținută și de utilizarea unor materiale și strategii didactice adecvate. Pentru învățarea prin joc, Tangranul poate oferi situații de învățare dintre cele mai diverse, utile mai ales pentru înţelegerea compunerii şi descompunerii unor numere naturale, sau pentru noţiunea de arie. De exemplu, presupunând că piesa în formă de pătrat are latura de o unitate, se poate cere elevilor să exprime lungimile laturilor celorlalte piese sau ariile lor.

Cu ajutorul tehnologiilor moderne, se pot utiliza și materiale vizuale, modele, aplicații interactive care să faciliteze înțelegerea conceptelor abstracte. De exemplu, pentru formulele pătratului şi cubului de binom putem folosi pentru demonstrații noțiunile de arie sau volum, respective aplicația Geogebra.

Învățarea profundă în matematică se referă la înțelegerea conceptelor matematice în profunzime și la capacitatea elevilor de a aplica aceste concepte în contexte diverse. Această abordare încurajează elevii să gândească critic, să analizeze problemele și să găsească soluții creative și eficiente.Un exemplu de învățare profundă în matematică ar fi înțelegerea conceptului de fracție sau echivalența între diferite reprezentări ale numerelor raționale. În loc să memoreze doar regulile pentru operațiile cu fracții, elevii care învață în profunzime vor înțelege ce reprezintă o fracție și cum funcționează operațiile cu fracții. Ei vor putea aplica aceste cunoștințe pentru a rezolva probleme variate, cum ar fi împărțirea unei prăjituri în părți egale sau calcularea unor discounturi la cumpărături.Pentru a cultiva învățarea profundă în matematică, este important ca profesorii să adopte strategii și metode de predare care să încurajeze gândirea critică și explorarea conceptelor în profunzime. Iată câteva modalități prin care acest lucru poate fi realizat în lecțiile de matematică de la gimnaziu:

- ✓ Promovarea discuțiilor și colaborării: Profesorii pot încuraja discuțiile în clasă și colaborarea între elevi pentru rezolvarea problemelor matematice. Aceasta îi ajută pe elevi să își exprime gândurile, să își împărtășească strategiile de rezolvare a problemelorși să susțină cu argumente demersul. Din perspectiva elevului, metoda se dovedeşte eficientă în situaţia în care acesta are certitudinea că activitatea sa va fi apreciată corect. Astfel, dacă elevul ştie că va trebui să realizeze un produs sau că va fi evaluat ca o parte a întregului grup, atunci el va încerca să lucreze eficient. Din perspectiva profesorului, metoda este eficientă pentru că, în acest fel, el reuşeşte să se

„multiplice”: unii dintre elevii clasei îşi asumă, pe parcursul activităţii, rolul de profesor şi oferă ajutor colegilor cu rămâneri în urmă. În plus, lucrul în grup permite învăţarea diferenţiată. Este util ca, periodic, profesorul să evalueze eficienţa activităţii de grup prin diverse metode ce vizează mai ales chestiuni meta-cognitive.

- ✓ Utilizarea problemelor deschise: Profesorii pot utiliza probleme deschise și provocatoare care să încurajeze elevii să gândească critic și să exploreze diverse soluții. Aceste probleme pot fi adaptate pentru a aborda diverse concepte matematice și pentru a stimula creativitatea elevilor.
- ✓ Aplicarea matematicii în contexte reale: Profesorii pot integra matematica în contexte reale și relevante pentru elevi, cum ar fi probleme legate de bugetul personal, planificarea unei călătorii sau proiectarea unei grădini. Aceasta îi ajută pe elevi să vadă utilitatea matematicii în viața de zi cu zi și să aplice cunoștințele în situații practice. De exemplu geometria în spaţiu este mai greu înțeleasă de către elevi pentru că lucrează cu convenţii de desen şi de notaţie. În absenţa unor obiecte pe care să le manipuleze, elevul are doar o înţelegere formală asupra proprietăţilor configuraţiilor spaţiale.
- ✓ Încurajarea explorării și a investigației: Profesorii pot încuraja elevii să exploreze și să investigheze concepte matematice în mod independent sau în grupuri mici. Acest lucru îi ajută pe elevi să dezvolte curiozitatea și să descopere noi modalități de rezolvare a problemelor.

Prin adoptarea acestor strategii și metode de predare, profesorii pot cultiva învățarea profundă în matematică și pot ajuta elevii să devină gânditori critici și creativi în rezolvarea problemelor matematice. Astfel, matematica nu va mai fi percepută doar ca o materie abstractă și dificilă, ci și ca un instrument puternic și util pentru rezolvarea problemelor din viața reală.

În încheiere, propun spre reflecție următoarea afirmație: „profesorii predau despre matematică, nu cu matematica”. Cât de mult ar trebui să mai avem o abordare tradițională a predării matematicii, care pune accent pe matematica gata descoperită, pe memorarea teoriei și aplicarea ei în rezolvarea de exerciții și probleme. Dacă profesorii se concentrează mai mult pe furnizarea de informații și mai puțin pe facilitarea unor experiențe de învățare semnificative, elevii nu vor reuși să perceapă matematica drept un domeniu dinamic, care implică investigație, descoperire, gândire critică. În schimb, predarea matematicii „cu matematică” înseamnă crearea de oportunități pentru ca elevii să exploreze și să aplice activ conceptele matematice în contexte reale semnificative, dezvoltând înțelegerea profundă și aprecierea utilității matematicii în viața de zi cu zi.

IMPORTANȚA DISCIPLINEI ȘTIINȚE ÎN PROCESUL DIDACTIC

Prof. Marin Maria

Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani

Obiectivul central al disciplinei Științe îl constituie observarea și perceperea lumii înconjurătoare în întregul său, cu toate elementele componente și procesele și fenomenele caracteristice, precum și activitatea de învățare prin procesul de înțelegere și aplicare.

Încă din învățământul primar se dorește ca în demersul didactic să aibă loc o schimbare de la „ce se învaţă ?" la „de ce se învaţă ?", iar beneficiile acestei schimbări pot fi:

- creșterea caracterului formativ al activității de învățare;
- stimularea interesului cognitiv care are ca finalitate a efortului depus competențele pe care le dobândește copilul.

Prin predarea-învățarea disciplinei Științele naturii se urmărește modul cum școlarii se raportează la mediul în care trăiesc și se formează ca oameni și nu o acumulare de fapte și de informații științifice care să conducă la însușirea unor concepte. În calitate de furnizor al principalelor instrumente de acțiune asupra mediului natural înconjurător, științele trebuie să stabilească anumite limite între care această acțiune este permisă și poate contribui la conservarea mediului. Și aici vorbim despre o altă componentă de bază a disciplinei, și anume, educația ecologică.

Implementarea programei disciplinei Științe ale naturii vizează competențele și capacitățile ce interacționează spre a fi dezvoltate prin implementarea programei școlare, utilizându-se:

- metoda studiului individual;
- înțelegerea informațiilor de natură științifică;
- valorificarea informațiilor acumulate la disciplina *Științe ale naturii*;
- relaționarea copilului cu mediul natural și social.

La aceste competențe și capacități se adaugă și atitudinile și comportamente ca: grija față de mediul înconjurător;

- preocuparea față de sănătatea proprie și a celor din jur;
- interesul pentru argumentarea logică;
- curiozitatea și preocuparea față de elementele și fenomenele naturale din mediul înconjurător;
- argumentarea logică a fenomenelor naturale;

- independența procesului psihic al gândirii.

Studierea și dezvoltarea acestor concepte și competențe începe cu debutul în clasa pregătitoare, materia numindu-se *Matematică și explorarea mediului* și este continuată cu disciplina *Matematică și științe ale naturii* care se va finaliza la sfârșitul învățământului primar.

Noutăți în curriculum-ul pentru învăţământ primar în ciclul achiziţiilor fundamentale

Nicolae Iorga spunea că „Școala cea mai bună e aceea pe care o doreşte şi o iubeşte mai mult şcolarul decât profesorul”.

În învățământul primar, în raport cu discipline studiate la clasele pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, apare o disciplină nouă - Matematică şi explorarea mediului - și face parte din aria curriculară *Matematică şi Ştiinţe ale naturii*. Această disciplină se realizează printr-o abordare integrată a conceptelor specifice domeniilor *Matematică și Științe ale naturii,* conducând la o facilitare a învățării prin corelarea informațiilor teoretice cu cele practice din mediul înconjurător.

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor învățării contribuie la dezvoltarea competențelor cheie la școlarii mici și îi plasează pe aceștia în situații de a dobândi competențe necesare în viață și cu respectarea particularităților specifice vârstei.

Cele două discipline, *matematică* și *științe ale naturii* sunt studiate într-un singur program pentru că au multe elemente în comun și asigură premisele unei abordări logice a învățării, coerente. În viața de zi cu zi copilul este pus în situații în care își pune întrebări și identifică soluții de rezolvare, face apel la concret, iar abordarea integrată ușurează mult procesul de asimilare, asigurând formarea competențelor necesare parcurgerii perioadei școlarității.

Aria curriculară Matematică şi ştiinţe ale naturii, disciplina Matematică şi explorarea mediului - Competenţe generale

Programa disciplinei *Matematică şi explorarea mediului* este elaborată potrivit unui nou model de proiectare curriculară, centrat pe competenţe. Construcţia programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul primar. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competenţe permite accentuarea scopului pentru care se învaţă şi a dimensiunii acţionale în formarea personalităţii elevului.

Programa disciplinei *Matematică şi explorarea mediului* este elaborată într-o viziune nouă, potrivit unui model de proiectare curriculară, centrat pe competenţe. Programa este construită astfel încât să poată contribui la dezvoltarea profilului de formare al elevului din învățământul primar

În accepţiunea Comisiei Europene, definiţia competenţelor – cheie este următoarea: „Competenţele - cheie reprezintă un pachet transferabil şi multifuncţional de cunoştinţe, deprinderi (abilităţi) şi atitudini de care au nevoie toţi indivizii pentru împlinirea şi dezvoltarea personală, pentru incluziune socială şi inserţie profesională. Acestea trebuie dezvoltate până la finalizarea educaţiei obligatorii şi trebuie să acţioneze ca un fundament pentru învăţarea în continuare, ca parte a învăţării pe parcursul întregii vieţi".

Competențele generale urmărite la disciplina *Matematică şi explorarea mediului* sunt:

- Utilizarea numerelor în calcule elementare
- Evidenţierea caracteristicilor geometrice ale unor obiecte localizate în spaţiul înconjurător
- Identificarea unor fenomene/relaţii/structuri din mediul apropiat
- Generarea unor explicaţii simple prin folosirea unor elemente de logică
- Rezolvarea de probleme pornind de la sortarea şi reprezentarea unor date
- Utilizarea unor etaloane convenţionale pentru măsurări şi estimări

Rolul activităților matematicii în învățământul primar este acela de a iniția copilul în procesul de matematizare cu scopul de a asigura înțelegerea unor modele uzuale ale realității având ca ipoteză de lucru specificul formării reprezentărilor matematice pe categorii de vârstă.

Acest proces de matematizare trebuie conceput ca o succesiune de activități – observare, deducere, concretizare, abstractizare - fiecare dintre ele conducând elevul către un alt nivel.

Bibliografie

1. Dulamă, M.L., (2000), , *Strategii didactice,* Ed. Clasium, București.

2. Golu, M., (2000), Fundamentele psihologiei, Editura „România de mâine", Bucureşti.

3. Ionescu, M., Bocoş, M., (2001), *Cercetarea pedagogică şi inovaţia în învăţământ,* în „Pedagogie. Suporturi pentru formarea profesorilor", Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

PROIECTAREA INTEGRATĂ ÎN PERIOADA ACHIZIȚIILOR FUNDAMENTALE

Prof. Pușcașu Elena

Școala Gimnazială Nr. 1 Sulița, județul Botoșani

În lucrarea intitulată „Programe de învăţământ şi educaţie permanentă” scrisă de L. D’Hainaut se susține că: „Se acordă mai multă importanţă omului care merge decât drumului pe care îl urmează. Astăzi disciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbuşă, le abate de la rolul lor simplificator şi le închide în impasul hiperspecializării. Inconvenientele tot mai evidente ale compartimentării, necesitatea din ce în ce mai manifestă a unor perspective globale şi contestarea unui devotament faţă de obiect care face ca omul să fie uitat, au dus treptat la conceperea şi la promovarea a ceea ce s-a numit interdisciplinaritate.”

În sens general, a integra înseamnă a realiza interrelaționarea dintre anumite elemente, părți separate, cu scopul de a construi un întreg de nivel superior funcțional și armonios, rezultatul obținut fiind mai mult decât suma părților.

În sens restrâns, integrare înseamnă procesul și rezultatul acestuia prin care un element nou devine parte integrantă a unui ansamblu existent.

Integrarea, din perspectivă didactică, poate fi definită ca fiind acea asociere dintre obiecte de studiu diferite, din același domeniu sau din domenii diferite, în una și aceeași planificare și proiectare a activității de învățare.

Curriculumul integrat are următoarele caracteristici:

- ✓ combinarea și realizarea de conexiuni între diferite obiecte de studiu;
- ✓ stabilirea de relații între anumite concepte și procese din diferite domenii de studiu;
- ✓ corelarea rezultatelor procesului de învățare cu situații întâlnite în viața de zi cu zi;
- ✓ centrarea activității integrate pe realizarea de proiecte tematice;
- ✓ organizarea curriculumului pe unități tematice, având la bază diferite concepte și probleme;
- ✓ flexibilizarea și gestionarea resursei de timp și în clasele de elevi, maximizând folosirea timpului de învățare pentru „împrumuturile” dintr-o arie curriculară pentru a fi utilizate ca suport în alta.

Odată cu introducerea în sistemul de învățământ a predării integrate părerile pro sau contra nu au întârziat să apară.

Iată câteva argumente „pro" predare integrată:

- ✓ angajarea responsabilă a școlarilor în activitatea de învățare;
- ✓ valorificarea valențelor formative ale activității elevilor prin activitatea de grup, încurajând comunicarea și relaționarea permanentă;
- ✓ diminuarea rolului cadrului didactic de „furnizor de informaţii" și transformarea lui într-un orchestrator al procesului de învățământ, într-un factor de „sprijin", şi „facilitator" și „mediator";
- ✓ profunzimea, trăinicia şi reactivarea rapidă a cunoştinţelor, generate de perspectiva integrată asupra cunoaşterii, prin intensificarea relaţiilor dintre concepte, idei, practici şi teme abordate în şcoală şi în afara ei;
- ✓ abilitatea metodologică a cadrelor didactice pentru integrarea curriculară: coordonare între temele abordate clasic şi cele realizate integrat, stabilirea modalităţilor de evaluare formativă a performanţelor individuale şi a celor obţinute în învăţarea prin colaborare, precum şi organizarea proiectelor într-o schemă orară coerentă;
- ✓ acoperirea rupturilor apărute între discipline;
- ✓ rezolvarea de probleme.

Pedagogul Johann Heinrich Pestalozzi, lansa îndemnul „Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte când acţiunea, faptul însuşi, sunt posibile", accentuând importanța implicării copilului în activități practice cotidiene.

Școala, prin slujitorii ei, are menirea de a-i învăța pe copii să învingă anumite obstacole în procesul de învățare prin intervențiile sale reale, situându-i într-un dialog permanent cu mediul, determinându-i să-și exerseze capacitatea de a opta și de a lua decizii. Astfel, școala, ca fenomen educațional trebuie să sufere niște transformări majore de restructurare adaptativă, care să genereze un spațiu complex și elaborat în scopul stimulării procesului de învățare, de dezvoltare a capacității de transferare de informații între discipline, de colectare, de sintetizare și de folosire sistematică și integrată a competențelor (cunoștințe, atitudini, valori) dobândite prin studierea la clasă a unor discipline. Vorbim de o schimbare radicală în modul de realizare a cunoașterii care transferă importanța, accentul de la o cunoaștere de tip disciplinar la una transdisciplinară. Se renunță treptat la fragmentarea pe discipline în favoarea integrării acestora.

În literatura de specialitate actuală integrarea curriculară este descrisă ca fiind o

modalitate inovatoare de proiectare a curriculumului, care presupune sintetizarea și organizarea conținuturilor învățării a diferitelor domenii ale cunoașterii, astfel încât să se asigure că școlarul își formează o imagine logică, coerentă și unitară despre lumea reală în care trăiește. Abordarea unor teme și formarea competențelor au fost formate separat, în interiorul unei discipline, iar curriculumul integrat vizează crearea de conexiuni semnificative între acestea, contribuind la formarea unor valori și atitudini. Abordarea integrată ridică însă o serie de probleme complexe referitoare la abilitatea metodologică a cadrelor didactice, stabilirea modul de evaluare a fiecărui elev, în special atunci când se folosește ca formă de organizare grupul de elevi (învățarea prin cooperare).

Integrarea conținuturilor, cu toate avantajele ei, are și unele dificultăți și limite:

- ✓ imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoștințelor specializate;
- ✓ dificultăți întâmpinate de către cadre didactice în predarea disciplinelor integrate;
- ✓ reticența la schimbare a unor cadre didactice;
- ✓ lipsa de tradiție pedagogică a integrării.

Metoda predării integrate motivează elevii să se implice mai mult în activitatea de învățare, atât din punct de vedere efectiv cât și afectiv, prin antrenarea unor surse variate și plăcute, prin prezentarea conținuturilor cu ajutorul experiențelor de viață, a învățării prin descoperire. Învățarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică pentru că sprijină dezvoltarea concomitentă a mai multor domenii. Pentru ca elevii să poată asimila informațiile furnizate, procesul educațional trebuie să fie unul creativ, complex, interdisciplinar, iar scenariul didactic realizat de profesor să fie cât mai atractiv și interesant pentru elevi. Trebuie avută în vedere și distribuirea echilibrată a sarcinilor de învățare zilnică la fiecare centru de interes, în vederea realizării obiectivelor stabilite pentru fiecare activitate comună.

Integrarea conținuturilor trebuie să vizeze interacțiunea dintre discipline, sprijinirea cognitivă și metacognitivă a școlarilor și trebuie să aibă un caracter aparte, diferit de modul de abordare tradițională.

L. Ciolan afirmă că ,,succesul în viaţa personală, profesională şi socială e dat tocmai de capacitatea de a ieşi din cutia disciplinară, de capacitatea de a realiza conexiuni care să conducă la realizarea eficientă a problemelor concrete.” (L. Ciolan, „Dincolo de discipline”)

Rolul cadrului didactic este acela de a construi ,,puzzle story” flexibil pentru fiecare școlar cu un design instrucţional în strânsă concordanță cu stilurile de învățare ale acestuia și cu propriul stil de predare. În traseul strategic se impun schimbări la nivelul de concepere prin

raportare permanentă la tipul de învățare promovat, la specificul organizării experiențelor de învățare în contexte largi și global promovate de perspectivele de integrare curriculară.

Bibliografie

1. Neagu, M., Petrovici, C., (2002), *Elemente de didactică matematică în grădiniță și în învățământul primar,* Editura AS'S, *Iași.*
2. Nicola, I., (1992), *Pedagogie,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
3. Sas, C., (2006), *Activitatea şi personalitatea cadrului didactic pentru ciclul primar,* Editura Universităţii din Oradea, Oradea
4. Pantelimon, G., Verza, E., Zlate, M., (1993) - „Psihologia copilului", E. D. P. Bucureşti
5. Piaget, J., (1972), - *Psihologie şi pedagogie*, EDP, Bucureşti.
6. Sălăvăstru, D., (2004), Psihologia educaţiei, Editura Polirom, București.
7. Schaub, H., Zenke, K.,G., (2001), *Dictionar de pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi

IMPORTANȚA CUNOAȘTERII LIMBII ROMÂNE LITERARE PENTRU FORMAREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ

Prof. Belecciu Aurica

Școala Gimnazială nr. 2 Sîrbi, comuna Vlăsinești, județul Botoșani

Limba unui popor este darul cel mai de preț primit de la generațiile trecute și care trebuie păstrat cu sfințenie pentru a putea fi transmis generațiilor viitoare.

Marii noștri scriitori au definit limba noastră în cele mai frumoase și dulci cuvinte. Astfel, Nichita Stănescu, afirma că: „A vorbi despre limba în care gândeşti – a gândi – gândire se poate face numai într-o limbă – în cazul nostru a vorbi despre limba română este ca o duminică. Frumuseţea lucrurilor concrete nu poate fi decât exprimată în limba română. Pentru mine iarba se numeşte iarbă, pentru mine arborele se numeşte arbore, malul se numeşte mal, iar norul se numeşte nor! Ce patrie minunată este această limbă (...) noi, de fapt, avem două patrii coincidente: o dată este patria de pământ şi de piatră şi încă o dată este numele patriei de pământ şi de piatră. Numele patriei este tot patrie, o patrie fără de nume nu este patrie. Limba română este patria mea".

Fiecare dintre noi definim limba română așa cum gândim și simțim pentru că nu este posibilă gândirea fără învelișul material al vorbirii. Noi comunicăm prin cuvinte, propoziții, fraze, iar ideile nu se pot naște dacă nu ar exista „patria de cuvinte."

Limba noastră este o adevărată comoară. Mi-e drag să o vorbesc și să o ascult pentru că este leagănul copilăriei mele, al viselor mele, e limba părinților mei, a bunicilor…E limba în care mi-am strigat pentru prima oară „mama" și „tatăl", frații și surorile, iar ei mi-au răspuns în aceeași limbă. E limba în care mama îmi cânta, bunica îmi citea povești, preotul predica duminică la biserică, doamna învățătoare mă învăța tainele cititului și ale scrisului, e graiul în care recitam poezii la serbările școlare…. În aceeași limbă au trăit strămoșii noștri, scriitorii noștri și-au scris operele literare, și-au strigat bucuria și necazul în lungul și zbuciumatul drum al istoriei. Limba este glasul suferinţei neamului, este glasul istoriei noastre, al moşilor şi strămoşilor noştri care au înroşit glia cu sângele lor, pentru păstrarea graniţelor, a fiinţei naţionale.

Nici nu e foarte important dacă locuiesc în interiorul granițelor țării mele în care s-a cristalizat poporul roman, pentru că oriunde m-aș afla toți cei care vorbim limba română suntem români. Fără limba română ne-am simți ca niște oameni fără identitate, care nu știu de unde vin și încotro se îndreaptă. Limba română este patria noastră, care înseamnă trecut, prezent și viitor.

Deschiderea granițelor țării ne oferă oportunități de a călători în lumea largă, iar când departe de țară auzim cuvinte în dulcele grai românesc ne tresaltă inima de bucurie. Și asta pentru că, așa cum copacul are un singur loc în care și-a înfipt puternic rădăcinile, așa și omul are o singură țară și o singură limbă. Din istorie am învățat că limba română s-a născut odată cu poporul român, iar noi suntem cei care trăim prin limba maternă și ne mândrim cu ea. Avem însă și o datorie sacră, aceea de a păstra tot ce-i românesc - tradiții, obiceiuri, folclorul, codrii milenari, glia etc.

Limba română este trăinicia noastră de milenii și trebuie să o păstrăm veșnic vie, astfel încât ea să lumineze precum Steaua lui Eminescu din poezia „Luceafărul".

Studierea limbii creează posibilități de dezvoltare plenară a copiilor, deschizându-le largi perspective spre o viață spirituală bogată. Se știe că omul cu un limbaj sărac are și o gândire limitată, confuză, fără multe idei și o capacitate de creație săracă și lipsită de valoare. Predarea în școli a disciplinei Limba și literatura română conduce la dezvoltarea gustului pentru lectură, formând elevilor competențe de a stabili valori și principii la formarea unui creator de literaturi receptiv la valorile artistice, capabil să manifeste interes pentru cunoașterea și însușirea limbii române.

Știm că elevii își însușesc limba încă înainte de a o studia, din mediul familial, dar școala are rolul de a clarifica în mod teoretic cunoștințele empirice ale copiilor, de a le adânci și clarifica. Studiul limbii române are ca scop unificarea vorbirii tuturor copiilor din întreaga țară în conformitate cu normele limbii literare. Încă din perioada achizițiilor fundamentale - clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, copiii dobândesc cunoștințe despre sunetele limbii române, despre modalitatea de combinare a acestora în silabe și cuvinte, apoi propoziții. În clasele mai mari își însușesc cunoștințe de fonetică sintactică, intonație, accent, ritm, sintaxă, propoziții enunțiative, exclamative, interogative. Clarificarea acestor noțiuni vor conduce elevii spre o citire și o vorbire mai expresivă și mai ales către o **citire expresivă**.

Un deziderat al educației contemporane îl constituie „construirea unei personalităţi autonome, capabile de gândire critică şi creativă" prin echilibrarea elementelor care compun personalitatea elevului. Conţinuturile programei trebuie să aibă în obiectiv comunicarea culturală, spirituală, interumană etc., valorificarea tuturor tipurilor de limbaj, a experienţelor culturale provenite din mediile sociolingvistice ale beneficiarului de educaţie.

Prin studierea limbii române, elevii își îmbogățesc numărul de cuvinte active, înțeleg sensul cuvintelor, creează cuvinte noi, fiind deci, creatori de limbă. Cunoștințele de limbă îi ajută pe elevi să se exprime corect și frumos, înlăturând practica vorbirii la întâmplare, clișeică numită „limbă de lemn." Studiul limbii române contribuie la dezvăluirea necontenită a tezaurului expresiv al limbii noastre, bogăția de cuvinte și forme gramaticale, care permit exprimarea ideilor, a gândirii și simțămintelor noastre. Contribuie, de asemenea, la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de observație, a capacității de analiză, de sinteză, de comparare, de generalizare, precum și la formarea de priceperi și deprinderi de exprimare literară a ideilor și sentimentelor.

Funcția socială a limbii impune calitățile pe care aceasta trebuie să le îndeplinească, și anume: claritate, corectitudine, concizie, expresivitate etc. A vorbi nu înseamnă numai a comunica gânduri și simțăminte, ci a produce un efect, acela de a impresiona, de a convinge, a determina o acțiune. Elevii trebuie să cunoască mijloacele prin care se obține expresivitatea comunicării orale și scrise: comparații, epitete, metafore etc. Pentru ca elevii să aibă o vorbire precisă, nuanțată, trebuie învățați să aleagă cele mai potrivite expresii care dau culoare și nuanță în comunicare orală și scrisă. Cuvintele alese trebuie încadrate în contextele potrivite în care se realizează procesul de comunicare, iar ideile înlănțuite în chip logic să aibă o formulare corectă din punct de vedere gramatical.

Noi, dascălii, știm că însușirea limbii române este de înaltă îndatorire, pentru că aceasta este instrumentul care ne ajută să ne exprimăm prin vorbire sau în scris, idei, trăiri, cunoștințe și să stabilim multiple relații între noi, oamenii.

Studiul limbii române este condiția primordială în realizarea scopului fundamental al școlii în secolul XXI.

Studierea limbii române în perioada școlarității mici contribuie la formarea unui elev cu o cultură comunicațională de bază, capabil să înțeleagă lumea în care trăiește, să relaționeze cu cei din jur, să fie capabil să rezolve anumite probleme concrete apărute în viața de zi cu zi, să poată fi capabil de învățare pe tot parcursul vieții, să manifeste sensibilitate la frumosul ce-l înconjoară creat de om sau de natură.

Limba este un instrument de activitate umană și îndeplinește mai multe funcții, cum ar fi: comunicativă, cognitivă, nominativă și cumulativă.

Funcția comunicativă este un mijloc de comunicare care permite persoanelor să comunice, exprimându-și gândurile și să le transfere altei persoane care înțelege și reacționează. Această funcție presupune realizarea comunicării prin comunicare, influență și exprimare a emoțiilor, stărilor și sentimentelor.

Funcția cognitivă este legată de faptul că limba este indisolubil legată de gândire, iar rezultatele acesteia le utilizăm în comunicare prin verbalizare.

Funcția nominativă se referă la faptul că omul gândește în categorii, iar în cunoaștere el denumește concepte și fenomene pentru el însuși. Această funcție este strâns legată de cognitiv pentru că toate cunoștințele poartă o denumire. În absența acesteia, funcția nominativă este îndeplinită printr-o descriere.

Funcția cumulativă este asociată cu strângerea și stocarea de informații. Spre exemplu, în cazul pierderii de tradiții orale există posibilitatea studierii unor lucrări vechi, putându-se trage concluzii despre trecutul unui popor.

După unii lingviști există și alte funcții ale limbii, de exemplu, cele estetice.

Literatura este o adevărată artă care folosește cuvintele pentru prezentarea lumii în care trăim. Operele literare se bucură din partea copiilor de o atenție sporită pentru că acestea contribuie la modelarea caracterelor și la formarea personalității copiilor. Astfel, aceștia sunt educați în spiritul cinstei și al adevărului, al corectitudinii, curajului, demnității- trăsături morale care contribuie la formarea personalității copilului și care țin de caracterul formativ al

literaturii. Adevărul, Binele, Frumosul, Libertatea, Dreptatea , Frumusețea, Generozitatea, Perseverența etc. sunt valori fundamentele ale omenirii cu valori etern umane.

Studierea literaturii române în școală reprezintă o contribuție majoră la realizarea educației multilaterale prin cultivarea gândirii, prin formarea concepției despre lume și viață, prin cultivarea gustului pentru frumos, prin dezvoltarea gustului pentru lectură și pentru creativitate.

„Sufletul unui popor trăiește în limba lui națională. În ea se întipăresc, printr-un îndelungat proces istoric, preocupările, frământările, aspirațiile, modul de a înțelege existența, adică întreaga lui spiritualitate”.

BIBLIOGRAFIA DE SPECIALITATE

1. Tehnologia didactică în proeictarea activității anuale, semestriale și a tipurilor de lecție în învățământul preuniversitar, Editura „Gheorghe Alexandru”, Craiova, 2005.
2. Metodica predării limbii și literaturii române în școala primară, gimnaziu și liceu, Editura Didactica Nova, Craiova, 2005.
3. Nica Elena, Băiașu Dora, Vlăsceanu Carmen, Literatură pentru copii, clasa aIII a, Editura Carminis, Pitești, 2003.
4. Antologie de texte literare pentru clasele I-IV, Editura Aramis, București, 2003.
5. www.edu.ro
6. www.didactic.ro
7. www.wikisource.ro

MANAGEMENTUL CONFLICTULUI ÎN CADRUL COLECTIVULUI DE ELEVI

Prof. Fociac Florentina Mariana

Școala Gimnazială Nr. 1 Săveni

Subteme;

1. Conceptul de rezolvare a conflictului
2. Factorii de escaladare şi diminuare a conflictelor
3. Dimensiuni actule ale preocupărilor pentru studierea şi practica rezolvării conflictelor

_____

1. Conceptul de rezolvare a conflictului

Ce este rezolvarea de conflicte?

Aproape întotdeauna putem face ceva în faţa unui conflict. Când nu reuşim să-l rezolvăm (prin lichidare, găsind soluţii care să satisfacă toate părţile implicate), îi putem da un răspuns care să-l îndrume într-o direcţie pozitivă, ajutând disputanții să-şi cunoască nevoile şi să-şi exprime trăirile mai amplu, sau, putem orienta spre depășirea conflictului.

Rezolvarea conflictului a fost studiata mai târziu şi mai puţin decât conflictul în sine, pentru care s-au elaborat teorii începând cu Darwin, Freud şi Marx-Engels şi terminând cu K. Lorenz în etologie, sau teoriile agresivităţii în psihologie, de exemplu. Autorii s-au aplecat asupra rezolvării conflictului după cel de-al doilea război mondial, în anii ’60, înregistrând un boom, o explozie numerică a studiilor, chiar dacă majoritatea erau canalizate spre conflictul armat, intrând în categoria „studiilor asupra păcii”.

Ca şi greutate, conflictul, indiferent de sursă, nu este altceva decât o piedică, un obstacol, un „atipic” în desfăşurarea lină, fluentă şi normală a lucrurilor (coabitare, colaborare), în atingerea scopurilor. Ai „probleme” când: ţi s-a terminat cartuşul pentru imprimantă înainte de ultimele trei pagini; eşti în staţia de tramvai şi afli că circulaţia tramvaielor s-a întrerupt pentru o oră, din cauza unei deraieri de pe şine, astfel încât rişti să întârzii la serviciu; ţi s-a rupt o curea de la geanta de voiaj în clipa în care ieşeai pe uşă.

„Problema” poate fi înțeleasă ca fiind orice obstacol apărut în cursul desfăşurării normale a activităţii: intelectuală, fizică, afectivă sau de oricare alt fel. „Dificultățile” pot avea o cauză obiectivă, nefiind implicate persoane, sau psihosocială. În primul caz recunoaştem problema propriu-zisă, în cel de-al doilea caz vorbim despre probleme conflictuale, conflicte.

Natura exclusiv socială a conflictului (nu avem în vedere aici conflictul intrapersonal) nu-i reduce cu nimic din caracterul de „problemă”, în interacţiunea umană, nu doar efortul individual, cum este posibil în cazul rezolvării propriu-zise de probleme.

O dată recunoscut conflictul ca un gen specific de problemă, iar rezolvarea lui ca o rezolvare (creatoare) de probleme, an certificat abordarea conflictului printr-o metodologie dezvoltată în ariile rezolvării de probleme şi, într-o delimitare mai precisă, în aria rezolvării de probleme „creative”. Similaritatea, cel puţin parţială, dintre problemă şi conflict permite translarea modelelor de rezolvare a problemelor creative, mult mai elaborate şi deja validate atât experimental, cât şi în practică, în sfera rezolvării conflictelor.

Pattern-urile rezolvării de probleme, strategiile acesteia sunt utilizabile şi utilizate în rezolvarea conflictelor. Mai mult încă, rezolvarea conflictelor a început să preia din problematica creativităţii, metode, demersuri, atitudini de rezolvare creativă a problemelor.

S-au avansat multe definiţii ale rezolvării conflictului. Una dintre cele mai satisfăcătoare pare a fi cea formulată de J. Burton: „Rezolvarea conflictului înseamnă lichidarea lui prin motive analitice, care presupun accederea la rădăcina problemei şi obţinerea unui rezultat ce este văzut de ambele părţi ca fiind o soluţie permanentă a problemei” (1998, p.2.).

Examinarea riguroasă a problemei conflictului şi demersul sistematic, planificat al soluţionării, precum şi raţionamentul obiectiv, detaşat de emoţionalitate sunt elementele a ceea ce Burton numeşte metode analitice.

Dacă rezultatul unui conflict nu este acceptat de toate părțile implicate în conflict, acesta nu garantează cconstanta soluției. Astfel, încheierea conflictului este una provizorie, părțile disputante putând reactiva oricând conflictul. De aceea, soluția unui conflict bine rezolvat trebuie să fie acceptată de toate părțile ca soluție finală, irevocabilă, permanentă a ,,problemei”.

2. Factorii de escaladare şi diminuare a conflictelor

„În acţiunea unei fiinţe raţionale atât binele, cât şi răul”

1. Un conflict va fi accentuat dacă:

Alte persoane se implică ţi iau parte la conflict;
Cealaltă parte este considerată un inamic sau o persoană „rea”;
Una sau ambele persoane se simt ameninţate de cealaltă;
Nu există o perioadă în care au colaborat şi nici nu sunt interesate să menţină o relaţie;
Problemele implicate sunt văzute ca extrem de importante;

Există o lipsă de abilităţi de rezolvare a conflictului.

2. Un conflict va fi diminuat dacă:

Persoanele implicate sunt imparţiale şi de încredere;
Cealaltă parte nu este etichetată; părţile sunt capabile să se concentreze mai degrabă asupra problemelor decât asupra lor însele;
Ameninţările sunt retrase, se renunţă la ele sau sunt reduse;
Persoanele implicate au cooperat anterior disputei şi sunt dispuse să continue relaţia;
Interesele sunt văzute ca fiind de negociat, deoarece nu implică principii fundamentale;
Persoanele implicate primesc ajutor pentru rezolvarea problemelor şi tehnicii de rezolvare a conflictului.

3. Dimensiuni actule ale preocupărilor pentru studierea şi practica rezolvării conflictelor

Ca preocupări demarate prin deceniul şapte, sub formă de teme subiacente, capitole din lucrări sau chiar mici studii, ceea ce promotorii actuali ezită încă să denumească „ştiinţa" rezolvării conflictelor, optând pentru sintagma mai modestă „rezolvarea conflictelor" sau „studiul rezolvării conflictelor", are şansa să devină o ştiinţă de sine stătătoare.

Studiul rezolvării conflictelor valorifică informaţii din: psihologie, antropologie, sociologie, istorie, politică, drept, management, filozofie, studii asupra religiei, asistenţă socială şi creatologie, o disciplină în curs de constituire. Rezolvarea conflictelor include studierea şi exersarea unor tehnici în domeniile gândirii, comunicării şi comportamentului, precum şi rezolvarea problemelor, medierea şi negocierea. Deşi ca bază teoretică este importantă, rezolvarea conflictelor este, cel puţin în această fază, o disciplină esenţialmente practică, ce se ocupă de rezolvarea conflictului actual, în situaţii reale. Principiile şi tehnicile rezolvării conflictului rămân identice în toate domeniile: în viaţa personală sau profesională, în relaţiile de conducere şi industriale, în asistenţa socială, psihologie şi consiliere, în drept şi comerţ, în educaţie.

Disciplina rezolvării conflictelor se edifică pe câteva idei fundamentale, care contrariază prejudecăţile şi atitudinile noastre faţă de fenomenul conflictual.

❖ Lărgirea sensului conceptului de conflict, care include acum atât diferenţele dintre oameni, capitale, dar şi minore, cât şi micile probleme cotidiene, din categoria micilor frustrări, impedimente, contrarietăţi. Mai mult, disciplina rezolvării conflictului este indisolubil legată de aspectele privind cooperarea, colaborarea, relaţiile umane constructive.

❖ A doua premisă a rezolvării conflictului este acceptarea conflictului, recunoaşterea omniprezenţei sale. De fapt, nu ideea omniprezenţei conflictului este nouă, ci aşezarea ei la temelia unei noi discipline – rezolvarea conflictelor.

A ignora conflictului interuman sau a-l nega jenaţi, a-l ascunde acolo unde este exclus ca el să nu existe, a declara demagogic că propria persoană (sau noi) trăieşte într-un climat absolut steril, fără germenii contradicţiilor înseamnă a duce politica păguboasă a struţului, lăsând conflictul liber să se dezvolte malign. La nivel macrosocial, s-a văzut că mascarea deliberată a conflictului, negarea lui publică ţin de natura regimurilor autoritare, iar cetăţenii născuţi şi crescuţi într-un astfel de climat vor fi inevitabil marcaţi de această atitudine.

❖ Transformarea conflictelor, tradiţionale percepute îndeobşte ca evenimente negative şi distructive, în oportunităţi, şanse de progres. Se produce schimbarea perspectivei şi a atitudinii faţă de conflicte, în sensul de pozitivare a acestora.

❖ Întru-un autentic spirit etic, fairplay, democratic, disciplina RC propune o nouă abordare, finalitatea şi, implicit, metodă de rezolvare a conflictelor, una la sfârşitul căreia ambii sau toţi protagoniştii beneficiază de avantajele care în mod curent revin exclusiv învingătorului: victorie-victorie (câştig, câştig). Este „filosofia" rezolvării conflictelor, forţa ei (oferă o rezolvare de durată, definitivă chiar, întrucât convine integral părţilor implicate în consecinţă este acceptată de ele), temeiul etic şi psihologic.

În multe ţări, o largă varietate de organizaţii axate pe RC oferă: servicii alternative de mediere, consiliere; cursuri internaţionale pentru cei care lucrează în domeniul drepturilor omului şi al păcii în situaţii de instabilitate; cărţi, manuale, casete audio/video; programe de RC şi instituirea unui climat cooperant de muncă în organizaţia – client; facilitatea şedinţelor de rezolvarea unor conflicte din cadrul unor echipe, organizaţii; asistenţă pentru formatorii începători în RC; programe pentru profesori/educatori. Deosebit de solicitate par a fi medierea la locul de muncă şi la şcoală, arbitrajul comercial, consilierea familială, negocierea legală şi diplomaţia internaţională.

În România predecembristă, problematica conflictului a fost intersectată accidental. La începuturile psihologiei sociale româneşti a conflictului vom găsi câteva abordări, dar fie nespecifice (Psihologia conduitei – Stela Teodorescu, Cultura relaţiilor interpersonale – Elena Zamfir, ori Dinamica grupurilor – Adrian Neculau), fie mult prea parţială, limitate, conflictele de adaptare socială (Emil Bologa) sau „instinctele sociale, patimile şi conflictele cu remediile lor morale" (N. C. Paulescu); conflictele adolescenţei, dar şi între generaţii (Nicolae Cosmovici); şi preocupările lui Tiberiu Rudică în studiul situaţiilor conflicuale frustrante şi stresante. Nu putem ignora încercarea de identificare a „contradicţiilor sociale în socialism"

(Ion Tudosescu, Aculin Cazacu), considerate motor al dezvoltării sociale. Contradicţiile trebuie cunoscute în specificul lor conflictual şi formele lor concrete, trebuie identificat rolul pe care-l ocupă în dinamica socială. Scopul acestor cercetări era, desigur, acela de a le controla, de a nu le lăsa să se amplifice şi să devină antagoniste.

Ar fi o naivitate să credem că recuperarea handicapului ştiinţific în explorarea conflictului prin studii şi cercetări valorificate publicistic este suficientă. Avem nevoie de o strategie mai complexă: formarea de specialişti (formatori şi practicieni), educaţia instituţionalizată a tinerelor generaţii, (re)educarea adulţilor, practicarea rezolvării conflictelor (prin ceea ce se numeşte „rezolvarea alternativă a conflictelor", realizată în afara sălii de judecată: mediere, împăciuire, negociere).

Genul de servicii în soluţionarea conflictelor practicate în alte ţări cum este rezolvarea alternativă, va fi cu siguranţă practicat şi la noi cândva. Începutul l-au făcut câteva cadre ale universităţii şi cadrele didactice specializate/în curs de specializare, dar şi psihologii, asistenţii sociali, psihopedagogii care şi-au început formarea ca rezolvatori de conflicte şi/sau mediatori. Există un număr de cadre didactice pentru toate ciclurile de învăţământ preuniversitar, care s-au calificat ca formatori naţionali în medierea conflictelor. Ulterior, după ce vom fi format formatorii, aceşti vor putea oferi servicii inclusiv viitorilor beneficiari ai programelor de iniţiere şi antrenament în rezolvarea conflictelor altora (părinţii, profesorii, managerii/liderii).

METODE ŞI TEHNICI INTERACTIVE DE PREDARE FOLOSITE LA CLASA I

Prof. Penciuc Diana Elena

Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

Metodele de învăţământ reprezintă căile folosite în procesul de învățământ atât de educatoare cât și de învățător în a-i sprijini pe copii să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile copiilor de a acţiona asupra naturii, de a folosi roadele cunoşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Dezideratele de modernizare şi de perfecţionare a metodologiei didactice se înscriu pe direcţiile sporirii caracterului activ al metodelor de învăţământ, în aplicarea unor metode cu un pronunţat caracter formativ, în valorificarea noilor tehnologii instrucţionale în suprapunerea

problematizării pe fiecare metodă şi tehnică de învăţare, reuşind astfel să se aducă o însemnată contribuţie la dezvoltarea întregului potenţial al copilului.

Deşi învăţarea este eminamente o activitate proprie, ţinând de efortul individual depus în înţelegerea şi conştientizarea semnificaţiilor ştiinţei, nu este mai puţin adevărat că relaţiile interpersonale de grup, sunt un factor indispensabil apariţiei şi construirii învăţării personale şi colective.

Învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă, dă o notă mai personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare aptitudinilor şi talentelor ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susţinută de foarte multe elemente de emulaţie, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă.

În condiţiile împlinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios şi o strădanie competitivă, în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obţinerea soluţiei corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple şi variate. Interacţiunea stimulează efortul şi productivitatea individului şi este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacităţi şi limite, pentru autoevaluare. Munca în grup permite împărţirea sarcinilor şi responsabilităţilor în părţi mult mai uşor de realizat, dezvoltă şi diversifică priceperile, capcităţile şi deprinderile sociale ale copiilor, sporeşte interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând copiii pentru învăţare. Grupul dă un sentiment de încredere, de siguranţă, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariţia fricii de eşec şi determină curajul de a-şi asuma riscul.

Prin aplicarea la clasă a metodelor interactive de grup, copiii îşi exercită capacitatea de a selecta informaţii, de a comunica idei şi deprind comportamente de învăţare necesare în viaţa de şcolar şi adult. Efortul lor trebuie să fie unul intelectual, de exersare a proceselor fizice şi de cunoaştere, de abordare a altor dimensiuni intelectuale, interdisciplinare. Metodele interactive acţionează asupra modului de gândire şi manifestare a copilului. Aplicarea lor trebuie făcută sub forma unui joc cu reguli. Prezentate astfel, ele atrag copiii în activitate, spre învăţare activă, spre cooperare. Metodele interactive de grup necesită mult tact din partea dascălilor, deoarece trebuie ca ei să-şi adapteze stilul didactic în funcţie de structura personalităţii copilului. Aşadar, pentru fiecare copil cadrul didactic trebuie să potrivească optim: gestul, munca, interjecţia, întrebarea, sfatul, orientarea, lauda, reţinerea, aprecierea, entuziasmul în raport cu situaţia.

Pentru a concretiza cele mai sus menţionate, ne-am oprit în ceea ce urmează asupra câtorva dintre metode:

„Explozia stelară” este o metodă de stimulare a creativităţii în munca de explorare a unui subiect care conduce investigaţia copiilor în cinci direcţii precise, determinate de întrebări.

Abordarea investigaţiei se iniţiază din centrul conceptului şi se „împrăştie” în afară, spre obţinerea de idei conexe. Munca se desfăşoară într-o atmosferă de relaxare a copiilor.

Aceasta este o metodă de investigare a unui subiect prin întrebări coordonatoare, precis direcţionate în vederea transpunerii corecte în activitate a acestei metode, am respectat etapele: obişnuirea copiilor să adreseze întrebări în scopul efectuării de noi descoperiri; confecţionarea unei steluţe mari şi a cinci steluţe mici; împărţirea grupei în cinci subgrupe, fiecare având sarcina de a formula întrebări specifice determinate de întrebările coordonatoare.

Exemplificăm prin următoarea activitate din domeniul limbă și comunicare, cu tema „Natură” şi subiectul „Zi de primăvară” - lectură după imagini. Scopul acestei activităţi a fost: consolidarea cunoştinţelor copiilor cu privire la anotimpul de primăvară; stimularea comunicării orale; exersarea operaţiilor gândirii, a atenţiei distributive.

Obiectivele operaţionale au fost:

O1 - să intuiască anotimpul prezentat în tablou;

O2 - să identifice elementele compoziţionale ale tabloului;

O3 - să descrie acţiunile şi legăturile dintre elementele compoziţionale ale tabloului;

O4 - să se exprime în propoziţii corecte, coerente, clare.

Întrebările folosite au fost:

CE? - Ce vedeţi în acest tablou ?

Ce anotimp este prezentat aici ?

Ce fac în livadă copiii ?

Ce păsări călătoare au sosit ?

Ce fac tractoarele pe câmp ?

CINE ? - Cine a sosit la cuib ?

Cine lucrează în livadă ?

Cine ară ogorul ?

Cine strigă puişorii să le dea mâncare ?

Unde ? - Unde au poposit berzele ?

-Unde şi-a făcut cuib rândunica ?

- Unde pasc oiţele iarba

-Unde se strâng frunzele şi crengile uscate ?

Când ? - Când sosesc păsările călătoare ?

-Când se plantează pomii în livadă ?

-Când văruiesc trunchiurile pomilor ?

-Când se seamănă seminţele ?

De ce ? - De ce s-a topit zăpada ?

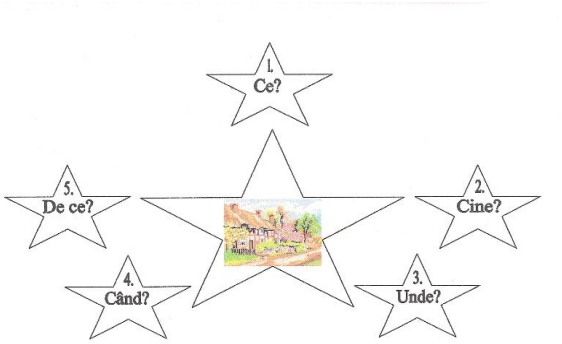
-De ce se ară ogorul primăvara ?

-De ce rândunelele îşi construiesc cuibul la streaşina casei ?

-De ce sunt tăiate crengile uscate în livadă ?

Se face sinteza parţială după fiecare set de întrebări. Sinteza generală se realizează în funcţie de nivelul clasei, de cadru didactic sau de către copii.

În partea a doua a activităţii fiecare copil primeşte un jeton cu o imagine de primăvară. Copilul o priveşte cu atenţie, formulează o propoziţie adecvată, apoi aşează imaginea pe steluţa centrală „Zi de primăvară".

Avantajele acestei metode sunt următoarele: stimulează creativitatea individuală şi în grup; dezvoltă şi antrenează operaţiile gândirii, atenţia distributivă; stimulează limbajul oral, comunicarea, activează vocabularul. Poate fi aplicată în activităţi variate: convorbiri, lecturi după imagini, jocuri didactice, povestiri, poezii, activităţi integrate.

„**Ciorchinele**" este o tehnică care antrenează gândirea liberă a copilului asupra unei teme şi facilitează realizarea unor conexiuni între idei, activând căile de acces şi actualizând cunoştinţele anterioare. Pune accentul pe realizarea de corelaţii.

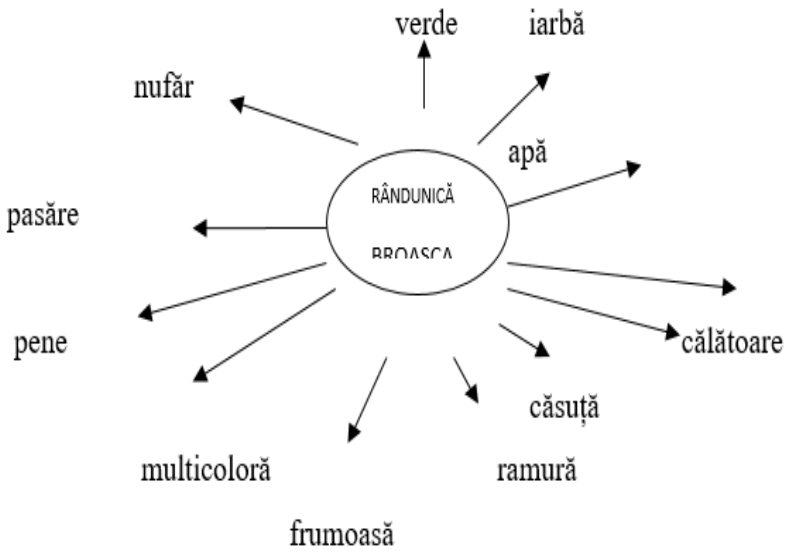
Obiectivul aplicării acestei metode este completarea cu noi informaţii a volumului de cunoştinţe deja acumulate de copii, structura cronologică a acestuia sugerând imaginarea unui ciorchine. Metoda exersează capacitatea copiilor de concentrare asupra unui anumit conţinut.

Exemplificăm din activitatea "Ce știm despre animale?" Scopul acestei activități a fost: consolidarea cunoștințelor despre animale domestice și sălbatice; exersarea deprinderilor de exprimare corectă, fluentă și coerentă în propoziții și fraze; educarea sentimentelor de dragoste pentru animale; cultivarea interesului și plăcerii pentru învățarea prin cooperare.

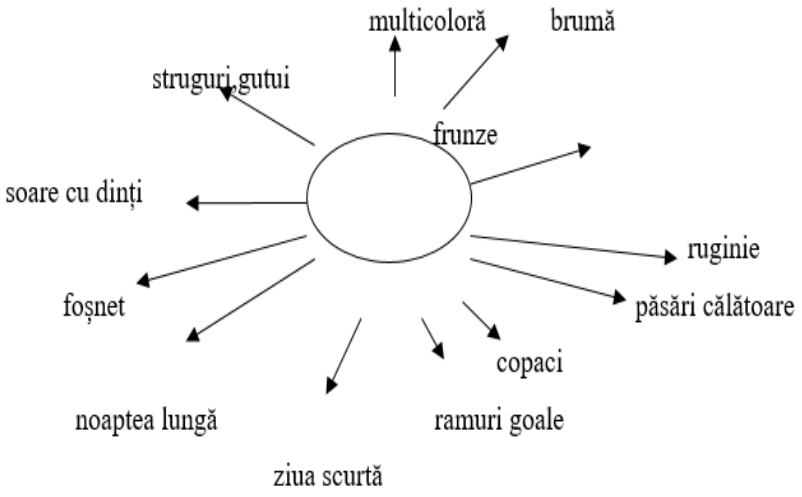
Obiectivele operaționale au fost:

- să rezolve sarcinile de lucru, cooperând în grup;
- să construiască un ciorchine simplu.

Sarcina pentru copii: gândiți-vă la cuvintele care vă vin în minte când rostiți cuvântul "Martinel".

Sarcina pentru copii: gândiți-vă la cuvintele care vă vin în minte când rostiți cuvântul “Azorel”.

„Să dezlegăm misterul” este una din metodele de învăţare activă care poate fi utilizată în învăţământ , metodă care dezvoltă gândirea critică şi creativă a copiilor.

Cadrul didactic formulează problema căreia copiii trebuie să-i găsească soluţia, rezolvarea. Copiii sunt împărţiţi în grupe eterogene, fiecare grupă primind un plic cu jetoane. Componenţii fiecărei grupe analizează jetoanele pentru a descoperi legături dintre evenimentele

ilustrate care ar putea duce la soluţionarea problemei. După sesizarea firului logic, voi aşeza jetoanele în ordine cronologică şi, după ce verifică succesiunea le lipesc pe o planşă.

Produsele finale vor fi expuse pe panou, raportorul fiecărei grupe îşi prezintă produsul, iar ceilalţi copii urmăresc, pun întrebări şi fac aprecieri.

„Trierea aserţiunilor" - Aserţiunea este „un enunţ care este dat ca adevăr". Metoda presupune analiza situaţiei date, din punct de vedere al trăsăturilor etice definitorii, în vederea decizionării printr-una dintre aserţiunile oferite pentru selecţie.

„Turul galeriei" este o tehnică de învăţare prin cooperare, care stimulează gândirea, creativitatea şi învăţarea eficientă, încurajând copiii să-şi exprime opiniile cu privire la soluţiile propuse de colegii lor.

„Diagrama venn" este o altă metodă de învăţare activă, care se foloseşte pentru a coopera, a observa, a analiza şi se poate utiliza în activităţile de învăţare şi fixare a cunoştinţelor copiilor.

„Convingeţi auditoriul că eşti..." este o metodă empatică prin care copilul este pus în situaţia de a juca un rol, de a intra în pielea unui personaj, a unei persoane.

„Metoda proiectului tematic" este o metodă intens şi cu succes utilizată în învăţământ la clasele mici. Tema este stabilită în funcţie de preferinţele şi propunerile copiilor.

Putem concluziona că metodele interactive pot fi instrumente importante pe care cadrele didactice le pot utiliza pentru activităţi interesante, dense, care ajută copiii să realizeze judecăţi de substanţă şi fundamentale, să sprijine copiii în înţelegerea conţinuturilor pe care să fie capabili să le aplice în viaţa reală.

Bibliogradfie:

1. Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, Metode interactive de grup, Editura Arves, 2002, Bucureşti.
2. Kurtis S. Mevedith, Steele L. Jeannie, Temple Charles, Învăţarea prin colaborare.
3. Revista „Învăţământul preşcolar", nr. 1-2, Editura ARLEQUIN, 2008.
4. Revista „Învăţământul preşcolar și primar", nr. 1 -2, Editura ARLEQUIN, 2014.

METODE DE EVALUAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. Surdu Cristina

Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

Conform Legii Educației Naționale scopul evaluării este acela de a orienta și de a optimiza învățarea.

Evaluările elevilor se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare pentru fiecare disciplină de studiu, iar rezultatele acestora se exprimă prin calificative.

Procesul de evaluare este complex și implică o diversitate de acțiuni și se identifică prin mai multe forme de evaluare:evaluarea inițială sau predictivă, evaluarea continuă sau formativă și evaluarea cumulativă sau sumativă.

Exemplu test de evaluare sumativă

Disciplina: Comunicare în limba română/ Clasa a II-a

Conţinutul testului

Citeşte textul:

Bătrâna şi vasul

O bătrână căra zilnic de la un izvor două vase cu apă atârnate de o cobiliţă. Unul dintre vase era bun, iar celălalt era crăpat. Vasul crăpat nu ajungea niciodată acasă cu toată cantitatea de apă pentru că o pierdea mereu pe drum. Era tare mâhnit din cauza aceasta, pe când celălalt era mândru de realizările lui.

Într-o zi n-a mai rezistat şi i-a spus femeii:

Îmi este tare ruşine că din cauza crăpăturii se scurge o parte din apă pe drum!

Femeia a zâmbit şi i-a spus:

Ai observat că pe partea ta a drumului sunt flori, însă pe cealaltă nu? Asta pentru că am ştiut defectul tău şi am plantat seminţe de flori pe partea ta a drumului. În fiecare zi, în timp ce ne întoarcem de la izvor, tu le uzi. De doi ani culeg aceste flori şi decorez masa cu ele. Dacă nu ai fi fost aşa, n-ar mai exista aceste frumuseţi care împrospătează casa.

Rezolvă următoarele cerinţe!

1. **Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect:**

- Femeia atârna vasele de o …

a) creangă b) cobiliţă c) funie d) mână

- Femeia a plantat seminţe de …

a) floarea soarelui b) dovleac c) flori d) ridiche

- Cobiliţă înseamnă…

a) floare b) lemn încovoiat c) codiţe d) umeri

- Apa picura prin…

a) spărtură b) cobiliţă c) floare d) casă

2. **Răspunde în scris la întrebările:**

a) Ce căra zilnic femeia de la izvor ?

b) De ce era supărat unul dintre vase ?

c) Ce au crescut pe marginea drumului ?

3. **Scrie cuvinte cu înţeles asemănător pentru următoarele cuvinte:**

culege = _____

observă = _____

cară = _____

atârnă = _____

4. **Scrie cuvinte cu înţeles opus pentru cuvintele de mai jos:**

bătrână = _____

mândru = _____

frumoase = _____

mâhnit = _____

5. **Subliniază vocalele din propoziția:**

   B ă t r â n a a z â m b i t.

6. **Priveşte imaginea alăturată!**

   Scrie patru enunţuri folosind semnele de punctuație: punctul, virgula, semnul întrebării, semnul exclamării.

7. **Imaginează-ţi că bătrâna ţi-a trimis şi ţie un bucheţel de flori dintre cele crescute pe marginea drumului.. Scrie un bilet prin care să îi mulțumești.**

Competențe specifice:

1.2 Identificarea unor informaţii variate dintr-un text audiat

1.3 Identificarea sunetelor şi silabelor în cuvinte şi a cuvintelor în enunţuri rostite cu claritate

2.1 Formularea unor enunţuri proprii în situaţii concrete de comunicare

3.2 Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

4.2 Redactarea unor mesaje simple, cu respectarea convenţiilor de bază

Obiective operaţionale:

O1: să identifice informaţii din textul citit, încercuind varianta corectă;

O2: să formuleze răspunsuri la întrebări legate de mesajul textului citit;

O3: să scrie cuvinte cu acelaşi înţeles pentru cuvintele din text;

O4: să scrie cuvinte cu înţeles opus pentru cuvintele din text;

O5: să identifică vocalele dintr-un enunț dat, subliniindu-le;.

O6: să alcătuiască corect enunţuri după o imagine dată, folosind semnele de punctuaţie indicate şi respectând regulile de scriere ortoepică şi ortografică.

O7: să scrie un bilet, respectând toate cerintele specifice; dată, formulă de adresare, conţinut, semnătur

Descriptori de performanţă

Competenţa	Itemul	Calificativul obţinut		
		Foarte bine	**Bine**	**Suficient**
1.2/ 3.1	Identifică informaţiile din text, încercuind litera corespunzătoare răspunsului corect	Identifică informaţiile din text, încercuind litera corespunzătoare răspunsului corect: 4 situaţii	Identifică informaţiile din text, încercuind litera corespunzătoare răspunsului corect: 3 situaţii	Identifică informaţiile din text, încercuind litera corespunzătoare răspunsului corect: 2 situaţii
3.2	Formulează răspunsuri la întrebări legate de mesajul textului citit.	Formulează corect răspunsul la întrebările a, b, c.	Formulează cu mici erori răspunsul la întrebările a, b, sau a, c sau b, c.	Formulează cu erori răspunsul la întrebările a sau b sau c.
1.3	Scrie cuvinte cu acelaşi înţeles pentru cuvintele din text.	Identifică sinonimele pentru toate cele patru cuvinte.	Identifică sinonimele pentru trei cuvinte.	Identifică sinonimele a două cuvinte.
1.3	Scrie cuvinte cu înţeles opus pentru cuvintele din text.	Identifică antonimele pentru toate cele patru cuvinte.	Identifică antonimele pentru trei cuvinte.	Identifică antonimele pentru două cuvinte.
4.1	Identifică vocalele dintr-un enunț dat.	Identifică 5 – 6 vocale	Identifică 3 – 4 vocale	Identifică 1 – 2 vocale
2.1/ 4.2	Alcătuieşte corect enunţuri după o imagine dată, folosind semnele de punctuaţie indicate şi respectând	Alcătuieşte corect şi logic trei propoziţii pe baza imaginii date, scriindu-le corect.	Alcătuieşte corect şi logic două – trei propoziţii pe baza imaginii date, scriindu-le cu mici greşeli.	Alcătuieşte corect o propoziţie pe baza imaginii date, scriindu-o cu greşeli.

	regulile de scriere ortoepică şi ortografică.			
4.2	Scrie un bilet de mulţumire.	Respectă toate cerintele de scriere a unui bilet	Respectă partial cerintele de scriere a unui bilet	Respectă partial cerintele si are greseli de scriere

BAREM DE APRECIERE A TESTULUI

Numărul itemului și nivelul rezolvării (corect/incorect,integral/parțial)	**CALIFICATIVUL TESTULUI**
Rezolvă integral și corect 7 itemi (FB) / Rezolvă integral și corect 5-6itemi (FB) și 1 item parțial corect (B)	FOARTE BINE
Rezolvă integral și corect 3-4 itemi și 3-4 itemi parțial corect	BINE
Rezolvă integral și corect 2-3 itemi, 3-4 parțial corect (S)/ Rezolvă integral și corect 2-3 itemi, 2 itemi parțial corect, 1-2 item incorect	SUFICIENT

REALIZAREA OBIECTIVELOR

Nr. obiectiv	O. 1	O. 2	O.3	O.4	O.5	O.6	O.7

APRECIEREA CALIFICATIVELOR

Calificativ	Foarte bine	Bine	Suficient	Insuficient
Nr. elevi				

ÎNREGISTRAREA REZULTATELOR

MATRICEA ITEM-ELEV

Nr. crt.	**Itemul** / **Numele și prenumele**	**I.1**	**I.2**	**I.3**	**I.4**	**I.5**	**I.6**	**I.7**	**Calificativ**
1									
2									
3									
..									
..									
	TOTAL ITEMI REALIZAȚI								

INTERPRETAREA REZULTATELOR

Concluzii în urma aplicării testului	**Măsuri propuse**

Surse utilizate:

https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20II-/Comunicare%20in%20limba%20romana/EDP2/

https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20II-a/Comunicare%20in%20limba%20romana/EDP/

Text adaptat după https://www.google.com/search?q=Bătrâna+și+vasul

http://programe.ise.ro/Portals/1/Curriculum/2014-12/01-Limba%20si%20literatura%20romana_clasele%20a%20III-a%20-%20a%20IV-a.pdf

Sursă imagine atașată textului: https://jurnalspiritual.eu/povestire-cu-talc-batrana-si-vasul/

PROIECTAREA DEMERSULUI DIDACTIC CENTRAT PE COMPETENȚE – CONDIȚIE A REUȘITEI ACTIVITĂȚII DIDACTICE

Prof. Sava Elena
Școala Gimnazială Nr. 17 Botoșani

Proiectarea didactica reprezinta procesul deliberativ de anticipare motivata a componentelor procesului didactic si a relatiilor dintre ele in vederea asigurarii eficientei ivitatii educative, realizarii optime a obiectivelor preconizate.

Proiectul de lectie este un instrument de lucru si un ghid pentru profesor, el oferind o perspectiva de ansamblu, globala si complexa asupra lectiei.

In viziune moderna, proiectul de lectie are caracter orientativ, avand o structura flexibila si elastica. De asemenea, este de preferat ca el sa prevada unele alternative de actiune si chiar sa solicite capacitatea profesorului de a reconsidera demersul anticipat atunci cand situatii neprevazute fac necesara schimbarea, deci un comportament didactic creator. In acest fel ele vor fi adaptate specificului procesului de predare-invatare a disciplinei respective si vor deveni operationale in conditiile concrete de instruire in care vor fi utilizate.

Scopul proectării didactice este de a realiza transpunerea didactica a continutului stiintific intr-o maniera care sa le permita elevilor asimilarea lui, dar in acelasi timp sa ii oblige la efort intelectual si/sau practic-aplicativ/motric.

Proiectarea didacticaă are semnificatia unei prognoze pe baza unei analize diagnostice a conditiilor prealabile ale activitatii didactice

Lecția este o componentă a unității de învăţare (secvență subordonată unității de învăţare, acoperă o oră de curs) și oferă o perspectivă operativă, pe termen scurt.

Este componentă structurală (răspunde la întrebarea *Cu ce?*), funcţională (răspunde la întrebarea *De ce?*), operaţională (*Cum?*) a unității de învăţare.

Exemplu de bună practică

Clasa: a III-a

Data:

Aria curriculară: Matematică și ştiințe

Disciplina: Științe ale naturii

Unitatea de învăţare – „Omul”

Subiectul: „Mod sănătos de viaţă”

Tipul lecţiei: lecţia de predare-învăţare (de asimilare de noi cunoştinţe)

Competenţe cheie:

„Competenţa de comunicare în limba română şi în limba maternă în cazul minorităţilor naţionale”

1.1. Extragerea unor informații de detaliu dintr-un text informativ sau literar simplu

2.3. Prezentarea unei activități realizate individual sau în grup

„Competenţe de comunicare în limbă străină”

1.2. Identificarea orei și a cantității exprimate numeric (prețuri, numere) în cadrul unui mesaj audiat articulat clar și rar

„Competenţele digitale”

3.3. Manifestarea creativă prin utilizarea unor aplicații simple de construire a unor jocuri digitale

„Competenţele de bază de matematică, ştiinţe şi tehnologie”

1.1. Identificarea unor caracteristici ale corpurilor vii şi nevii

1.2. Utilizarea unor criterii pentru compararea unor corpuri, fenomene şi procese

3.2. Recunoaşterea consecinţelor propriului comportament asupra organismului şi mediului înconjurător

5.2. Înregistrarea în tabele a unor date observate din mediul apropiat

„Competenţele sociale şi civice”

3.1. Relaționarea pozitivă, în grupuri mici, pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru

„Competenţele antreprenoriale”

Asumarea responsabilităţii pentru acţiunile intreprinse.

„Competenţa de sensibilizarea şi de expresie culturală”

Aprecierea importanţei exprimării creative a ideilor, experienţelor şi emoţiilor prin intermediul diferitelor medii, incluzând muzica, expresia corporală, literatura şi artele plastice.

„Competenţa de a învăţa să înveţi”

Organizarea activităţii individuale şi de grup. Managementul timpului.

Strategia didactică: cognitivă,inductiv – deductivă;

a) Metode şi procedee: conversația euristică, explicația, observația, jocul didactic, învăţarea prin descoperire, problematizarea, exerciţiul, aprecierea verbală, aprecierea prin calificative;

b) Mijloace de învăţământ: fişe de muncă independentă, planşe, cretă colorată, creioane colorate, fişe de lucru, planşă Piramida alimentelor, laptop, videoproiector, material PPT, coş cu fructe/ legume, fişe de evaluare, caiete, manuale.

c) Forme de organizare:

d) Resurse:27 elevi

- ✓ temporale: 45 minute

e) Resurse bibliografice:

- oficiale:

Bibliografie:

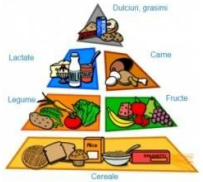
1. Cleopatra Mihăilescu- Manual *Științe ale naturii*, clasa a III-a, Editura Art, 2016 ;
2. *** „Curriculum Naţional, Programe şcolare pentru clasa a III-a, Bucureşti, 2013
3. *** Programe şcolare pentru clasa a III-a , curriculum.ro (în conformitate cu ordinul ministrului educaţiei şi cercetării nr. 5198/01.11.2013);

-metodice:

1. Cleopatra Mihăilescu și colab. *Științe ale naturii*, Caiet de lucru, Editura Art, 2016;
https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-tehnica-gheorghe-asachi-din-iasi/pedagogie/tipurile-si-structura-lectiilor/68272784

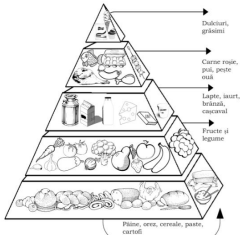
PROIECTARE SECVENȚIALĂ

Secvențele lecţiei (etapele lecției)	Comp .Sp.	Conținutul metodic și științific (activitatea profesorului)	Acțiuni și operații ale învățării (activitatea elevului)	Strategiididactice			Evaluare
				Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Moduri de organizare	
1	2	3	4	5	6	7	8
3. Captarea atenţiei elevilor 5 minute	 1/2.3 5/3.1 4/1.1 4/1.2	**Joc didactic**:„Ghiceşte ce este!” Se prezintă elevilor un coş cu fructe şi legume. **Sarcina didactică:** Recunoaşterea şi denumirea corectă a unor fructe și legume și a unor însușiri stabilite prin intermediul analizatorilor. **Regulile jocului:** Clasa este împărţită în 3 grupe. Elevii din fiecare grupă sunt legaţi pe rând la ochi şi vor trebui să ghicească fructul/ legume extrasă din coş, astfel: 1) Grupa I – după miros; 2) Grupa a II- a – după pipăit; 3) Grupaa III-a după gust. Spun elevilor că pentru fiecare răspuns corect vor primi câte un fruct din care mămicile vor pregăti pentru ei o delicioasă salată de fructe. Cu cât vor aduna mai multe fructe, cu atât salata va fi în cantitate mai mare şi mai gustoasă.	 Ascultă cu atenţie. Ascultă sarcina jocului. Se aşează în 3 grupe. Ascultă indicaţiile.	Conversaţia Explicaţia Joc didactic Explicaţia Exerciţiul	 Coş cu fructe şi legume Coş cu fructeşi legume Fişe reguli	 Frontal/ Individual Frontal/ Individual Pe grupe	Observarea comportamentului elevilor Capacitatea de a identifica fructe şi legume Aprecieri verbale Aplauze Stimulente
5. Dirijarea învăţării		Se notează pe tablă proverbul: „*Minte sănătoasă în corp sănătos* “.	Scriu proverbul.	Conversaţia	Cretă Tablă		Capacitatea de a explica

15 minute		Solicit elevilor să explice proverbul. Prezint copiilor imaginile de mai jos, cerându-le să identifice activităţile în care ei sunt implicaţi zilnic. **Anexa 1** Spun copiilor că pentru a avea un corp sănătos trebuie să avem un stil de viaţă sănătos. Pentru aceasta fiecare dintre noi trebuie să respectăm reguli de alimentaţie corectă, mişcare şi igienă. Este bine să facem zilnic exerciții de înviorare la trezire, să nu trecem peste masa de dimineață și nici peste gustările dintre mese. Să consumăm fructe, legume, carne, produse din cereale, lapte etc., totul cu măsură. Prezint ppt. Piramida Alimentelor. Se analizează împreună cu elevii cele 6 grupe de alimente. 	Explică. Privesc imaginile. Identificarea activităţilor. Observă Piramida Alimentelor. Ascultă.	Observaţia Observarea Expunerea Conversația	Imaginea **Anexa 1**	Frontal/ Individual Frontal/	înțelesul unui proverb Aprecieri verbale Capacitatea de a identifica activități de menținere a sănătății Aprecieri verbale

		Anexa 2 Solicit elevilor să dea exemple de alimente pentru fiecare grupă de alimente. *Ce alimente se află în vărful piramidei alimentelor.* *Cum trebuie consumate?* *De ce??* *Ce alimente se află în grupa de sub cea a dulciurilor?* *Cum trebuie consumată carnea?* *Dar în grupa de sub cea care cupride carne?*	Dau exemple. *Răspuns posibil:* **Dulciurile–** grăsimile: untul, carnea grasă, biscuiţii, prăjiturile, zahărul. *Răspuns posibil:* Toate produsele din vârful piramidei trebuie să fie consummate mai rar. *Răspuns posibil:* **Carnea** - Carnea de pui, peştele, carnea rosie. *Răspuns posibil:* Carnea trebuie consumată moderat, pentru o dietă echilibrată. Răspuns posibil:	Observaţia Conversaţia	Imaginea **Anexa 2**	Individual Frontal/ Individual	Observarea comportamentului Observarea comportamentului elevilor Capacitatea elevilor de a identifica

	4/1.1 4/1.2	*Cum trebuie să consumăm aceste produse?* *Ce grupă se află sub cea destinată cărnii ?* *De ce trebuie să consumăm multe fructe şi legume?* *De ce trebuie să evităm* conservele? *Ce alimente se află în grupa următoare?* *De ce trebuie să consumăm legume?* *Ce alimente se află în prima grupă, cea de la baza piramidei ?* *De ce trebuie să consumăm produse din cereale?*	**Lactatele** – Laptele si produsele din lapte (brânză, iaurt). *Răspuns posibil:* Produsele din lapte sunt importante pentru sănătatea noastră şi este bine să le consumăm în mod regulat. *Răspuns posibil:* În grupa a treia de la vârf spre bază se află fructele. *Răspuns posibil:* Trebuie să consumăm fructe pentru că au toate vitaminele de care avem nevoie. *Răspuns posibil:* Trebuie să ne ferim de fructele din conserve, pentru că acelea conţin zahar, iar zahărul, în cantităţi mari, ne poate afecta sănătatea. *Răspuns posibil:* Legumele *Răspuns posibil:* Conţin vitamine.	Conversaţia euristică Conversaţia euristică		Frontal/ Individual	tipuri de alimente Aprecieri verbale Observarea comportamentului elevilor Capacitatea elevilor de a identifica

		Activitate în perechi Solicit elevilor să completeze fişa cu Piramida alimentelor cu desene/ imagini ce reprezintă alimente specific fiecărei grupe. **Anexa 3** Se citește textul din manual „Îndemnuri pentru o viaţă sănătoasă”. (pagina 26) Înainte de a citi fiecare dintre îndemnuri îi voi întreba pe elevi cum procedează în fiecare dintre situaţii. *Cum trebuie să începem ziua?* *Ce consumăm atunci când organismul nostru este mai obosit?* *Ce trebuie să facem înainte de a mânca ?* 4/3.2 *Cine contribuie la dezvoltarea organismului?* *De ce trebuie să ne uităm cu prudenţă la TV?* 1/1.1 *La ce ajută expunerea moderată la soare?*	*Răspuns posibil:* În prima grupă se află produse din cereale.: pâinea, cerealele integrale, orezul, cartofii. *Răspuns posibil:* Produsele din cereale sunt alimente de bază în alimentaţia noastră Completează fişa. Ascultă. Răspund la întrebări. Răspunsuri posibile: Servind micul dejun. Fructe şi legume. Ne spălăm pe mâini.	Conversaţia euristică Exerciţiul	Imaginea	Frontal/ Individual	tipuri de alimente Aprecieri verbale Observarea comportamentului elevilor Capacitatea elevilor de a identifica tipuri de alimente Aprecieri verbale

		De ce trebuie să consumăm zilnic câte 8 pahare de apă? Elevii primesc câte o fişă pe care este scris un îndemn. Solicit citirea pe rând a fiecărui îndemn. **Anexa 4**	Mişcarea. Afectează sănătatea. Creşte rezistenţa organismului faţă de boli. Hidratează organismul. Citesc mesajul de pe fişă.	Conversaţia Conversaţia Problematizarea	**Anexa 3** Manualul de Ştiinţe ale naturii Imaginea **Anexa 3**	Frontal/ Individual	Observarea comportamentului elevilor Capacitatea elevilor de a identifica tipuri de alimente
5. Fixareacunoştinţelor 3 minute	4/3.2	Joc didactic: *"DA, sau NU?"* Elevii au pe bancă câte un cartonaş pe care se află scrise cuvintele DA şi NU. .Voi citi enunțuri adevărate sau false, elevii având sarcina de a ridica cartonașul potrivit -DA -enunț corect; NU -enunț fals: 1.*Înainte de masă ne spălăm pe mâini.* *2.Fructele se pot mânca nespălate .* *3.La prânz putem mânca o ciocolată.* *4.Alegem o plimbare în schimbul unui joc la calculator .* *5.În fiecare zi aerisim camera* *6.Purtăm doar haine curate .* *7.Evităm alimentele care conțin grăsimi .* *8.Dacă ne plac plăcintele, putem mânca câte dorim .* *9.Doriţi săcântăm acum cântecelul .....?* **Anexa 5**	Ascultă enunţurile. Ridică cartonaşul potrivit.	Explicaţia Exerciţiul Joc didactic	Cartonaşe cu „DA" şi „NU" **Anexa 5**	Frontal/ Individual Frontal/ Individual	Observarea comportamentului elevilor Aprecieri verbale

STRATEGII ALTERNATIVE DE EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

Prof. Mogoşanu Iulia Liliana

Şcoala Gimnazială Nr. 1 Răuseni, judeţul Botoşani

În teoria şi practica educaţiei şi instruirii, conceptul de evaluare a suferit de-a lungul timpului modificări semnificative: de la simpla verificare a cunoştinţelor acumulate de către elev şi notarea lor de către profesor la extinderea acţiunilor evaluative asupra proceselor de instruire, calităţii curriculum-ului şcolar, pregătirii personalului didactic, până la elaborarea unui ,, model de evaluare managerial" (global-optim-strategic).

Conceptul de evaluare se transformă atât la nivel macrostructural, cât şi microstructural. La nivelul procesului de învăţământ interesează nu numai desfăşurarea evaluării didactice, ci şi formarea şi dezvoltarea capacităţii elevilor de autoevaluare. Astfel dezideratele educaţionale cuprind un registru nou de competenţe, spre deosebire de atribuţiile tradiţionale centrate pe transmiterea de informaţii şi evaluarea însuşirii informaţiilor transmise.

Metodele evaluării sunt:

Metodele tradiţionale: probe orale, probe scrise, probe practice;

Metodele complementare (alternative): observarea sistematică a elevilor, investigaţia, proiectul, portofoliul, tema pentru acasă, tema de lucru în clasă, autoevaluarea (Cucoş, 2002: 381).

Evaluarea tradiţională tinde să fie tot mai mult înlocuită cu evaluarea alternativă, dialogată (*dialogical evaluation*).

Diferenţele dintre cele două modele (traducere şi adaptare după Joanna Rowlands) sunt sintetizate în tabelul următor:

Evaluare tradiţională	**Evaluare alternativă (dialogată)**
1. Este o căutare a obiectivităţii şi a modalităţilor ştiinţifice de evaluare cu proceduri standard. Accentul se pune pe *profesorul evaluator*. 2. Este interesată mai mult de măsurarea aspectelor cantitative. Aspectele calitative fiind dificil de măsurat, tind să fie ignorate.	1. Este privită ca parte integrantă a procesului de dezvoltare şi schimbare şi implică *judecata reflexivă.* 2. Este centrată pe dialog, pe cercetarea calitativă mai mult decât pe măsurarea

3. Are un grad înalt de control managerial al procesului de evaluare de către evaluator, singurul care pune întrebările. Ceilalţi participanţi care sunt afectaţi de constatările evaluării au o influenţă slabă în procesul evaluării, şi anume, în a formula întrebările care pot fi puse, în a-şi exprima părerea despre modalităţile de evaluare ori să discute cu profesorul despre concluziile la care acesta a ajuns. Profesorul este cel care vine cu propunerea: când, cum şi ce se evaluează? 4. Nu există o cooperare între evaluator şi elev privind constituirea modalităţilor de evaluare; din acest motiv profesorul evaluator poate fi perceput negativ.	cantitativă; foloseşte mai puţin metodele formale. 3. Funcţia principală este de *energizare dininterior* a procesului, depăşind concepţia prin care evaluarea este un proces de control exercitat din interiorul procesului de învăţare. Se pleacă de la ideea că fiecare este unic, are propriul stil de lucru, diferite modalităţi de percepţie, gândire şi acţiune. Elevul participă *activ* la procesul de evaluare. Negocierea şi consensul constituie elemente importante, iar profesorul discută cu elevii rezultatele şi le face recomandări. 4. Rolul evaluatorului este cel de factor din interior al procesului de învăţare, nu un observator neutru. El uşurează învăţarea şi evaluarea, plecând de la premisa că evaluarea îndeplineşte funcţii mai degrabă de ameliorare şi de corectare decât de sancţionare.

Spre deosebire de metodele tradiţionale care realizează evaluarea rezultatelor şcolare obţinute pe un timp limitat, şi, de regulă, cu o arie mai mare sau mai mică de conţinut, dar oricum definită, metodele alternative de evaluare prezintă cel puţin două caracteristici:

- pe de o parte, realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu instruirea/ învăţarea, de multe ori concomitent cu aceasta;
- pe de altă parte, ele privesc rezultatele şcolare obţinute pe o perioadă mai îndelungată, care vizează formarea unor capacităţi, dobândirea de competenţe şi mai ales schimbări în planul intereselor, aptitudinilor, corelate cu activitatea de învăţare (Radu, 2000: 223-224).

Metodele complementare de evaluare sunt mai suple şi permit profesorului să structureze puncte de reper şi să adune informaţii asupra derulării activităţii educative.

Referatul permite o apreciere nuanţată a învăţării şi identificarea unor elemente de performanţă individuală a elevului, care îşi are originea în motivaţia lui pentru activitatea desfăşurată.

Există două tipuri de referate:

- referat de investigaţie ştiinţifică independentă, bazat pe descrierea demersului unei activităţi desfăşurate în clasă şi pe analiza rezultatelor obţinute;
- referat bibliografic, bazat pe informarea documentară, biografică.

Caracteristicile esenţiale ale referatului sunt:

- pronunţat caracter formativ şi creativ, reuşind să înglobeze zone întinse de conţinut;
- profund caracter integrator, atât pentru procesele de învăţare anterioare, cât şi pentru metodologia informării şi a cercetării ştiinţifice; fiind astfel o modalitate de evaluare foarte sugestivă, precisă, intuitivă şi predictivă;
- permite abordarea unor domenii noi, ce reprezintă extinderi ale conţinutului;
- se pot realiza conexiuni cu alte obiecte de învăţământ şi cu modalităţi de investigare transdisciplinare;
- caracter sumativ, angrenând cunoştinţe, priceperi, abilităţi şi atitudini diverse, constituite pe parcursul unei perioade mai îndelungate de învăţare;
- relevă motivaţia intrinsecă de învăţare pe baza unor factori exteriori lor;
- se pot exersa în mod organizat activităţi de cercetare bibliografică independentă, care sunt utile în formarea ulterioară şi în educaţia permanentă. Referatul se poate utiliza în evaluarea continuă şi în evaluarea sumativă, mai ales la clasele mari (Cucoş, 2002: 384)

Investigaţia se prezintă ca un instrument ce facilitează aplicarea în mod creativ a cunoştinţelor şi exploatarea situaţiilor noi sau foarte puţin asemănătoare cu experienţa anterioară. Investigaţia este o activitate care se poate derula pe durata unei ore de curs sau a unei succesiuni de ore de curs, în timpul căreia elevii demonstrează o gamă largă de cunoştinţe şi capacităţi. Elevul sau grupul de elevi primesc o temă cu sarcini precise, bine circumscrise. Se poate formula sub forma unor teme de acasă, dar definitivarea se va face în clasă prin comentarea concluziilor. Tema trebuie conturată şi înţeleasă foarte precis în legătură cu:

- ordinea de rezolvare, de notare a observaţiilor parţiale;
- ordinea de prezentare a rezultatelor finale.

Obiectivele care se urmăresc:

- înţelegerea şi clasificarea sarcinii;
- găsirea procedeelor pentru obţinerea de informaţii;
- colectarea şi organizarea datelor sau informaţiilor necesare;
- formularea şi testarea ipotezelor de lucru;
- schimbarea planului de lucru sau colectarea altor date dacă este necesar;
- explicarea metodelor de folosire în investigaţie;
- scrierea unui scurt raport privind rezultatele investigaţiei.

Caracteristici personale (ale elevilor) urmărite: creativitate şi iniţiativă; participare în cadrul grupului; cooperarea şi prelucrarea conducerii (iniţiativei în cadrul grupului; persistenţa; flexibilitatea în gândire şi deschidere către idei noi; dorinţa de generalizare (Cucoş, 2002: 385).

Proiectul constituie o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, recomandată profesorilor pentru evaluarea sumativă. Subiectul este stabilit de profesor dar după ce se obişnuiesc cu acest tip de activitate, elevii înşişi vor putea propune subiectele. Este obligatoriu ca elevii să dispună de anumite precondiţii:

- să prezinte un anumit interes pentru subiectul respectiv;
- să cunoască dinainte unde îşi vor găsi resursele materiale;
- să fie nerăbdători în a crea un produs, de care să fie mândri;
- să nu aleagă subiectul din cărţi vechi sau să urmeze rutina din clasă;
- să spere că părinţii vor fi înţelegători interesaţi de subiectul ales. Profesorul împreună cu elevii stabilesc strategia de evaluare. Proiectul poate avea o conotaţie teoretică, practică, constructivă, creativă. El se poate derula într-o perioadă mai mare de timp, pe secvenţe determinate dinainte sau structurate circumstanţial. În funcţie de particularităţile de vârstă, acesta poate să includă şi componente ludice (Cucoş, 2002: 386).

Portofoliul se prezintă ca o metodă de evaluare complexă, longitudinală, proiectată într-o secvenţă mai lungă de timp, care oferă posibilitatea de a emite o judecată de valoare, bazată pe un ansamblu de rezultate. Acest instrument reprezintă o colecţie din produse ale activităţii elevului, selectate de el însuşi, structurate şi semnificate corespunzător. Portofoliul oferă o imagine completă a progresului înregistrat de elev de-a lungul intervalului de timp pentru care a fost proiectat, prin raportarea la criterii formulate în momentul proiectării. Portofoliul este un produs complex, format din elemente diferite, ca forme de transmitere a informaţiei şi a mesajului: fişe de informare şi documentare independentă, referate, eseuri, pliante, prospecte, desene, colaje, care pot constitui subiectul unor evaluări punctuale, dar nu în mod obligatoriu.

Elevul adaugă în portofoliu materiale pe care le consideră necesare, materiale care-l reprezintă subliniind atitudinea şi interesul faţă de domeniul abordat.

Tipuri de portofolii:

1. Portofolii generale cuprinzând toate lucrările considerate bune ale unui elev (la diferite materii, de obicei alese de elev);

2. *Portofolii pe materii,* în cazul acestora, criteriile de alegere a materialelor se stabilesc de profesor de comun acord cu elevul;

3.*Portofolii comprehensive* cuprind lucrările unui elev pe o perioadă de 3-4 ani, urmăreşte evoluţia unui elev pe parcursul unui ciclu.

4. *Portofolii de prezentare* în care elevul îşi colecţionează cele mai frumoase lucrări pentru a-i servi la expoziţie sau examen de admitere (la licee de artă).

Structura şi componenţa unui portofoliu se subordonează scopului pentru care a fost proiectat şi nu invers, iar scopul şi criteriile de evaluare se deduc dintr-un portofoliu deja întocmit. Portofoliul este relevant pentru creativitatea elevilor, iar profesorul trebuie să demonstreze flexibilitate, apreciind elementele suplimentare introduse în structura sa.

Pentru clasele primare, portofoliu nu constituie un instrument propriu-zis de evaluare ci se poate constitui într-un element de motivare şi de deschidere a apetitului de colectare a unor elemente artistice, ştiinţifice, tehnice (Cucoş, 2002: 389).

Observarea sistematică a comportamentului elevilor este o probă complexă şi se bazează pe următoarele instrumente de evaluare: fişa de evaluare, scara de clasificare şi lista de control/verificare.

Un posibil model de *fişă de evaluare* cuprinde următoarele date generale despre elev: particularităţile proceselor intelectuale - gândire, limbaj, imaginaţie, memorie, atenţie, spirit de observaţie etc., aptitudini şi interese, trăsături de afectivitate, trăsături de temperament, aptitudini faţă de sine, disciplină/obligaţii şcolare, colegi, evoluţia aptitudinilor, atitudinilor, intereselor şi nivelului de integrare.

Scara de clasificare indică profesorului frecvenţa cu care apare un anumit comportament. Scările de clasificare pot fi numerice, grafice sau descriptive.

Lista de control/verificare indică profesorului faptul că un anumit comportament este prezent sau absent (Cucoş, 2002: 389).

Bibliografie

1. Bocos, M., Jucan, D. (2007), Teoria si metodologia instruirii. Teoria si metodologia evaluarii.

2. Repere si instrumente didactice pentru formarea profesorilor, Editura Paralela 45, Pitesti;

3. Cerghit, I. (2008), Sisteme de instruire alternative si complementare. Structuri, stiluri, strategii, Editura Polirom, Iasi;

4. Cerghit, I. (2006), Metode de invatamant, Editura Polirom, Iasi;

5. Cucos, C. (2008), Teoria si metodologia evaluarii, Editura Polirom, Iasi;

6. Gora, C. L. (2010) Modalitati de evaluare in invatamantul primar, Editura Rovimed Publishers, Bacau;

7. Manolescu, M. (2010), Teoria si metodologia evaluarii, Editura Universitara, Bucuresti;

8. Meyer, G. (2000), De ce si cum evaluam?, Editura Polirom, Iasi;

9. Radu, I. T. (2007), Evaluarea in procesul didactic - editia a III-a, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti.

PROIECT DIDACTIC

Prof. Vasiliu Gabriela Loredana

Gradinita P.P Nr.19 Botoșani

UNITATEA: Grădinita PP Nr19 Botoșani

EDUCATOARE: Vasiliu Gabriela Loredana

Grupa Mică-3 ani

TEMA ANUALA: „Când, cum și de ce se întâmplă?"

TEMA SAPTAMANII: „În grădina primăverii"

DOMENIUL DE ACTIVITATE: Domeniul limba și comunicare

CATEGORIA DE ACTIVITATE: Educarea limbajului

TEMA ACTIVITATII: ,, Povestea celor trei fluturi"

TIPUL ACTIVITATII: consolidare priceperi și deprinderi

MIJLOC DE REALIZARE: povestirea educatoarei

Comportamente specifice:

- Exersarea ascultarii active a unui mesaj pentru intelegerea si receptarea lui;
- Demonstrarea intelegerii unui mesaj oral prin valorificarea ideiilor, emotiilor, semnificatiilor;
- Exersarea si extinderea a vocabularului.

SCOPUL ACTIVITATII: Formarea deprinderii de a asculta o poveste in grup;dezvoltarea vocabularului si a deprinderii de a formula intrebari si raspunsuri cu privire la viata insectelor.

OBIECTIVE OPERATIONALE :

- să asculte cu atentie povestirea, urmarind firul narativ si ilustratiile;
- să numeasca locul, timpul si personajele povestirii;
- să formuleze întrebari si raspunsuri legate de continutul povestirii prezentat de educatoare;
- să manifeste interes și curiozitate fata de lumea inconjuratoare.

STRATEGIA DIDACTICA

Metode şi procedee: expunerea, povestirea, conversația, explicația, jocul, jocul de rol;

Mijloace de învătământ: planse cu imagini din poveste, siluete cu personajele din poveste;

Forma de organizare: frontal , individual

DURATA: 15 minute

Evenimente didactice	Conținutul științific	Strategia didactica	Evaluare
Moment organizatoric	- aerisirea sălii de clasă; - aranjarea scăunelelor în formă de semicerc - pregătirea materialului didactic;		
Captarea atenției	Educatoarea prezintă copiilor siluetele a trei fluturi mari și colorati care au venit în vizită la grupa mică să le spună copiilor povestea lor.	Surpriza Conversația	Observarea sistematică
Anunțarea temei și enunțarea obiectivelor	Se anunță titlul povestirii: „Povestea celor trei fluturi” și sarcinile ce revin copiilor: de a asculta cu atenție povestea pentru a o povesti și ei părinților acasa.	Conversația Explicația	Observarea sistematică
Prezentarea noului conținut și conducerea învățării	**Expunerea textului** Pentru o mai bună înțelegere și receptare a textului se va ține seama de: - vocea și tonul educatoarei, care vor fi potrivite în funcție de importanța faptelor povestite; - schimbarea ritmului vorbirii în funcție de momentul povestirii; - utilizarea imaginilor și siluetelor concomitent cu expunerea povestirii. **Momentele principale** ale povestirii sunt: 1. Cei trei fluturași se joacă la soare și zboară veseli, neobosiți. 2. Apariția ploii strică joaca fluturașilor, iar aceștia se hotărăsc să se adăpostească. 3. Fluturii zboară pe rând la lalea si crin pentru a se adăposti în floarea uneia dintre ele, dar aceștia sunt refuzați. 4. Soarele văzând dragostea fluturașilor care nu au dorit să se despartă la greu, a alungat ploaia și a uscat fluturașii.	Povestirea Explicația Conversatia Demonstrația	Observarea sistematică
Obținerea performanței	Fixarea conținutului poveștii : La sfârșitul povestirii se cere copiilor să aranjeze planșele în ordinea desfășurării acțiunii, educatoarea adresând întrebări ajutătoare: ,,- Cine zburau veseli jucându-se prin iarbă?” ,,- Ce s-a întâmplat în timp ce fluturașii se jucau?” ,,- Unde au vrut fluturii să se adăpostească de ploaie?” ,,- De ce nu i-au primit lalelele pe fluturi?” ,,- Ce a făcut soarele când a văzut că fluturii vor să rămână împreună?”	Conversația Exercițiul	Orală Orală Practică

	Se vor așeza în fața preșcolarilor în mod aleator patru planșe cu momentele principale ale poveștii. Se solicită unui copil să aleagă planșa care reprezintă primul moment din poveste. Se procedează la fel până la aranjarea tuturor planșelor în ordinea desfășurării faptelor din poveste. Se repetă pentru fixare titlul poveștii de către educatoare și copii.		
Evaluarea activității	Aprecierea modului în care s-au comportat copiii și implicarea copiilor pe parcursul întregii activități.	Conversația	Aprecieri verbale
Încheierea activității	Se va da copiilor posibilitatea să privească în voie ilustrațiile .		

Bibliografie:

1. Stefania Zlate „ Metodica activitatilor de educare a limbajului si contributia jocului didactic la imbogatirea vocabularului", Editura Bren, Bucuresti, 2003

2. Curriculum pentru învăţământul preşcolar" , MEN, 2019

Eficientizarea învățării prin utilizarea metodelor interactive în învățământul primar

Prof. Lungu Ramona Ioana

Școala Gimnazială Nr. 1 Manoleasa, județul Botoșani

Modificările apărute în ultimii ani în sistemul de învățământ au condus la apariția unor noi metode de predare- evaluare- învățare din sfera celor activ- participative. Aceste metode au în centrul atenției elevul, oferindu-i multă libertate de exprimare și de implicare în propria activitate de învățare.

Dacă metodele tradiționale vizau exclusiv activitatea cadrului didactic, fiind caracterizată ca fiind rigidă și statică, noile metode, cele numite moderne, vizează elevul și sunt dinamice și flexibile.

Conform lui Baxton (1965) „nu se cunoaşte nici o metodă care să fie cea mai bună în toate situaţiile pentru toţi elevii, la toate disciplinele şi pentru toţi profesorii" sau conform opiniei lui Probah „nu există o metodă care să fie cea mai bună; dacă ar fi ar duce la o predare mecanică. Duşmanul profesorului nu este metoda nepotrivită, ci automatizarea metodei bune.

Căutarea metodei celei mai bune trebuie înlocuită cu căutarea unor căi de interacţiune având ca obiectiv o predare şi o învăţare cât mai reală” .

Exemplu de metodă interactivă utilizate în orele de matematică

Clasa a III-a

Unitatea de învățare: Adunarea și scăderea numerelor naturale în concentrul 0- 10.000

Subiectul lectiei: Probleme

Competențe specifice: 5.3. Rezolvarea de probleme cu operaţiile aritmetice studiate, în concentrul 0 - 10 000

Metoda didactică utilizată: Știu/ Vreau să știu/ Am învățat

Cum gândim și rezolvăm problema următoare?

La o librărie s-au vândut într-o lună 3560 de exemplare din cartea „Harry Potter” de J.K. Rowling. În a doua lună s-au vândut cu 1800 mai puține decât în prima lună și cu 350 mai puține decât în a treia lună.

Câte exemplare s-au vândut în total?

Aplicarea aceste metode în ora de matematică pornește de la premisa că informația dobândită de elevi în orele anterioare trebuie valorificată la predarea noilor cunoștințe și cuprinde 3 etape:

1. Etapa I: **Știu /** Evidențiază ce cunosc copiii în problema enunțată:

Știu	**Vreau să știu**	**Am aflat**
În prima lună s-au vândut 3560 de exemplare.		

Etapa a II-a: **Vreau să știu /** Evidențiază ce doresc elevii să afle (să învețe):

Știu	**Vreau să știu**	**Am aflat**
-În prima lună s-au vândut 3560 de exemplare.	-Numărul de exemplare din luna a II-a doua. -Numărul de exemplare din luna a III-a doua. -Numărul de exemplare s-au vândut în total	

2. Etapa a II-a: **Am aflat** Evidențiază ce au învățat elevii:

Știu	**Vreau să știu**	**Am aflat**

-În prima lună s-au vândut 3560 de exemplare.	-Numărul de exemplare din luna a II-a doua. -Numărul de exemplare din luna a III-a doua. -Numărul de exemplare s-au vândut în total	-Numărul de exemplare din luna a II-a doua: 1700 -Numărul de exemplare din luna a III-a doua: 2010 -Numărul de exemplare s-au vândut în total: 7310.

La finalul lecției se realizează feed-back-ul, elevii revin la schema *Știu /Vreau să știu/ Am aflat* și precizează ce știau la începutul lecției, ce au vrut să afle (să învețe) pe parcursul orei și ce au învățat din lecție.

Se realizează astfel o învățare autentică și durabilă prin asimilarea unor cunoștințe noi și restructurarea active a unor scheme mentale.

Metoda: Explozia stelară

Clasa a III-a

Unitatea de învățare: Adunarea și scăderea numerelor naturale în concentrul 0- 10.000

Subiectul lectiei: *Cifre romane*

Competențe specifice: 2.1. Recunoaşterea numerelor naturale din concentrul 0- 10 000 şi a fracţiilor subunitare sau echiunitare, cu numitori mai mici sau egali cu 10

Metoda didactică utilizată: Explozia stelară

DE CE trebuie să cunoaștem cifrele romane ?

CE sunt cifrele romane?

CUM se citește numărul 9045?

UNDE se află ordinul într-un număr ?

CÂND se rotunjește, prin adaos, un număr la mii?

miilor

Exercițiu:

Ajunse în gara Sinaia, Andreea și Oana au descoperit o placă de piatră pe care scria:

Sarcină de lucru: Răspundeți la întrebările scrise în vârful steluței!

1. **CE** sunt cifrele romane?

   Răspuns: Cifrele romane (I, V, X) sunt simboluri de scriere, păstrate de la romani.

2. **CUM** se citește numărul 9045?

Răspuns: Numărul 9045 se citește: „nouă mii patruzeci și cinci”.

3. **CÂND** se rotunjește, prin adaos, un număr la mii?

Răspuns: Rotunjirea unui număr la ordinul miilor se poate face:

- prin adaos, când cifra sutelor este mai mare sau cel puțin egală cu 5;
- prin lipsă, când cifra sutelor este mai mică decât 5.

4. **UNDE** se află ordinul miilor într-un număr?

Răspuns: Ordinul miilor într-un număr se află (de la dreapta la stânga) în clasa miilor, poziția a IV-a.

Clasă	Clasa milioanelor			Clasa miilor			Clasa unităților		
	S	Z	U	S	Z	U	S	Z	U
Ordin						4			

5. **DE CE** trebuie să cunoaștem cifrele romane ?

   Răspuns: Trebuie să cunoaștem cifrele romane pentru că sunt simboluri grafice pentru scrierea numerelor. Cifrele romane se folosesc pentru a exprima ordinea unor evenimente, obiecte etc.

Matematica îl însoțește pe om pe întreg parcursul vieții. Încă de la vârsta școlară mică matematica îl ajută să învețe, să socializeze, apoi, în celelalte etape ale vieții își dezvoltă aptitudini, își antrenează plăcerea de a raționa, capacitatea de analiză și decizie, de comunicare și colaborare, memoria, perseverența, răbdarea și tenacitatea.

Afirmația lui Fr. Shiller, conform căreia „omul este un întreg numai atunci când se joacă” ne îndreptățește să afirmăm că toată viața ne jucăm „matematizând.”

Noile programe școlare centrate pe achizițiile elevului impun schimbări majore în didactica disciplinei matematică, urmărindu-se diversificarea metodelor de învățare de tip interactiv, a modurilor și a formelor de organizare a lecției, a situațiilor de învățare.

Bibliografie:

1. CerghitIoan (2006),Metode de învățământ, Iași: Editura Polirom.

2. Cucoş Constantin (coord.), (2008), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, ed. a II-a revăzută şi adăugită, Iași: Editura Polirom.
3. Petrovici Constantin și Neagu Mihaela (2006), Elemente de didactica matematicii în grădiniță și învățământul primar, ediția a II-a, revizuită, București: Editura Pim.
4. Stanciu Mihai (2003), Didactica postmodernă, Suceava: Editura Universității.

INSTRUMENTE ȘI BUNE PRACTICI CARE SPRIJINĂ CULTIVAREA DORINȚEI DE A ÎNVĂȚA LA ȘCOLARUL MIC

Prof. Popescu Ana Maria
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Botoșani

Învăţarea reprezintă, din punct de vedere pedagogic, activitatea proiectată de cadrul didactic pentru a determina schimbări comportamentale la nivelul personalităţii elevului, prin valorificarea capacităţii acestora de dobândire a cunoştinţelor, a deprinderilor, a strategiilor şi a atitudinilor cognitive. Procesul învăţării angajează dimensiunile cognitive, dar şi dimensiunile afective, motivaţionale şi volitive ale personalităţii umane care susţin "modificarea sau transformarea intenţională a comportamentului uman, condiţionată de experienţa trăită" (Cerghit, Ioan;)

Fiecare copil este diferit şi nu poate fi comparat „decât cu sine însuşi”. Şi totuşi, câteva lucruri esenţiale îi fac să fie asemenea: toţi au nevoie de dragoste, de securitate, de îngrijire şi de exerciţiu. Toţi simt nevoia de recunoaştere şi acceptare. Toţi caută un sprijin în adult şi chiar au nevoie de un anumit control din partea acestuia pe măsură ce îşi dezvoltă încrederea în sine şi dobândesc propria experienţă. „Nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competenţă, dăruire şi umanism ca cea de educator, pentru că în nici una nu se lucrează cu un material mai preţios, mai complicat şi mai sensibil decât *omul în devenire…* Ancorat în prezent, întrezărind viitorul şi sondând dimensiunile posibile ale personalităţii, profesorul instruieşte, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă şi organizează, corectează, perfecţionează şi evaluează neîncetat procesul formării şi desfăşurării calităţilor necesare omului de mâine.”

Un proces esențial în procesul de învățare îl reprezintă motivația. Ea este de două feluri: intrinsecă (vine din interior, ex.- satisfacția de a face singur un lucru, plăcerea de a realiza o activitate) și extrinsecă (există un obiect sau o persoană din exterior care te ajută să

continui o sarcină, care te determina sa mergi mai departe). Pentru școlarul mic, sentimentul că au reușit să realizeze o acțiune singuri, îi poate motiva să realizeze altele și implicit să învețe lucruri noi.

Învățarea la vârsta școlarității mici este fundamentul pentru învățarea de-a lungul întregii vieți și baza bunăstării individuale, sociale, economice, baza dezvoltării durabile. De aceea, învățarea trebuie să fie și motorul bucuriei de a învăța care, la rândul ei, conduce la construirea comunităților orientate spre a învăța, comunități care dobândesc capacitatea internă de a-și identifica și rezolva problemele și de a progresa, având ca scop calitatea vieții fiecărui individ, în toată complexitatea sa.

Bucuria/plăcerea de a învăţa are în vedere faptul că, adulţii din jurul copilului, inclusiv învățătorul, pot oferi ocazii favorabile pentru a trezi în copil plăcerea de a învăţa (emoţiile pozitive influenţează performanţa). Bucuria de a învăța provine din experiențe personale de succes.

Dar, care sunt condițiile ce sprijină cultivarea dorinței de a învăța?

Jocul oferă copilului posibilitatea de a experimenta bucuria de a învăța de timpuriu;

Principalul mijloc prin care copilul învață este *jocul*. Un joc pe care l-am putea defini ca „motor al minții" care vrea să exploreze mai mult decât până acum, dar și al corpului, care vrea să dobândească mereu noi deprinderi. Cel mai interesant lucru pentru copii este să se joace. Așadar, daca vrei sa îi trezești elevului interesul pentru cunoaștere, poți face acest lucru propunându-i jocuri si activități din care învăța lucruri noi.

Bucuria de a învăța înseamnă un mediu care îți oferă libertatea de a explora;

Copiii au o curiozitate înnăscută. Le place sa exploreze și să descopere. Acestea sunt elemente cheie în procesul lor de învățare. Daca explorarea pe care o fac le aduce sentimente de bucurie, daca curiozitatea lor este satisfăcută, dorința de a retrăi aceleași sentimente îi vor determina să își continue explorarea și să-și dorească să descopere în continuare lucruri noi.

Educaţia outdoor reprezintă o puternică sursă de astfel de experienţe de învăţare- un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun „cei patru pereţi ai unei săli de clasă" poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul isntructiv- educativ devine puternic, inspirațional şi de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relaţie puternică între copii, bazată pe sprijin reciproc.

Un vechi proverb chinezesc accentuează eficiența Educației Experiențiale: "*Ce aud – Uit, Ce vad – Îmi amintesc, Ce fac – Înțeleg"*

Bucuria de a învăța este, de cele mai multe ori, o bucurie legată de un eveniment

Educația extracurriculară își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității elevului. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură.

Având un caracter atractiv, elevii participă într-o atmosferă relaxantă, cu însufleţire şi dăruire, la activităţile extracurriculare. Potenţialul larg al acestor tipuri de activități este generator de căutări şi soluţii variate. Succesul este garantat dacă ai încredere în imaginaţia, bucuria şi în dragostea din sufletul copiilor, dar să îi laşi pe ei să te conducă spre acţiuni frumoase şi valoroase. Scopul activităţilor extraşcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea copiilor în activităţi cât mai variate şi bogate în conţinut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul şcolar, oferirea de suport pentru reuşita în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale şi corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale.

Bucuria de a învăța este facilitată de relația educator- educat

Relația dintre profesor–elevi joacă un rol cheie în facilitarea procesului de învățare. Crearea unui mediu de încredere și respect unii față de ceilalți permite copiilor să fie încrezători și să ia parte cu ușurință la noile provocări. Copilul învață cel mai bine într-o atmosferă prietenoasă, de îngrijire în care are posibilitatea de a-și asuma riscul de a face greșeli.

Bucuria de a învăța apare în situațiile în care o sarcină de învățare converge cu nevoile și interesele actorului învățării.

Copiii pun numeroase întrebări despre lumea înconjurătoare și vor să afle cele mai diverse lucruri. Pornind de la aceste întrebări, poți să îi oferi mai multe informații despre subiectele care îl interesează. Este mai ușor sa pornești de la preocupările lui pentru a-i trezi interesul pentru cunoaștere.

Expresiile emoționale ale profesorului influențează bucuria de a învăța.

Oare când am învățat noi cu mai multă bucurie și interes? Când aveam în față un profesor furios sau arogant, sau mereu serios, sau plictisit, ori când omologul său avea o expresie zâmbitoare, optimistă, cu o abordare pozitivă asupra faptelor? De la ale cărui lecții ne amintim mai multe detalii?

Oameni de știință și practicieni au subliniat importanța expresiilor emoționale pozitive într-o învățare de succes. Această credință este înrădăcinată în ideea că emoțiile pozitive creează o atmosferă de susținere a învățării (Pekrun 2006). De aceea, este bine să avem o atitudine pozitivă față de copil, să fim dispuși să nu continuăm o activitate dacă s-a plictisit, și în general să-l ajuți pe copil să descopere că a învăța lucruri noi este distractiv.

Mediul educațional stimulează dorința de a învăța

Sala de clasă este mediul unde elevii sunt primiţi, unde comunică, se mişcă şi se joacă, unde totul trebuie gândit şi amenajat, astfel încât acesta să fie o sursă din care se inspiră şi învaţă. Trebuie sa fie loc plăcut, decorat cu lucrarile lor, cu materiale ce îi inspiră, în care se simt bine, în siguranţă, un loc care le vorbeşte lor, şi tuturor celor care îl vizitează, despre tot ce se întâmplă acolo.

În final, amintesc cât este de important să îl implicăm activ pe copil atunci când vrem să îl învețăm ceva.

„Spune-mi și am să uit. Arată-mi și am să-mi amintesc. Implică-mă și voi înțelege”. (Confucius C.440, i.e.n).

Bibliografie:

1. Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Editura Polirom, 2006
2. Tribuna învățământului. Bucuria de a învăța în secolul tehnologiei avansate. Revista de educație și cultură Nr. 35/ 2022, anul III, Serie Nouă
3. https://edu.gcfglobal.org/en/learning-tips/the-joy-of-learning/1/

PROIECTARE DIDACTICĂ LA DISCIPLINA MATEMATICĂ

Prof. Vatavu Lenuța

Școala Gimnazială Nr. 7

Aria curriculară: Matematică și științe ale naturii/ **Disciplina:** Matematică / Clasa a III-a

Unitatea de învățare: Rezolvare de probleme

Subiectul lecției: Probleme cu cele patru operații

Tipul lecției: lecţia de predare-învăţare (de asimilare de noi cunoştinţe)

Competențe specifice vizate

2.4. Efectuarea de adunări şi scăderi de numere naturale în concentrul 0 -10 000 sau cu fracţii cu acelaşi numitor

2.5. Efectuarea de înmulţiri de numere în concentrul 0 - 10 000 şi de împărţiri folosind tabla înmulțirii, respectiv tabla împărțirii

5.1. Utilizarea terminologiei specifice şi a unor simboluri matematice în rezolvarea şi/sau compunerea de probleme cu raţionamente simple

5.3. Rezolvarea de probleme cu operaţiile aritmetice studiate, în concentrul 0 - 10 000

Strategia didactică: cognitivă, interactivă, practic- aplicativă

a) Metode şi procedee: conversaţia (de actualizare şi de fixare), explicaţia, exerciţiul, problematizarea, brainstorming-ul, jocul didactic, observare sistematică, aprecieri verbale, calificative;

b) Metode de evaluare: orală şi scrisă.

c) Mijloace de învăţământ: manual, caiet de teme, caiet special, flipchart, merkere,

d) Forme de organizare: frontală, individuală, în echipă

e) Resurse umane/ temporale:elevi/ 45 min.

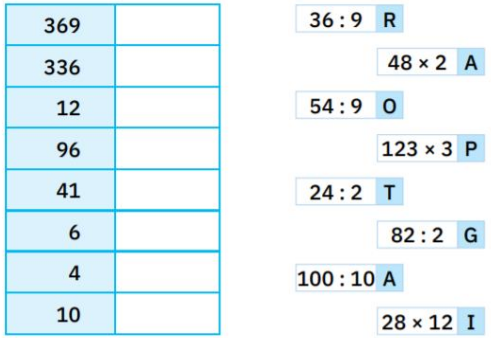
f) **Resurse bibliografice:**

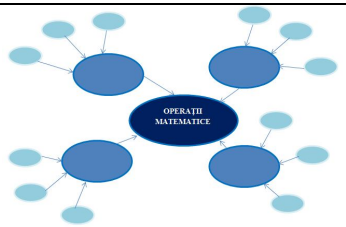
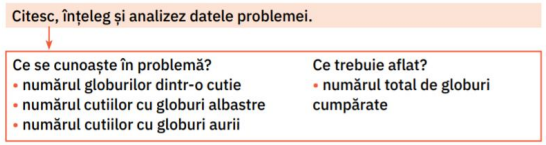
Programa şcolară pentru disciplina MATEMATICĂ CLASELE a III-a – a IV-a https://www.isjcta.ro/wp-content/uploads/2013/06/21-Matematica_clasele-a-III-a-a-IV-a.pdfMatematică - manual: clasa a III-a / Mariana Mogoş. – Bucureşti: Art Klett, 2021

Caietul elevului: clasa a III-a / Mariana Mogoş. – Bucureşti: Art Klett, 2021

SECVENȚELE LECȚIEI	C.s	CONȚINUTUL METODIC ȘI ȘTIINȚIFIC	ACȚIUNI ȘI OPERAȚII ALE ÎNVĂȚĂRII	STRATEGII IDACTICE		Forma de organizare	EVALUARE
				Metode	Mijoace didactice		
1. Moment organizatoric 1 minut		Asigurarea unui climat educațional favorabil desfășurării lecției și pregătirea de către elevi a materialelor necesare.	Elevii își pregătesc materialele.	Conversația		Frontală	Observarea comportamentu-lui copiilor
2. Reactualizarea cunoştinţelor asimilate anterior 15 minute	2.4	➢ Verific cantitativ și tema pentru acasă. ➢ Calculaţi oral **Jocul BINGO!** Copiii primesc un careu cu numere. **20 61 8** **10 9 4** **11 6 35** **25 54 15** Solicit elevilor să încercuiască rezultatelor obţinute la exerciţiile pe care le voi dicta eu, Copiii care vor reuși să încercuiască numerele de pe o linie (oricare ar fi strige tare „LINIE!“ , iar dacă au incercuit toate numerele srtigă „BINGOOOO!” Calculați: ● Măriți pe 5 de 7 ori; ● Măriți pe 8 cu 3; ● Aflați diferența nr. 25 și 5; ● Scrieți rezultatul 7 x 7 x 1;	Citesc tema, făcând corecturi dacă e cazul. Primesc careul cu numere Ascultă sarcinile de lucru. Încercuiesc numărul care coincide cu rezultatul obținut	Conversația Explicația Exercițiul Jocul didactic	Careul cu numere **ANEXA 1**	Frontală Individuală	Evaluez capacitatea elevilor de a se autocorecta Observarea sistematică a elevilor privind capacitatea de exprimare, de comunicare receptivă. Aprecieri verbale

	2..5 5.1	• Descăzutul este 64, iar scăzătorul este 3. Aflați restul. • Cât este deîmpărțitul când împărțitorul este 9 și câtul 6. • Se dă produsul 36. Unul dintre factori este 9. Care este celălalt factor? • Aflați produsul numerelor 4, 3 și 0. • Care este dublul lui 5? • Dar triplul? • Cincimea numărului 45 este… • Aflați a șasea parte din 36. • 5x5 egal cu… • 2x2x2 egal cu… Rezolvarea de exerciții cu paranteze Solicit un elev să resolve la tablă exercițiul nr. 4 pag. 81 (f) 43: 7 + (84:4 +3 x 9) x 3 + 72 :8 Întreb elevii: Cum se rezolvă exercițiile în care sunt paranteze rotunde? *Care sunt operațiile de ordinal II ?* *Cum se rezolvă exercițiile?* *Care sunt operațiile de ordinal I ?* *Cum se rezolvă exercițiile?* ➢ Muncă independentă ➢ Solicit elevilor să deschidă manualele pag. 81 și să reyolve individual ex. 4 / a, b, c, d, e Rezolvă exercițiile, respectând regulile învățate. a. 64 : (4 + 4) b. (22 + 26) : 2 c. 150 – (25 + 25) × 2 d. (15 + 25) : 5 – 10 : 5	la fiecare exercițiu dictat. Strigă, după caz, cuvântul „LINIE!“ Strigă, după caz, cuvântul „BINGOOO!“ Rezolvă exercițiul pe caiete. Răspund la întrebări. Elevii scriu rezolvarea pe caiete. Se citesc rezolvările. Elevii scriu rezolvarea pe caiete. Efectuează calculele, așezând	Conversația Explicația Exercițiul Conversația Explicația Exercițiul Conversația Explicația	Manual Caietul elevului Stilou Manual Caietul elevului Stilou	Frontală Individuală Frontală Individuală Frontală	Observarea sistematică a elevilor privind capacitatea de exprimare, de comunicare receptivă. Aprecieri verbale

		e. 27 : 3 + (4 + 12 × 2) : 4 Se rezolvă la flipchart exercițiul nr. 7 din manual, pag. 82. a) 36 + (45: 5) b) (160- 80) :8 c) 28:7 x (3+2) :2 Verbalizează la tablă rezolvarea exercițiilor. **Exercițiu joc!** **Lucrăm în echipă.** Efectuează calculele, așază literele conform codului și vei descoperi numele matematicianului care a introdus tabla înmulțirii în Europa și al cărui bust este prezentat în imaginea de mai jos 	literele conform codului. Citesc codul obținut. Rezolvă în echipă sarcina de lucru.	Conversația Explicația Exercițiul Conversația Explicația Exercițiul Jocul didactic	Manual Caietul elevului Stilou Manual Caietul elevului Creioane colorate **ANEXA 2**	Individuală Frontală Individuală Pe echipe	Observarea sistematică a elevilor privind capacitatea de exprimare, de comunicare receptivă. Aprecieri verbale
2. Captarea atenţiei elevilor 2 minute		Iniţiez un *brainstorming* pornind de la cuvintele cheie: „OPERAŢII MATEMATICE”. Solicit elevilor să spună toate cuvintele care au legătură cu cuvintele cheie: „OPERAŢII MATEMATICE”	Răspund: „adunare”, „scădere”, „împărţire”, „înmulţire”, „termeni”, „sumă”, „factori”,	Conversația Brainstorming	Flipchart Markere	Frontală	Observare sistematică Aprecieri verbale

	O_1	 Spun elevilor că toți acești termini îi vor ajuta să rezolve probleme cu cele patru operații: adunare, scădere, înmulțire și împărțire.	,,deîmpărţit", ,,împărţitor", ,,rest", ,produs", ,,cât" .		**ANEXA 3**		Observare sistematică
3. Anunţarea subiectului lecţiei şi a obiectivelor operaționale 1 minut		Anunţ copiii că astăzi la ora de *Matematică* vom rezolva probleme cu operaţiile matematice învăţate.. Se scrie pe tablă data și titlul „Probleme cu cele patru operații"	Elevii scriu data și titlul în caiete.			Frontală	Capacitatea de a mobiliza atenția/motivația elevilor
4. Dirijarea învățării 15 minute	5.3	**Cum gândim pentru a rezolva o problemă?** *Pentru a decora o sală de festivități, s-au cumpărat 14 cutii a câte 8 globuri albastre și 12 cutii a câte 8 globuri aurii. Câte globuri s-au cumpărat?* **PASUL 1** PASUL 2	Scriu la tablă, verbalizând rezolvarea problemei.	Conversația Explicația Exercițiul Problematizarea	**ANEXA 4**	Frontală Individuală	Oferirea de explicaţii suplimentare, dacă este nevoie

	O_2	Stabilesc planul și strategia rezolvării. Ce trebuie aflat mai întâi? • numărul globurilor de fiecare culoare Cum se află răspunsul? • Se adună numărul globurilor de ambele culori. PASUL 3 Organizez și redactez planul. PLAN 1. Câte globuri albastre s-au cumpărat? 14 × 8 = 112 2. Câte globuri aurii s-au cumpărat? 12 × 8 = 96 3. Câte globuri s-au cumpărat în total? 112 + 96 = 208 Răspuns: 208 globuri PASUL 4 Verific și dezvolt. În această etapă, pentru a fi siguri că problema este rezolvată corect, încercăm să o rezolvăm și prin alt mod. Exercițiul problemei: 14x8+12x8	=21	Conversația Explicația Exercițiul Problematizarea		Frontală Individuală	Observare sistematică Oferirea de explicaţii suplimentare, dacă este nevoie
4. Obținerea performanței 7 minute	5.3	Le voi solicita elevilor să citească și să rezolve , problema 2, de la pag. 84, din manual. Vor constata că lipsește întrebarea problemei , fiind ei nevoiți să o formuleze , pentru a putea rezolva problema. Pe baza cunoștințelor achiziționate, vor reuși să formuleze întrebarea și rezolvarea acesteia.	Rezolvă problema, formulând întrebarea.	Conversația Explicația Exercițiul Problematizarea			

7. Asigurarea retenţiei şi a transferului 2 minute		Tema pentru acasă Obligatoriu: problemele 1 și 2 pag. 84 Facultativ: problema 3 pag. 85	Ascultă indicațiile date pentru realizarea temei.	Conversația Explicația		Frontală	Aprecieri verbale
6. **Încheierea activității** 2 minute		Se vor face aprecieri generale și individuale asupra participării elevilor la lecție, precum și asupra comportamentului lor pe parcursul orei.	Ascultă. Răspund.	Conversația		Frontală	Aprecieri verbale Calificative în baza descriptorilor de performanță

PROGRAMUL DE ACTIVITĂȚI CU CARACTER NON- FORMAL „SĂ ŞTII MAI MULTE, SĂ FII MAI BUN!”

Prof. Iurescu Liliana

Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani

Programul „Să știi mai multe, să fii mai bun!” constă în derularea, la nivelul fiecărei unităţi de învăţământ, într-o săptămână la alegerea consiliului profesoral, a a unui orar special format doar din activităţi cu caracter non-formal.

Programul își propune implicarea, deopotrivă, a elevilor și a dascălilor, în activități extracurriculare și extrașcolare, interesante, care să le valorizeze talentele, preocupările extra-şcolare şi competenţele în domenii cât mai diverse şi interesante.

Activităţile propuse exced curriculumul naţional şi sperăm să aducă plus-valoare întregii comunităţi şcolare, prin competenţe, coeziune, spirit de echipă şi, nu în ultimul rând, prin zâmbetele elevilor şi dascălilor implicaţi.

SCOPUL programului este de a implica toţi elevii în activităţi care vizează promovarea valorilor cultural-educative, stimularea creativităţii, cunoaşterea, conştientizarea şi promovarea rolului şcolii în viaţaacestora, creşterea calităţii educaţiei oferite prin intermediul unor activităţi extraşcolare şi extracurriculare, în contexte nonformale.

OBIECTIVE:

- Îmbunătăţirea procesului instructiv- educativ
- Dezvoltarea abilităţilor de interacţiune socială
- Valorificarea talentului şi a aptitudinilor artistice ale elevilor
- Dezvoltarea şi valorizarea competenţelor individuale
- Antrenarea părinţilor în activităţi pentru promovarea calităţii educaţiei în şcoală
- Colaborarea cu instituţii de cultură, cu alţi parteneri educaţionali

GRUP TINTĂ :

Direct: elevii clasei a III-a cadre didactice ale şcolii;

Indirect: părinţii elevilor, elevii şi cadrele didactice ale şcolii.

LOCUL DE DESFĂŞURARE:

- sala de clasă;
- cinematograful „Unirea“;
- biblioteca şcolară;
- centrul pentru copii „Prietenia“

EVALUARE

- expoziţie cu lucrările elevilor;
- fotografii din toate activităţile desfăşurate de elevii clasei;
- pliant cu instantanee de la activităţi;
- articol despre proiect publicat în revista şcolii.

Surse imagini:

https://www.google.com. imagini+cinematograf+Unirea+Botosani

https://www.google.com/search...imagini+politisti&tbm

https://int.search.myway.com/search

https://www.google.com/search?q=imagini+carti

https://www.google.com/search?q=imagini+de+pasti

http://sae.edu.ro/2017/despre.phhttps://www.google.com/search?rlz=1C1GCEA_enRO796RO796&

DATA	ACTIVITATEA PROPUSĂ	OBIECTIVE PROPUSE	MODALITĂȚI DE REALIZARE	LOCUL	RESP.
Luni, 01. 04. 2024	,,ABC- ul CIRCULAȚIEI” Vocabularul rutier Indicatoare de circulaţie *Stop, accidentelor de circulaţie! Viaţa are prioritate!*	- formare de competenţe necesare pentru aplicarea normelor de circulaţie rutieră; - construirea unei comunicări dialogate folosind formule specifice temei date;	- prezentare film didactic pe teme de circulaţie; - joc de rol; - dezbateri;	sala de clasă; curtea școlii	Prof. Liliana Iurescu Agent de poliție
	Cum trebuie să ne comportăm în mijloacele de transport? Reguli de prevenire a accidentelor (conduită preventivă) Comportamentul civilizat în mijloacele de transport şi pe stradă *Poliţistul, prietenul copiilor*	- dezvoltarea deprinderilor de circulaţie rutieră şi a comportamentului preventiv; - receptarea de mesaje în diverse contexte de comunicare;	- explicații; - dezbateri; - prezentare ppt; - joc de rol; - problematizarea; - filme documentare;	sala de clasă terenul de sport	Prof. Liliana Iurescu Agent de poliție
	Micul pieton și ...culorile Concurs de desene, afişe	- dezvoltarea gustului artistic; - stimularea creativităţii elevilor;	- exercițiul; - explicații; - turul galeriei;	sala de clasă	Prof. Liliana Iurescu Agent de poliție
Marți, 02. 04. 2024	INVITAȚIE LA CINEMATOGRAF Cuvinte cheie: *cinema, cinematograf; actori; cinematografie, peliculă, film* etc.; Rolul filmului în viața copiilor/ Tipuri de filme	- înțelegerea semnificației cuvintelor cheie; argumentarea rolului filmului în viața copiilor; - identificarea tipurilor de filme;	dezbateri; prezentare ppt;	sala de clasă	Prof. Liliana Iurescu Părinţi însoţitori
	Deplasare la Cinematograful „Unirea” Botoșani	formare de comportamente civilizate;	- explicaţia;	Traseul:	Prof. Liliana Iurescu

	Evidenţierea unor aspecte din natură (pomi, clădiri, culori, vremea etc.) Reguli de circulaţie		- exemplul;	Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani – Cinemato graf	Părinţi însoţitori
	Vizionarea unui film la Cinematograful „Unirea” Botoșani	- formarea unor deprinderi specifice: citirea afişului, achiziţionarea biletelor, prezentarea biletului la intrare; manifestarea unui comportament adecvat în sala de cinematograf;	- dialogul; - explicația; - exemple de bune practici	Cinemato graful „Unirea” Botoșani	Prof. Liliana Iurescu Personalul de la cinematograf Părinţi însoţitori
	Deplasarea la Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani Discuții pe baza filmului vizionat: subiectul filmului, actori, coloană sonoră etc.	- formare de comportamente civilizate; - dezvoltarea abilităţilor de comunicare, utilizând termenii învăţaţi în contexte noi;		Traseul: Cinemato graful „Unirea”- Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani	Prof. Liliana Iurescu Părinţi însoţitori
Miercuri 03 . 04. 2024	„CARTEA COPILĂRILEI MELE” Cuvinte cheie: *autor, copertă, cotor, editor, corector, manuscris,*	utilizarea corectă, adecvată şi eficientă a limbii în procesul comunicării orale; receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare;	Prezentare ppt – *Povestea unei cărţi* - prezentare ppt; - dialogul; - explicația;	biblioteca școlii	Prof. Liliana Iurescu Părinţi Bibliotecar

	tehnoredactor, tipografie, librărie, bibliotecă… Subiecte de discuţie: Ce este o carte? Tipuri de cărţi Rolul cărţilor în viaţa noastră Cine trudeşte pentru apariţia cărţilor?		- exemple de bune practici; conversaţia euristică;		
	,,Biblioteca, o casă a cărții” Vizitarea bibliotecii școlii	dezvoltarea abilităţilor de comunicare;	- dialogul; - explicația; - povestirea, - explicația; - joc de rol;	biblioteca școlii	Prof. Liliana Iurescu Părinţi Bibliotecar
	,,Copilăria prin ochi de copil” - *Cărticica mea* Activităţi: Realizare de desene cu tema: *Cartea copilăriei* Realizarea unor mici texte pe tema: *Povești și povestire pentru copii* Asamblarea și legarea cărții	dezvoltarea abilităţilor de comunicare; - dezvoltarea abilităţilor practice;	- povestirea; - explicația; - joc de rol;	sala de clasă	Prof. Liliana Iurescu Părinţi Bibliotecar
Joi, 04. 04. 2024	SĂ PROTEJĂM ŞI SĂ IUBIM NATURA! 	vizionarea unui documentar-film realizat de BBC; - exprimarea propriilor opinii cu privire la documentarul vizionat; - stabilirea unor norme de comportare civilizată, de protejare a mediului;	- dialogul; - explicația; - explicația; - conversaţia euristică; - problematizarea;	sala de clasă	Prof. Prof. Liliana Iurescu Elevi Părinţi

		dezvoltarea spiritului civic şi al creativităţii.			
	„Şcoala noastră este verde! ” Reamenajarea spaţiului verde al şcolii şi ecologizarea zonei/şcolii;	- dezvoltarea abilităţilor practice. - dezvoltarea spiritului de echipă şi a iniţiativelor personale în cadrul unui grup;	- exemplu de bună practică;	grădina şcolii	Prof. Liliana Iurescu Elevi Părinţi Personal auxiliar
	„Un pom, o floare în grădina școlii! ” Plantare de flori	- dezvoltarea abilităţilor practice; - dezvoltarea spiritului de echipă şi a iniţiativelor personale în cadrul unui grup;	- exemplu de bună practică; - amplasare de afişe, panouri de avertizare;	grădina şcolii	Prof. Liliana Iurescu Elevi Părinţi Personal auxiliar
	„RRR“ Confecţionarea unor obiecte din materiale reciclabile.	stimularea creativităţii elevilor; dezvoltarea abilităţilor practice;	- dialogul; - explicația; - explicația; - conversaţia euristică;	sala de clasă	Prof. Liliana Iurescu Elevi
Vineri, 05. 04. 2024	„HRISTOS A ÎNVIAT !” Teme de discuţii: Istoria Sărbătorii Paştelui Simboluri Pascale Obiceiuri Pascale tradiţionale	- cunoaşterea unor elemente din istoria sărbătorii Paştelui; - recunoaşterea simbolurile pascale şi a semnificaţiei fiecăruia; - descrierea obiceiurile pascale tradiţionale; - păstrarea şi promovarea diferitelor meşteşuguri	- prezentare ppt; - prezentare ouă încondeiate; - imagini, tablouri; Felicitări;	sala de clasă Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani	Prof. Liliana Iurescu Prof. de religie

	Încondeiatul ouălor de Paşti etc.	artistice tradiţionale specifice sărbătorii Paştelui;			
	Încondeierea ouălelor Activitate practic- aplicativă	- formare de priceperi și deprinderi de încondeiere; - stimularea creativităţii elevilor;	atelier de creație; - fotografii; - ouă încondeiate;	sala de clasă Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani	Prof. Liliana Iurescu
	Expoziție cu lucrările elevilor	- organizarea de expoziții cu lucrările realizate; - Turul galeriei.	- produsele activităţii.	Sala de clasă Școala Gimnazială Nr. 7 Botoșani	Prof. Liliana Iurescu Părinţi

IMPORTANȚA CITITULUI PENTRU PREȘCOLARI

Prof. Bălăucă Loredana și
Prof. Aconstantinesei Iulia Mădălina
G.P.N. „Căsuța cu povești" Brehuiești, Vlădeni-Botoșani

„Sunt multe căi pentru a lărgi universul copilului. Dragostea pentru cărți este cea mai bună." Jacqueline Kennedy

Poveștile pentru copii constituie „cartea de suflet și de învățătură" a preșcolarului ce adună valori ale tezaurului literar românesc, clasic și contemporan, ale literaturii române și universale care au fost și rămân leagănul copilăriei tuturor generațiilor.

Tainele acestor opere sunt transmise copiilor din primii ani de viață, la început de către părinți și apoi de cadrele didactice și conduc spre visare și cunoaștere, producându-le o impresie puternică asupra imaginației și sensibilității copiilor. Prin mesajul transmis, ușor de recepționat poveștile au o valoare educativă deosebită și devin un model de vorbire când sunt prezentate într-o formă corespunzătoare sub aspect gramatical și stilistic.

Citindu-le povești copiilor, atingem cele trei obiective principale în dezvoltarea lor: îmbogățirea vocabularului, dezvoltarea limbajului și a comunicării și dezvoltarea premiselor citirii și scrierii. Ascultând povești, copiii întâlnesc expresii noi care, odată cunoscute devin un bun al lor. Prin povești, pătrund în limbajul copiilor, forme de exprimare atât ale limbii populare cât și a celei literare.

Scriitorul fără de pereche, Ion Creangă, a creat un bogat și valoros tezaur de povești, care au fermecat copilăria a zeci de generații și vor constitui mereu lectura preferată a copiilor, indiferent de secol. Făcându-le cunoscute poveștile lui Creangă, copiii descoperă numeroase figuri din viața satului autentic – oameni harnici, curajoși, înzestrați cu stăruință și dârzenie, optimiști și veseli, glumeți, dar și hotărâți să lupte pentru izbânda dreptății, a cinstei, a adevărului.

Deși copiii din generația Z (copiii din zilele noastre) sunt mult mai atrași de digitalizare/de inteligența artificială și sunt expuși bullying-ului și diferitelor tipuri de agresiuni, prin opera lui Creangă le putem înrădăcina în suflet și în gând că binele învinge mereu, că bunătatea va fi răsplătită cu bunătate, că adevărul iese mereu la iveală și că lăcomia, îngânfarea și răutatea pot fi izbăvite.

Eficiența poveștilor nu depinde numai de conținutul celor povestite, ci și de felul în care se captează atenția copiilor, de vocea firească și blândă a educatoarei, de măsura în care e completată latura semantică a cuvintelor și îmbinările noi prin intonație, gesturi, de felul cum sunt puși copiii în situația de a folosi cuvintele și expresiile în enunțuri personale.

Cititul este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit! Interesul pentru citit nu vine e la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaționali, familie-școală, o muncă ce presupune răbdare, perseverență și voință!

PROIECT DIDACTIC CENTRAT PE COMPETENȚE LA DISCPLINA COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Prof. înv. primar Curcă Elena – Lăcrămioara

Şcoala Gimnazială ,,Ştefan cel Mare" Botoșani

Proiectarea didactică reprezintă ansamblul de procese și operații deliberative de anticipare a acesteia, de fixare mentală a pașilor ce vor fi parcurși în realizarea instrucției și educației și a relațiilor dintre aceștia, la nivel macro (respectiv la nivelul general al procesului de învățământ) și micro (la nivelul specific/ intermediar – al unităților de învățare/ capitolelor/ temelor și operațional – al activităților didactice concrete).

Pe măsura acumulării experienței didactice comune, viziunea asupra esenței, importanței și modului de realizare a proiectării didactice, s-a modificat profund. În viziune tradițională, activitatea de proiectare didactică constă în simpla planificare și eșalonare rigidă a timpului pe unități de instruire și, în paralel, în eșalonarea univocă a materiei de studiat sub forma planului calendaristic, a sistemului de lecții, a planului tematic, a proiectului de lecție, etc., în funcție de așa-numitele "programe analitice". În viziunea modernă, accentul se pune pe prefigurarea și construirea cât mai atentă a experiențelor de învățare și a situațiilor educaționale în care să realizeze activități cognitive eficiente.

Acțiunea de proiectare didactică nu mai reprezintă azi un demers administrativ formal în care să se gestioneze timpul și nu se suprapune peste întocmirea planurilor de activitate. Dimpotrivă, ea reprezintă un demers personalizat, care presupune elaborarea de instrumente didactice de interpretare personală a programei școlare, funcție de contextul educațional.

Profesorul are nevoie de: „competenţă relaţională, capacitate de a promova relaţii de cooperare şi competiţie, un stil de lucru cooperant pentru a asigura unitatea clasei, pentru a

obţine un înalt grad de coeziune al acesteia, pentru a stimula tendinţele centripete în locul celor centrifuge, pentru a forma conştiinţa comunitară (de grup) a elevilor de care se ocupă" (Cerghit, 2008, p. 183).

Exemplu de bună practică

Proiect de lecţie

Clasa: a II-a

Aria curriculară: Limbă şi comunicare

Disciplina: Comunicare în limba română

Unitatea de învăţare: „Copilăria cea mai frumoasă vârstă"

Subiectul: Text suport: „Cheile" ,de Tudor Arghezi

Ordonarea ideilor dintr-un text literar pe baza succesiunii întâmplărilor desfășurate

Tipul lecţiei: consolidare şi sistematizare de cunoștințe

Forma de realizare: activitate integrată

Discipline integrate:

Dezvoltare personală

Arte vizuale și abilități practice

Muzică şi mişcare

Competențe specifice vizate:

Comunicare în limba română

2.1 Formularea unor enunţuri proprii în situaţii concrete de comunicare

3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut

4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Dezvoltare personală

2.3. Explorarea abilităţilor de relaţionare cu ceilalți

Arte vizuale și abilități practice

Muzică şi mişcare

2.1. Cântarea în colectiv, în grupuri mici şi individual, asociind dirijatul intuitive

Obiective operaţionale:

O1: să citească în ritm propriu, corect, conştient, coerent cuvinte, propoziții, textul „Cheile'' după Tudor Arghezi;

O2: să formuleze întrebări şi răspunsuri referitoare la conţinutul textului citit;

O3: să identifice informaţii caracteristice textului narativ;

O4: să ordoneze enunțuri respectând succesiunea întâmplărilor din text;

O5: să povestească textul/ fragmente din text pe baza enunțurilor scrise pe tablă;

O6: să redacteze mesaje scurte în diverse scopuri, respectând normele de scriere;

O7: să cânte în grup, executând mișcări ritmate cântecul „Dacă vesel se trăieşte"

Strategia didactică: cognitivă, euristicăa)

a) Metode şi procedee: observaţia, explicaţia, conversaţia, exerciţiul, munca independentă, conversaţia euristică, lectura explicativă, activitatea independentă, citirea în lanţ, perechi, ştafetă, selectivă, metoda *Explozia stelară,* povestirea

b) **Metode de evaluare**: aprecierea verbală, aprecierea prin calificative, stimulente.

c) Mijloace de învăţământ: manual, fișă de lucru, cretă, caiete, stilou, coli de flipchart suport coli de flipchart, planşă cu metoda *Explozia stelară, harta lecturii,* ecusoane, piese, puzzle; Casetofon, CD.

d) Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe, în perechi.

e) Resurse:

umane: 27 elevi;

temporale: 45 min.

f) Resurse bibliografice:

Programa pentru disciplina *Comunicare în limba română* aprobată prin ordinul ministrului Nr. 3418/19.03.2013

T. Piţilă, C. Mihăilescu *Comunicare în limba română* - manual pentru clasa a II-a/Autori: Claudia Matache, Adriana Mălureanu /Ascendia Design - 2014

Curs formare: „Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competențelor cheie la școlarii din clasele I-IV" - program de formare continuă de tip "blendedlearning" pentru cadrele didactice din învățământul primar

Curs formare continuă: „Predarea inovativă a limbii române în societatea cunoșterii", 2013

Carmen Iordăchescu : „Să dezlegăm tainele textelor literare"; Editura Carminis, Bucureşti, 2015

Site de specialitate:

https://www.google.com/search?q=imagini+copilarie+fericita&

https://www.didactic.ro/https://www.google.com/search?q=MEN+Programe+scolare

MOMENTELE LECȚIEI	Ob. op.	CONȚINUTUL METODIC ŞI ŞTIINȚIFIC		STRATEGII DIDACTICE			EVALUARE
		Activitatea învăţătorului	**Activitatea elevilor**	**Metode**	**Mijloace**	**Forma de organizare**	
1. Moment organizatoric		Asigur condiţiile necesare desfăşurării optime a orei de *Comunicare în limba română*, solicitând elevilor să pregătească materialele necesare, să-şi corecteze poziţia în bancă şi să păstreze liniştea.	Se pregătesc pentru oră.	Conversația	Manual, caiet, fișa de lucru, instrumente de scris	Frontală	Observarea comportamentului elevilor
2. Verificarea temei		Se verifică tema cantitativ şi calitativ, prin autocorectare şi se fac aprecieri asupra modului de rezolvare.	Corectează (dacă e cazul)	Conversația Explicația	Caiet de teme Instrument de scris	Frontală Individuală	Aprecieri verbale Evaluare orală
3. Captarea şi orientarea atenţiei	O:2	Voi împărți clasa de elevi în 5 grupe. Câte un elev din fiecare grupă va extrage câte o steluță cu una dintre întrebările aflate în colțurile steluței. Solicit elevilor să formuleze câte o întrebare pe baza textului studiat care să înceapă cu acel cuvânt găsit scris pe steluță: (*CE? CINE? CUM? CÂND? DE CE?)* 	Se grupează. Extrag câte o steluță. Alcătuiesc oral enunțuri. Citesc întrebările. Formulează răspunsurile potrivite. Formulează întrebări. Răspund la întrebări. Posibile răspunsuri:	*Explozia Stelară* Exercițiul Conversația Conversația euristică Explicația Conversația	Planșă cu desenul metodei (Anexa 1) Planșă cu desenul metodei Steluțe cu întrebări	Frontală Pe grupe Frontală Individuală	Evaluare orală Observarea comporta-mentului comunicativ

	O:3	Fiecare steluță se lipește pe steluța mai mare existentă pe tablă, iar câte un membru din fiecare grupă va adresa întrebări formulate de grupa lui celorlalte grupe. Adresez întrebări referitoare structura textului (alineate, enunțuri) *Ce este un text?* *Câte alineate are textul?* *Ce marchează linia de dialog?* Solicit elevilor să extragă câte o steluţă şi să formuleze întrebările potrivite. Posibile întrebări: *Cine a scris textul „Cheile”?* *Când au început să comploteze Miţu cu Baruţu?* *Ce doreau Miţu şi Baruţu?* *Unde s-au urcat copiii?* *De ce se uitau nedumeriţi copiii?*	 Un text este o înșiruire de enunțuri legate între ele prin înțeles. Textul are şase alineate. Linia de dialog indică începutul vorbirii fiecărei persoane care ia parte la o convorbire Extrag steluţa şi formulează întrebări potrivite. Formulează răspunsuri la întrebări.	Exerciţiul Conversaţia euristică Explicația Conversația Conversația euristică	 Steluțe cu întrebări	 Frontală Individuală	Aprecieri verbale Evaluare orală Aprecieri verbale Observarea comporta-mentului comunicativ Aprecieri verbale Evaluare orală
4. Anunțarea temei și a obiectivelor		Spun elevilor că astăzi vor citi lecţia „Cheile”, de Tudor Arghezi, vor formula întrebări şi răspunsuri referitoare la conţinutul textului citit, vor alcătui propoziţii după anumite cerinţe, vor ordona enunțuri respectând	Ascultă cu atenție Scriu titlul lecţiei.	 Expunerea	Textul suport „Cheile” de Tudor Arghezi	Frontală	Observarea comportamen-tului elevilor

		succesiunea întâmplărilor din text; vor povesti textul citit, vor scrie mesaje. Scriu titlul lecţiei la tablă.	„Cheile”, de Tudor Arghezi *Ordonarea ideilor dintr-un text literar pe baza succesiunii întâmplărilor desfăşurate.*	Explicaţia Exerciţiul	Caiet de teme Instrument de scris	Frontală Individuală	Aprecieri verbale
5. . Dirijarea consolidării priceperilor şi deprinderilor prin exerciţii	O:1 O:4 O:5	Exersarea actului citirii. Se solicită elevilor să citească textul: pe fragmente; în lanț; ștafetă; selectiv; în perechi; în cor. Solicit povestirea fragmentelor cu ajutorul întrebărilor de sprijin, apoi ordonarea succesivă a întâmplărilor dintr-un şir de idei date. Cer elevilor să le scrie pe tablă şi pe caiete. 1. Miţu şi Baruţu încep să comploteze. 2. Copiii aduc scaune la dulap. 3. Dulapul se răstoarnă. 4. Familia discută cu Miţu şi Baruţu Întreb elevii la ce ne ajută ordonarea întâmplărilor?	Citesc textul prin diferite procedee solicitate. Citesc fragmentele, le povestesc şi aleg dintr-un şir de enunțuri date, ordinea corectă a desfăşurării întâmplării, pe care le scriu la tablă şi pe caiete. Răspuns posibil: Ordonarea întâmplărilor ne ajută la	Conversația Exerciţiul Exerciţiul Povestirea	Manual Caiete de lucru Instrumente de scris Tablă Cretă	Frontal Individuală Frontală Individuală Frontală	Observarea sistematică Aprecieri verbale Observarea comporta-mentului comunicativ

		Solicit elevilor să povestească conţinutul textului, pe baza enunțurilor de sprijin. Adresez următoarele întrebări generalizatoare: *Ce părere aveţi despre hotărârea părinţilor?* *Cum credeți că se vor descurca copiii dacă rolurile se vor inversa cu cele ale părinţilor?* *Ce am învăţat din această lecţie?*	povestirea integrală a textului. Povestesc conţinutul textului. Răspund la întrebări şi argumentează.	Conversaţia Conversaţia euristică Problematizarea	Manual	Frontală Individuală	Aprecierea verbală Evaluare orală
6. Obținerea performanței	O:2 O:6	Pregătesc elevii pentru activitatea de grup; organizez grupele pe criterii numerice conform așezării în bănci Grupa 1 Răspundeți la întrebarea: *Cum aţi fi procedat dacă aţi fi fost în locul părinţilor ? De ce?* Grupa 2 Răspundeți la întrebarea: *Cum aţi fi procedat dacă aţi fi fost în locul copiilor? De ce?* Grupa 3 *Scrieţi un mesaj prin care cei doi copii îşi cer scuze de la părinți pentru fapta lor.* Grupa 4 Alcătuiți câte un enunț cu fiecare dintre cuvintele*: cheile, cutii, curioși* Anexa 2	Citesc și rezolvă în grup sarcinile din fișele de lucru : Răspund la întrebarea adresată şi argumentează. Răspund la întrebarea adresată şi argumentează. Redactează un mesaj Alcătuiesc propoziții.	Conversaţia euristică Conversaţia de fixare Problematizarea Conversaţia euristică Explicaţia Exerciţiul Conversaţia de fixare Problematizarea	Fișe de lucru Instrumente de scris Fișe de lucru Instrumente de scris	Frontală Pe grupe Frontală Pe grupe	Observarea dirijată a comporta-mentului comunicativ Evaluare scrisă Aprecieri verbale

		Activitate diferențiată:Elevii cu rămâneri în urmă la învățătură vor lucra în scop remedial. Transcrie pe caietul de lucru enunțurile: *Cei doi copii erau curioși. Familia este formată din părinți și copii.* Verific răspunsurile fiecărei grupe	Grupa remedială Transcriu enunțurile pe caietul de lucru. Ascultă și completează cu ideile personale	Explicaţia Exercițiul	Fișe de lucru Instrumente de scris	Copii cu d. î Tratare diferențiată	Evaluare prin corectare reciprocă
7. Evaluarea activitatii	O:2	Solicit elevilor să completeze la tablă fișa de evaluare reprezentând harta povestirii „Cheile”. Împart plicurile cu piese de puzzle. Evalueaz și apreciaz activitatea copiilor.	Răspund si completează fișa de evaluare Realizează imaginea Citesc mesajul de pe fișă	Conversația Explicaţia Exercițiul	Piese de puzzle	Frontal Lucru în perechi	Evaluare orală
8. Încheierea lecţiei	O:7	Aprecieri finale, frontale şi individuale asupra participării la lecţie. Tema pentru acasă – Transcrierea, la alegere, a două alineate din text. Se cântă „Dacă vesel se trăieşte"	Copiii sunt atenți la aprecierile făcute de învătătoare şi işi notează tema. Cântă în grup, executând mișcări ritmate cântecul „Dacă vesel se trăieşte".	Explicaţia Exercițiul	Casetofon CD	Frontală	Evaluarea orală Aprecieri verbale Aprecieri prin calificative

RELAŢIILE PROFESOR- ELEV ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Prof. Fociac Daniel

Școala Profesioală ,,Gheorghe Burac" Vlăsinești

Climatul educaţional dintr-o instituţie şcolară are un rol important în dezvoltarea unor relaţii parteneriale elev- profesor, elev- elev. Copiii văd în profesorii lor modele de urmat, motiv pentru care aceştia trebuie să fie cu adevărat un exemplu, atât din punct de vedere profesional, cât şi moral.

Unele studii de specialitate au relevat faptul că, relaţiile bune între elevi şi profesori se construiesc în timp, uneori fiind necesare chiar perioade mai lungi. Astfel, au fost prezentate anumite strategii de lucru împreună elev- profesor în care trebuie să primeze cooperarea, respectul, încrederea reciprocă. După profesorul Constantin Cucoş, această construcţie de menţinere a unor relaţii pozitive între cei doi actori ai educaţiei – elevi- profesor- este mai uşor de realizat cu unii elevi, dar mai greu cu alţii. Important este să identificăm cele mai eficiente modalităţi de comunicare de a ajunge la sufletul copilului.

Încercaţi deschiderea unor căi de comunicare nonformale, care să sugereze faptul că fiecare elev este remarcat şi valorizat ca persoană, ca individ şi nu doar ca elev cu drepturi şi obligaţii în contextul grădiniţei sau şcolii.

1. Încercaţi să menţineţi un raport echilibrat între aprecieri şi critici. Este în natura umană să vadă erorile ori să critice greşelile. Remarcile negative frecvente pot conduce la efecte nedorite cum ar fi închiderea căilor de comunicare, ori chiar la crearea unei atitudini negative faţă de şcoală/grădiniţă. Foarte des, mesajul pe care îl percep elevii din aceste critici este unul negativ, care îl devalorizează. Din acest motiv comportamentele negative pot fi văzute ca probleme ce pot fi rezolvate şi nu ca reacţii ce trebuie pedepsite.
2. Menţineţi un nivel al expectanţelor puţin mai ridicat decât nivelul capacităţilor. De multe ori, un cadru didactic trebuie să creeze cadrul pentru a permite elevilor cu rezultate mai slabe obţinerea unor succese. Nu trebuie uitat faptul că plasarea unui elev în situaţie repetată de eşec poate conduce spre o demotivare accentuată.
3. Distribuiţi controlul şi responsabilităţile în grupă sau clasă. De cele mai multe ori, încercarea de a menţine un control total asupra comportamentelor copiilor conduce la eşec şi reacţii adverse. Controlul total nu este eficient şi nici posibil în cadrele de învăţământ.
4. Negociaţi şi încercaţi să oferiţi alternative. Cooperarea este mult mai eificientă decaît controlul total şi impunerea unor reguli de către educator. Oferirea alternativelor trebuie să

respecte câteva condiţii astfel încât acestea să fie reale şi echilibrate, să fie acceptabile atât pentru cadrul didactic cât şi pentru elevi, să nu manipuleze sau să nu inducă anumite comportamente dorite numai de profesor/educator, etc.

În acest context,deprinderile de comunicare ale cadrului didacticsunt extrem de importante. Un bun management al clasei de elevi sau al grupei de preşcolari se testează pe aceste deprinderi. Ele sunt de două tipuri: deprinderile de comunicare – de transmitere a informaţiilor şi a mesajelor în forma şi cu înţelesul dorit (transmiterea de informaţii ştiinţifice, oferirea de feedback, prezentarea expectanţelor) şi deprinderile de ascultare activă, empatică – deprinderi care, odată aplicate de către profesor, îl pot face pe elev să se simtă respectat şi responsabil.

PROMOVAREA IMAGINII ȘCOLII PRIN VALORIFICAREA TRADIŢIILOR ŞI OBICEIURILOR PASCALE

Prof. Ursu Mariana,

Școala Gimnazială „Stefan cel Mare“, Botosani

Activitățile extrașcolare sprijină promovarea imaginii instituției școlare. Copilul trăiește într-o lume dominată de mass media, influențele nefaste ale televizorului și calculatorului acționând asupra sănătății psihice și morale. Acestea contribuie la transformarea elevilor în persoane incapabile de a se controla comportamental și emoțional. Activitățile de acest gen, cu o deosebită influență formativă, au la bază toate formele de acțiuni turistice, ateliere de creatie, concursuri și parteneriate cu alte instituții.

Promovarea imaginii pozitive a instituției școlare se realizează prin publicarea tuturor reușitelor, internetul devenind cel mai uzual mod de a face școala accesibila. Cu ajutorul activităților extrașcolare putem promova activităție și implicit școala în cadrul căreia acestea se desfășoară.

Există un ritual de Paşte care se păstrează şi în ziua de azi, deşi o parte din tradiţie s-a pierdut. În zona Botoșanilor unele tradiţii şi obiceiuri sunt conservate însă foarte bine. Această zonă este renumită prin creatorii de măşti tradiţionale de anul nou, a micilor dansatori populari şi a tradiţiilor şi obiceiurilor de iarnă,etc.

Chiar dacă tendinţa epocii contemporane este de a se rupe de o parte dintre datini şi de valorile pe care acestea le susţin, fiecare dintre noi avem o mare datorie - aceea de a ne cunoaşte şi promova tradiţiile şi obiceiurile strămoşeşti.

Un obicei important valorificat în zonă prin activitățile extrașcolare este încondeierea ouălelor. În unele şcoli în preajma sărbătorilor pascale, elevii încondeiază ouă, fac icoane pe sticlă, perpetuând astfel tradiţiile populare . Pentru a încondeia ouăle, elevii folosesc o *chişiţă*. Aceasta este o bucată de lemn îngustă şi scurtă, la unul din capete având un fir de păr de porc, trecut printr-un tub metalic, cu ajutorul căreia se pictează ouăle. După ce oul a fost spălat şi degresat, se pune pe plită, într-o oală, ceară curată, la încălzit şi paralel o oală cu fiertura din plante, alese în funcţie de culoarea pe care artista populară vrea sa o obţina. Locul unde a fost aplicată ceara rămâne alb. Astfel este realizat, cu ajutorul chişiţei, modelul dorit cu ceara de albine, iar la momentul potrivit se introduce oul în oala cu fiertură. Apoi se scoate de acolo şi se pune la uscat. În acest mod se închistresc ouăle.

Activitățile extracurriculare dau o alternativa sănătoasa, practica și creativă de a ocupa timpul liber al elevilor, instituția de învătământ ce promovează astfel de activități beneficiind de imaginea pozitiva binemeritată, atât la nivel local, cât și județean sau național. Activitatea extracurriculară e o componentă educaţională valoroasă şi eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenţie, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activităţii, cât şi în relaţiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor. Am reușit ca prin organizarea şi participarea la aceste activități relevante pentru comunitate si prin stabilirea unor legături, să îmbunătățim imaginea școlii.

Elevii Școalii Gimnaziale “Stefan cel Mare“ Botosani, coordonați de prof.UrsuMariana, participă adesea la proiecte educative, cum ar fi: ,, Îndeletniciri uitate – Să reînviem tradițiile pascale!”, „Meșteșuguri Tradiționale De Ziua României”,etc., implicându-se astfel cu entuziasm și pasiune, aducând în prim plan bogația și frumusețea tradițiilor noastre populare.

Participarea la aceste ateliere de creație intitulate „Simbol și meșteșug în încondeierea ouălor”, organizate de Muzeul Județean Botoșani, Secția de Artă Plastică – Etnografie, în colaborare cu Liceul Tehnologic Bucecea, valorifică tehnica încondeierii ouălor, practicată în lumea satelor în perioada cuprinsă între Învierea Domnului și Înălțare. Urmărind atât dezvoltarea abilităților artistice ale participanților, cât și transmiterea noțiunilor teoretice referitoare la simbolistica decorului și la tehnica de lucru, atelierele s-au derulat cu ajutorul unui grup de elevi de la Liceul Tehnologic Bucecea, pricepuți în arta închistririi ouălor, coordonat de prof. Maria Ursulean.

Unul dintre cele mai importante lucruri care ar trebui spuse este că nu trebuie să ne uităm tradiţiile, nu trebuie să ne uităm obiceiurile, pentru că altfel ar însemna să devenim un popor fără trecut, deci fără viitor.

DEZVOLTAREA INTERESULUI PENTRU LECTURĂ LA ELEVII DIN CLASELE PRIMARE

Prof. Todiraș Monica

Școala Gimnazială ,,Ștefan cel Mare" Botoșani

Cartea este un ospăț al gândurilor la care oricine este poftit. Ea este comoară fără de preț, în care unii își adună cele mai frumoase gânduri, ca alții să le poată folosi în voie.

Cartea te instruiește chiar și fără să i-o ceri și poate, când nici nu o dorești. Căci mare e puterea cărții! Această putere crește și mai mult dacă deschizi inima în fața cărților, dacă le întrebi cum trebuie să trăiești, care este rostul vieții. De altfel, în carte cauți răspuns la problemele care-ți stau în față. Spre deosebire de celelalte surse de informație intelectuală, ca: radioul, televiziunea, cinematograful, avem un mare avantaj față de aceasta pentru că tăcerea adâncă a cărții spune mult și complet. Un singur dezavantaj are cartea: că nu vorbește decât atunci când întrebi.

Cartea reprezintă mai întâi cel mai complet depozit al inteligenței omenești, înmagazinând în filele ei cunoștințe, sensibilitate, fapte pe care le păstrezi intacte un timp nedefinit.

În afara cărții nu poate fi concepută azi o cultură sistematică a individului și, implicit, a societății. O carte o citești când vrei, cum vrei și ori de câte ori vrei. Acest prieten tăcut îți oferă oricând răspuns fidel la fiecare întrebare și-l repetă cu nesfârșită răbdare până ce l-ai înțeles. Cartea este atât de înțelegătoare, încât atunci când n-ai înțeles-o nu se supără, nu jignește, te așteaptă să revii. O regăsești oricând la fel de credincioasă și discretă.

Cartea nu te face să roșești de propria-ți ignoranță. Ea este învățătorul care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi și să plângi.

Astăzi filmele, emisiunile de radio și televiziune sunt folosite cu succes în școli ca mijloace moderne de învățământ, dar ele completează, lămuresc instructiv cunoștințele predate și nu pot înlocui definitiv manualul-cartea ca obiect de studiu și lectură.

O carte te trimite la alte cărți și toate împreună formează baza trainică a culturii noastre. Toate celelalte mijloace de răspândire a cunoștințelor rămân subordonate cărții și subordonate vor rămâne oricât de mult se vor înmulți și perfecționa procedeele lor tehnice.

Mai mult decât oricare din tehnicile audio-vizuale prin care sunt vehiculate valorile culturii, lectura cărții oferă celui care o parcurge, pe lângă satisfacțiile ce le aduce orice fapt inedit, prilejuri unice de reflecție, de meditație; ea îndeamnă la introspecție , angajează valori

formativ-educative care-și pun amprenta pe întregul comportament al cititorului. Tocmai de aceea se consideră că lectura tipărită(cărți, reviste, ziare, diverse publicații, inclusiv mesajele vehiculate pe Internet) reprezintă una dintre cele mai răspândite și intense activități ale omului modern.

Textele literare accesibile și atractive îi oferă școlarului mic informații despre aspecte din viața socială, îl transpun în lumea ficțiunii, satisfăcându-i nevoia de fantastic. Copilul cunoaște manifestări ale binelui și ale răului, descoperă rolul familiei, al școlii, al prieteniei și al dragostei în viața omului.

Elevul primește informații despre țara în care trăiește, despre evenimente și oameni din lumea întreagă. Lectura le creează copiilor emoții puternice, modelează trăsături de caracter, îi conduce spre judecăți și atitudini morale, le dezvoltă sensibilitatea și atracția spre natură și vietățile acesteia, le dezvoltă sentimentul responsabilității și al interesului pentru protejarea mediului înconjurător. Textele literare dezvoltă gândirea, memoria, limbajul și imaginația. Copiii încep să prețuiască datinile strămoșești, creațiile artistice populare; li se formează și li se dezvoltă sentimentul patriotic.

Lecturile literare le pot oferi școlarilor modele pentru viață.

Prin textele în proză și în versuri copiii descoperă frumusețea și expresivitatea limbii române: își îmbogățesc vocabularul, înțeleg sensurile de bază și cele figurate ale unor cuvinte, își însușesc structuri gramaticale pe care le pot folosi apoi în propria exprimare. De asemenea, își îmbogățesc viața sufletească, descoperind sentimente și stări sufletești trăite de personajele îndrăgite care pot deveni modele de comportament pentru elevi. Marea disponibilitate afectivă a școlarului mic este o cale de comunicare optimă pe care cadrul didactic o poate valorifica orientând copilul spre lectură individuală. Capacitatea cadrului didactic de a crea o emoție la lecțiile de Limba și literatura română, măiestria cu care le citește sau le povestește copiilor un text literar, atitudinea convingătoare din timpul lecțiilor le dezvăluie elevilor universuri noi, sentimente profunde, le stimulează imaginația și, prin urmare, interesul pentru lectură.

Bibliografie

Mitu, Florica, 2006, Metodica predării-învățării integrate a limbii și literaturii române în învățământul primar, Humanitas Educațional, capitolul V

Șincan, Eugenia; Alexandru, Gheorghe, 1993, Lecturi literare pentru ciclul primar. Îndrumător metodic pentru învățători, părinți și elevi, Editura ,,Gheorghe Alexandru", capitolul I

Șerdean, Ioan, 2006, Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar, Corint, capitolul XVI